

Α.Τ.Ε.Ι. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ

*«ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΩΝ».*

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΜΠΑΣΤΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΚΑΡΙΚΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

3

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣΟΔΗΜΑ

5

Ανάλογα με την πηγή προέλευσης το διακρίνουμε σε:

α)Εισόδημα από ακίνητα

6

β)Εισόδημα από κινητές αξίες

8

γ)Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις

9

δ)Εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις

11

ε)Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες

13

στ)Εισόδημα από ελεύθερα επαγγέλματα

16

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ

ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ 2238/94

Άρθρο 1:ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

21

Άρθρο 2:ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

21

Άρθρο 61:ΠΟΙΟΙ ΥΠΟΧΡΕΩΝΟΝΤΑΙ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΥΝ ΔΗΛΩΣΗ

22

ΑΓΡΟΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΥΝ ΔΗΛΩΣΗ

24

ΠΟΙΟΙ ΔΕΝ ΥΠΟΧΡΕΟΥΝΤΑΙ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΥΝ ΔΗΛΩΣΗ

26

Άρθρο 7:ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΟΤΙ ΒΑΡΥΝΟΥΝ
ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥΣ

26

Άρθρο 5:ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΣΥΖΥΓΩΝ ΚΑΙ
ΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΤΕΚΝΩΝ

28

Που υποβάλλεται η δήλωση των συζύγων οι οποίοι υπάγονται σε διαφορετικές
Δ.Ο.Υ.

29

Πότε αθροίζονται τα εισοδήματα των συζύγων

29

Πότε τα ανήλικα παιδιά κάνουν δική τους δήλωση

30

Εισοδήματα ανηλίκου από γονική παροχή ή δωρεά των γονέων

30

Άρθρο 62:Προθεσμία υποβολής και περιεχόμενο της δήλωσης

31

Προθεσμία δήλωσης συζύγων

35

Που υποβάλλεται η δήλωση

36

Πότε υποβάλλουν δήλωση οι κληρονόμοι

36

Άρθρο 3:ΧΡΟΝΟΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

38

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Άρθρο 6:ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ

39

Καταργούνται ως απαλλαγή από το φόρο οι τόκοι

42

Από το εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις απαλλάσσονται

43

Απαλλάσσονται από το εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες

44

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Άρθρο 8:ΕΚΠΤΩΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

47

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Άρθρο 9:ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΚΑΙ Η ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ

54

Κλίμακα μισθωτών και συνταξιούχων

54

Κλίμακα μη μισθωτών και συνταξιούχων

55

Μειώσεις από το φόρο

56

Εκπτώσεις στο εισόδημα από ακίνητα

59

Ποσά που αφαιρούνται από τη δήλωση του 2009

61

Ποιο ποσό τόκων που καταβλήθηκαν αφαιρείται από το εισόδημα

63

Άρθρο 3 του Ν.3996.ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

69

Μεταφερόμενα ποσά μεταξύ των συζύγων

75

Μη μεταφερόμενα ποσά μεταξύ των συζύγων

76

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Άρθρο 16:ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΤΕΚΜΑΡΤΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

79

Τα τεκμήρια δαπανών διαβίωσης

81

Εξαιρέσεις από τα τεκμήρια διαβίωσης	82
Πότε γίνεται φορολόγηση με τα τεκμήρια	84
Κύριες κατηγορίες τεκμηρίων	85
Πως υπολογίζεται το τεκμαρτό μίσθωμα	88
Το τεκμήριο για τα αυτοκίνητα	90
Τεκμήρια για αυτοκίνητα και μηχανάκια	92
Εξαιρέσεις από το τεκμήριο των Ι.Χ	100
Πως μειώνονται ή καλύπτονται τα τεκμήρια	106
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	
Άρθρο 17:ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	108
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7	
Άρθρο 18:ΜΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΤΕΚΜΗΡΙΟΥ	112
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8	
Άρθρο 19:ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΑΥΤΗΣ	117
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9	
Άρθρο 52:ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ	121
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10	
Ενιαίο τέλος ακινήτων(φόρος κατοχής)	124
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11	
ΔΗΛΩΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ Ε1	130
ΕΝΤΥΠΟ Ε9	137
ΕΝΤΥΠΟ Ε2	137
ΕΝΤΥΠΟ Ε3	138
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1	140
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2	141
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	142

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Η έννοια της Φορολογίας του προσωπικού εισοδήματος εισάγεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα το έτος 1909 που καθιερώθηκε ο γενικός φόρος. Μετέπειτα το 1917 έχουμε το φόρο έκτακτων κερδών χωρίς την ύπαρξη σχετικής νομοθεσίας για την φορολογία εισοδήματος. **Το 1919 με την θέσπιση του Ν.1640 "Περί φορολογίας καθαρών προσόδων" έχουμε για πρώτη φορά φορολογία όλων γενικά των εισοδημάτων με το μικτό τύπο φορολογίας εισοδήματος. Με σταθερό συντελεστή φόρων π.χ για καθαρό εισόδημα από οικοδομές 16% και για τις εκμισθωμένες γαίες 18%.Σταθμός στην Ελληνική δημοσιονομική ιστορία θεωρείται η μεταρρύθμιση της άμεσης φορολογίας που πραγματοποιήθηκε το 1919.Η φορολογική μεταρρύθμιση απέβλεπε στην άρση των αδικιών και της αταξίας που υπήρχε στο φορολογικό σύστημα προηγουμένως. Εξαιτίας αυτού θεωρείται από τους σημαντικότερους και από τους δικαιότερους φορολογικούς νόμους.**

Το μέχρι τότε ισχύον φορολογικό καθεστώς αντικαθίστανται από το νομοθετικό διάταγμα του 3323 του 1955 που αφορά την φορολογία φυσικών προσώπων. Με το Ν.Δ 3323/55 καθιερώνεται ο προσωπικός και προοδευτικός φόρος στο συνολικό καθαρό εισόδημα (ενιαίος φόρος). Κατόπιν με το Ν.Δ 3843/58 "Φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων" συμπληρώνεται η νομοθεσία. Τα δύο αυτά Ν.Δ αποτελούν το κορμό του φορολογικού συστήματος. Με την φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, το κράτος εισπράττει σήμερα μία από τις κυριότερες πηγές των εσόδων του.

Πολλές αλλαγές έχουν επέλθει στην φορολογία εισοδήματος μέχρι σήμερα ούτως ώστε να είναι πιο σωστή η φορολόγηση των πολιτών της χώρας μας. Σε σχέση πάντοτε με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ΚΦΕ), όπως η αλλαγή της φορολογικής κλίμακας, οι αλλαγές στις εκπτώσεις δαπανών, η διαφοροποίηση στον τρόπο έκπτωσης αυτών των δαπανών και αλλαγές που αναφέρονται στα τεκμήρια διαβίωσης.

Στα επόμενα κεφάλαια θα γίνει λόγος για το ισχύον φορολογικό σύστημα με τους τελευταίους νόμους που θεσπίστηκαν. Τον Ν.2238/94 "Περί φορολογίας εισοδήματος και μετά τις τελευταίες τροποποιήσεις που επήλθαν με τον Ν.3763/2009 καθώς και με άλλα διατάγματα.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Εισόδημα είναι το σύνολο των αμοιβών που παίρνουν οι φορείς των συντελεστών παραγωγής για τις υπηρεσίες που παρέχουν στην παραγωγική διαδικασία. Εισόδημα στο οποίο επιβάλλεται ο φόρος, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν 2238/94 «κώδικας φορολογίας εισοδήματος», είναι το εισόδημα που προέρχεται από κάθε πηγή ύστερα από την αφαίρεση των δαπανών για την απόκτηση του, όπως αυτό προσδιορίζεται ειδικότερα στα άρθρα 20 έως 51 του ίδιου νόμου. Ο φόρος αυτού του νόμου, τα πρόστιμα και οι πρόσθετοι φόροι δεν αναγνωρίζονται για έκπτωση από το εισόδημα αυτό.

Ανάλογα με την πηγή προέλευσης το διακρίνουμε σε:

- α) Εισόδημα από ακίνητα
- β) Εισόδημα από κινητές αξίες
- γ) Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις
- δ) Εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις
- ε) Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες
- ζ) Εισόδημα από ελεύθερα επαγγέλματα

Η κάθε κατηγορία έχει ιδιαίτερη φορολογική μεταχείριση. Για την εύρεση του συνολικού εισοδήματος, αθροίζονται τα επιμέρους εισοδήματα των κατηγοριών Α έως Ζ της προηγούμενης παραγράφου τα οποία αποκτώνται από κάθε φυσικό πρόσωπο είτε κατά το οικονομικό έτος το προηγούμενο από τη φορολογία, είτε κατά το διαχειριστικό ή ημερολογιακό ή γεωργικό έτος το οποίο έληξε μέσα στο προηγούμενο από τη φορολογία οικονομικό έτος.

Καθαρό εισόδημα = Ακαθάριστο εισόδημα-(πλην) δαπάνες που χρειάστηκαν να γίνουν για την παραγωγή του.

Κατά την άθροιση αυτή συμψηφίζονται τα θετικά και αρνητικά στοιχεία των επιμέρους εισοδημάτων. Ειδικά, το αρνητικό στοιχείο (ζημία) του εισοδήματος από εμπορικές και γεωργικές επιχειρήσεις, που προκύπτει από βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.) που τηρούνται επαρκώς και ακριβώς, αν δεν καλύπτεται με συμψηφισμό θετικού στοιχείου εισοδήματος άλλης πηγής, είτε γιατί δεν υπάρχει τέτοιο στοιχείο εισοδήματος είτε γιατί αυτό που υπάρχει είναι ανεπαρκές, μεταφέρεται για να συμψηφισθεί ολόκληρο στην πρώτη περίπτωση ή κατά το υπόλοιπο αυτού στη δεύτερη, διαδοχικώς στα πέντε (5) επόμενα οικονομικά έτη κατά το υπόλοιπο που απομένει κάθε φορά, με την προϋπόθεση ότι κατά τα έτη αυτά τα βιβλία του υπόχρεου τηρούνται επαρκώς και ακριβώς. Τα παραπάνω εφαρμόζονται αναλόγως και για το αρνητικό στοιχείο (ζημία) του εισοδήματος από εμπορικές επιχειρήσεις που προκύπτει από επαρκή και ακριβή βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., το οποίο μεταφέρεται για να συμψηφισθεί διαδοχικώς στα πέντε (5) επόμενα οικονομικά έτη.

α) **Εισόδημα από ακίνητα** θεωρείται το εισόδημα που προκύπτει κάθε οικονομικό ή κατά περίπτωση γεωργικό έτος είτε από εκμίσθωση ή επίταξη ή έμμεσα από ιδιοκατοίκηση ή ιδιοχρησιμοποίηση μίας ή περισσότερων οικοδομών, είτε εκμίσθωση μίας ή περισσότερων γαιών και το οποίο αποκτάται από κάθε ιδιοκτήτη, νομέα, επικαρπωτή ή από αυτόν στον οποίο μεταβιβάστηκε η άσκηση του δικαιώματος της επικαρπίας ή από αυτόν που έχει δικαίωμα χρήσης ή οίκησης. Στον όρο γαίες περιλαμβάνονται τα χωράφια που καλλιεργούνται ή είναι φυτεμένα, τα δάση, τα λιβάδια, οι βοσκότοποι, τα μεταλλεία και λατομεία, οι πηγές, οι λίμνες και δεξαμενές, τα ιχθυοτροφεία καθώς και κάθε άλλη έκταση γης μαζί με τα στοιχεία που είναι στην επιφάνεια του εδάφους και τις κάθε είδους ύλες που είναι κάτω από αυτά.

Το εισόδημα από γήπεδα (οικόπεδα) όταν χρησιμοποιούνται σαν εργαστήρια, ή αποθήκες, ή χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων, ή χώροι θερινών θεαμάτων κλπ.

Το εισόδημα από υπεκμίσθωση οικοδομών ή γηπέδων. Το μίσθωμα για τα έπιπλα ή μηχανήματα που νοικιάζονται μαζί με το ακίνητο, όπως και το αντάλλαγμα για την παραχώρηση χώρου για τοποθέτηση φωτεινών επιγραφών και κάθε είδους διαφημίσεων.

Τέλος η αξία των κτισμάτων που ανέγειρε με έξοδα του ο μισθωτής σε οικόπεδο του εκμισθωτή εφόσον συμφωνήθηκε μετά την λήξη της μίσθωσης αυτά τα κτίσματα να περιέλθουν στον εκμισθωτή.

Για να αποκτήσει κάποιος εισόδημα από ακίνητα μπορεί να γίνει είτε με άμεση κτήση είτε με έμμεση κτήση. Στην περίπτωση όπου υπάρχει εκμίσθωση ή επίταξη των οικοδομών και ο εκμισθωτής εισπράττει μίσθωμα (ενοίκιο) ή αποζημίωση τότε έχουμε άμεση κτήση. Αντίθετα σε περίπτωση ιδιοκατοίκησης ή ιδιοχρησιμοποίησης της οικοδομής τότε υπάρχει έμμεση κτήση. Στην πρώτη περίπτωση το εισόδημα είναι πραγματικό ενώ στη δεύτερη είναι τεκμαρτό δηλαδή υπολογιστικό. Η φορολογία του τεκμαρτού εισοδήματος από ιδιοκατοίκηση των οικοδομών επιβάλλεται για να υπάρχει ισότητα και φορολογική δικαιοσύνη. Αυτός που χρησιμοποιεί τη δική του οικοδομή δεν λαμβάνει μίσθωμα αλλά οφείλετε εκείνο που θα πλήρωνε σε τρίτους για να νοικιάσει όμοια οικοδομή για την στέγαση του.

Σαν εισόδημα που αποκτήθηκε θεωρείται όχι το ποσό που εισπράχθηκε αλλά το ποσό το οποίο ο εισοδηματίας έχει δικαίωμα να εισπράξει από τον μισθωτή. Επομένως ο εισοδηματίας στη φορολογική δήλωση θα πρέπει να δηλώσει και τα ενοίκια που δεν εισπράχτηκαν μέσα στο έτος.

Ο ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ

Αν ο φορολογούμενος δηλώνει μόνο εισόδημα από ακίνητα ή μεταξύ των εισοδημάτων του και εισόδημα από ακίνητα, τότε το εισόδημα αυτό με εξαίρεση εκείνο που απαλλάσσεται από ιδιοκατοίκηση γενικά υπόκειται σε συμπληρωματικό φόρο 1,5%. Το ποσό του συμπληρωματικού φόρου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το φόρο που αναλογεί στο συνολικό εισόδημα, μετά την αφαίρεση των μειώσεων που αφορούν τα παιδιά.

Τέλος, εάν ο υπόχρεος ιδιοκατοικεί ή εκμισθώνει κατοικία πάνω από 300 τ.μ, ο συμπληρωματικός φόρος υπολογίζεται σε ποσοστό 3%.

β) **Εισόδημα από κινητές αξίες** είναι το εισόδημα που αποκτά ο δικαιούχος κάθε οικονομικό έτος στις παρακάτω περιπτώσεις:

- Από μερίσματα και τόκους, από ιδρυτικούς τίτλους και μετοχές των Ελληνικών ανώνυμων εταιρειών όπως και από κερδομερίσματα των Ελληνικών ασφαλιστικών εταιρειών.
- Οι τόκοι από χρεόγραφα και ομολογίες του Ελληνικού δημοσίου γενικά ή των ημεδαπών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ή των Ελληνικών επιχειρήσεων κάθε φύσεως.
- Οι αμοιβές και τα ποσοστά των διοικητικών συμβούλων των Α.Ε όπως και των διευθυντών και διαχειριστών τους, εφόσον καταβάλλονται επιπλέον από το μισθό. Άρα αν αυτά τα πρόσωπα είναι και μισθωτοί συγχρόνως αυτών των εταιριών ο μισθός τους θα υπαχθεί στην δεύτερη πηγή εισοδήματος και οι αμοιβές ή τα ποσοστά τους για τις πρόσθετες υπηρεσίες που παρέχουν σαν διοικητικοί σύμβουλοι, διευθύνοντες ή διαχειριστές θα υπαχθούν στην

- δεύτερη πηγή γιατί θεωρούνται ότι έχουν το χαρακτήρα συμμετοχής στα κέρδη της Α.Ε.
- Τα μερίσματα και οι τόκοι των προηγούμενων περιπτώσεων αλλά από τίτλους αλλοδαπής προέλευσης (αλλοδαπών Α.Ε κλπ).
- Οι τόκοι κάθε φύσεως που δεν ανήκουν στις παραπάνω περιπτώσεις, πχ συμβατικοί τόκοι ή νόμιμοι.
- Από κέρδη ανωνύμων εταιρειών που διανέμονται με τη μορφή μετρητών στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό τους.
- Από την υπεραπόδοση επενδύσεων των μαθηματικών αποθεμάτων που σχηματίζονται με τις διατάξεις του Ν.Δ 400/1970 για ασφάλειες ζωής.

Όταν εισοδήματα του παρόντος άρθρου υπόκεινται σε φορολογία και περεταίρω ορίζεται ότι αυτά θα καταβάλλονται ελεύθερα φόρου στο δικαιούχο, ως εισόδημα υποκείμενο στη φορολογία είναι το ποσό, αφαιρουμένου του αναλογούντος σε αυτό φόρου, προκύπτει το καταβαλλόμενο στο δικαιούχο ποσό.

Τα εισοδήματα των προηγούμενων παραγράφων αποτελούν το ακαθάριστο εισόδημα από κινητές αξίες. Από το εισόδημα αυτό εάν αφαιρεθεί κάθε φόρος, τέλος ή δικαίωμα υπέρ του δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου βαρύνει το εισόδημα αυτό, το εισόδημα που μένει αποτελεί το καθαρό εισόδημα από κινητές αξίες.

γ) **Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις** είναι το κέρδος που αποκτάται, προέρχεται από ατομικές ή εταιρικές επιχειρήσεις, εμπορικές βιοτεχνικές ή βιομηχανικές ή από την άσκηση οποιουδήποτε κερδοσκοπικού επαγγέλματος, που δε θεωρείται από το νόμο ελευθέριο επάγγελμα σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 48 του νόμου 2238/94.

Επιχείρηση αποτελεί κάθε πράξη έστω και αν γίνεται συμπτωματικά ή για μια φορά εφόσον έχει ως σκοπό την επίτευξη κέρδους.

Επίσης θεωρείται εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις:

- Τα κέρδη από παρεπόμενες εργασίες που ενεργούνται από την επιχείρηση παράλληλα με τον κύριο σκοπό της.(π.χ από την πώληση παλαιών μηχανημάτων).
- Το κέρδος από την άσκηση επιχείρησης αγοραπωλησίας ακινήτων γενικά, εκτός από τις τεχνικές επιχειρήσεις των οποίων το κέρδος εξευρίσκεται με ειδικό τρόπο.
- Ο μισθός ή οποιαδήποτε άλλης φύσης απολαβή του εταίρου από την εταιρία περιορισμένης ευθύνης στην οποία συμμετέχει.
- Η ωφέλεια που προέρχεται από οργανωμένη επιχείρηση πώλησης οικοπέδων ή αγροτεμαχίων τα οποία προέρχονται από εδαφικές εκτάσεις της επιχείρησης, οι οποίες είναι εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως, δήμου ή κοινότητας και οι οποίες έχουν καταταμηθεί ή ρυμοτομηθεί.
- Ο μισθός που καταβάλλεται στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης εταιρίας, που είναι ασφαλισμένα στο Ταμείο Ασφάλισης Εμπόρων ή στο Ταμείο Επαγγελματιών Βιοτεχνών Ελλάδος ή σε κάθε άλλη περίπτωση, εφόσον κατά το χρόνο της παροχής της εξαρτημένης εργασίας συμμετέχουν με ποσοστό τρία τοις εκατό στο κεφάλαιο της Α.Ε.
- Τα ποσά που καταβάλλονται με την μορφή μερισμάτων ή αμοιβών στα μέλη συνεταιρισμού ο οποίος έχει συσταθεί νόμιμα.
- Η επιχειρηματική αμοιβή του ομόρρυθμου εταίρου και του κοινωνού, φυσικού προσώπου, που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του Ν.2238/1994 (ανεξάρτητα από την κατηγορία εισοδήματος της ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας ή της κοινωνίας κληρονομικού δικαίου η οποία έχει ανήλικα μέλη).
- Το υπερτίμημα από την πώληση αυτοκινήτου Ι.Χ, το οποίο αποτελεί πάγιο περιουσιακό στοιχείο της ατομικής εμπορικής ή γεωργικής επιχείρησης. Το υπερτίμημα αυτό εφόσον συμπεριλαμβάνεται στις οικείες ενδείξεις του πίνακα 4Γ της δήλωσης (Ε1) από τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Α ή Β κατηγορίας του ΚΒΣ φορολογείται με την κλίμακα φορολογίας

εισοδήματος. Πρέπει να σημειωθεί ότι στην περίπτωση αυτή πρέπει να δηλωθεί στον

- πίνακα 8 και φόρος που βεβαιώθηκε ή καταβλήθηκε για το υπερτίμημα αυτό, προκειμένου να συμψηφιστεί.
- Οι τόκοι συναλλαγματικών και γραμματίων από εμπορικές επιχειρήσεις .

δ) Εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις είναι το κέρδος που προκύπτει κάθε οικονομικό ή γεωργικό έτος από την εκμετάλλευση γεωργικών επιχειρήσεων κάθε μορφής και είδους πχ κτηνοτροφικές, μελισσοκομικές , αλιευτικές, δασικές, πτηνοτροφικές, σηροτροφικές κλπ.

Το ακαθάριστο εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις προσδιορίζεται είτε από όσους τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας, όπως και στις εμπορικές επιχειρήσεις είτε από όσους δεν τηρούν βιβλία με βάση τα στοιχεία που κατέχουν. Το καθαρό γεωργικό εισόδημα προσδιορίζεται με την εφαρμογή των προβλεπόμενων κατά κλάδο συντελεστών καθαρού κέρδους επί των ακαθάριστων εσόδων στα οποία προστίθεται και οι επιδοτήσεις ή αποζημιώσεις επί της παραγωγής. Οι συντελεστές αυτοί βρίσκονται σε ειδικούς πίνακες οι οποίοι καταρτίζονται με αποφάσεις του Υπουργείου Οικονομικών που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης με βάση το αντικειμενικό σύστημα.

Ποιοί είναι αγρότες:

Σύμφωνα με το νόμο , αγρότες είναι τα φυσικά πρόσωπα τα ασχολούμενα κατά κύρια απασχόληση με κάθε είδους αγροτική εργασία , η οποία τους αποφέρει τουλάχιστον το 50% του συνολικού καθαρού εισοδήματος τους και τα οποία αφιερώνουν το μισό τουλάχιστον του χρόνου τους σε αγροτική δραστηριότητα.

Αγρότες θεωρούνται και οι ασχολούμενοι με τη γεωργία , κτηνοτροφία , αλιεία , πτηνοτροφία και δασοπονία .

Ακόμα όσοι από τους πιο πάνω ασχολούνται συμπληρωματικά με τον αγροτουρισμό , την παραδοσιακή βιοτεχνία και την προστασία του φυσικού χώρου , εφόσον οι δραστηριότητες αυτές ασκούνται στα όρια της αγροτικής εκμετάλλευσης και στα πλαίσια εγκεκριμένου προγράμματος του Υπουργείου Γεωργίας.

Ποιοί είναι νέοι αγρότες:

Νέοι αγρότες για τη δήλωση της χρήσης 2008 χαρακτηρίζονται τα φυσικά πρόσωπα ηλικίας μέχρι 40 ετών που επί πλέον έχουν τις προϋποθέσεις που ορίζονται από τους νόμους 2520/98.

Ποιές είναι οι εκπώσεις που γίνονται στο γεωργικό εισόδημα , το οποίο προσδιορίζεται με τα αντικειμενικά κριτήρια.

Από το γεωργικό εισόδημα που προσδιορίζεται με τα αντικειμενικά κριτήρια αφαιρούνται τα πιο κάτω ποσά

Το ποσό του ενοικίου που πληρώνεται για μίσθωση γεωργικής γης.(μίσθωση χωραφιών κ.λ.π)

Το 25% της δαπάνης για αγορά καινούργιου πάγιου εξοπλισμού που χρησιμοποιείται αποκλειστικά στη γεωργική εκμετάλλευση.Π.χ καινούργιοι σωλήνες για πότισμα .Ειδικά για αυτούς που στην αρχή της φορολογούμενης χρήσης είναι νέοι αγρότες , το αφαιρούμενο ποσό ανέρχεται σε 50% αντί 25%.

Για τη μείωση της δαπάνης κατά 25% ή 50% από την αγορά πάγιου καινούργιου εξοπλισμού, χρειάζεται η υποβολή φωτοαντιγράφων των τιμολογίων αγοράς και υπεύθυνη δήλωση του Ν.1599/86 με την οποία βεβαιώνεται ότι ο εξοπλισμός είναι καινούργιος και χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τις γεωργικές ανάγκες.

ε) Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες είναι αυτό που προκύπτει από μισθούς, ημερομίσθια, επιχορηγήσεις, επιδόματα κτλ και γενικά από κάθε παροχή που καταβάλλεται περιοδικά ως αντάλλαγμα εξαρτημένης εργασίας, καθώς και το εισόδημα που προκύπτει από συντάξεις (κύριες ή επικουρικές), μερίσματα ή βοηθήματα και κάθε άλλου είδους παροχές που καταβάλλουν οι ασφαλιστικοί φορείς στους συνταξιούχους τους.

Θεωρείται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες η ωφέλεια που αποκτήθηκε τόσο κατά την άσκηση δικαιώματος προαίρεσης απόκτησης μετοχών όσο και από προγράμματα διάθεσης μετοχών αλλοδαπής εταιρίας, σε τιμή κατώτερη από τη χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος των μετοχών. (Άρθρο 17 ν.3697/2008).

Ομοίως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες θεωρείται και το εισόδημα που αποκτούν οι δικηγόροι ως πάγια αντιμισθία για την παροχή νομικών υπηρεσιών, καθώς και το εισόδημα που αποκτούν οι ξεναγοί οι οποίοι υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 37 του Ν. 1545/1985.

Καθαρό εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες είναι αυτό που απομένει μετά την αφαίρεση των εισφορών στα Ασφαλιστικά Ταμεία, που βαρύνουν πραγματικά το μισθωτό ή συνταξιούχο.

Για τον υπολογισμό του καθαρού εισοδήματος δεν πρέπει να αφαιρεθεί το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε στις αποδοχές, ούτε στις κρατήσεις που έγιναν από μισθό για την εξόφληση στεγαστικού δανείου. Ακόμα οι κάθε είδους καθαρές αποδοχές, πρόσθετες αμοιβές, αποζημιώσεις, συντάξεις που καταβλήθηκαν αναδρομικά μέσα στο προηγούμενο έτος σε μισθωτούς και συνταξιούχους με βάση νόμο, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, καθώς και οι δεδουλευμένες καθαρές αποδοχές προηγούμενων ετών που εισπράχτηκαν μέσα στο προηγούμενο έτος λόγω έκδηλης οικονομικής αδυναμίας του εργοδότη και εφόσον έγινε επίσχεση εργασίας από τους μισθωτούς ή ο εργοδότης τους κηρύχθηκε σε κατάσταση πτώχευσης, γραφτούν αφού εκπέσουν το ποσοστό 20% του καθαρού ποσού στους αντίστοιχους κωδικούς του Ε1, συναθροιζόμενες με τυχόν άλλα εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες του προηγούμενου έτους.

Σε κάθε άλλη περίπτωση που καταβάλλονται αναδρομικά αποδοχές ή συντάξεις για άλλους λόγους εκτός των παραπάνω, όπως αντικειμενική αδυναμία του εργοδότη ή καθυστέρηση χορήγησης βεβαίωσης συντάξεων από ασφαλιστικούς οργανισμούς κτλ, χρόνος απόκτησης των αναδρομικών αυτών αποδοχών θεωρείται ο χρόνος που ο δικαιούχος απόκτησε δικαίωμα είσπραξης και θα δηλωθούν με συμπληρωματική δήλωση στο χρόνο που αφορούν.

Δεν θεωρείται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και δεν υπόκεινται σε φόρο, η αποζημίωση που παίρνουν οι υπάλληλοι επιχειρήσεων για δαπάνες υπηρεσίας που τους έχουν ανατεθεί, καθώς και η αποζημίωση εκτός έδρας και τα έξοδα κινήσεως που καταβάλλονται στους δημόσιους υπαλλήλους και στους υπαλλήλους προσώπων δημοσίου δικαίου. Επίσης δεν θεωρείται εισόδημα και η παροχή που καταβάλλεται εφάπαξ από τα ταμεία πρόνοιας και λοιπούς ασφαλιστικούς οργανισμούς στους ασφαλισμένους ή τις οικογένειες

τους καθώς και βοηθήματα που καταβάλλονται εφάπαξ στους δημοσίους υπαλλήλους όταν συνταξιοδοτούνται.

Επίσης το εφάπαξ των υπαλλήλων που εξέρχονται οικειοθελώς από την υπηρεσία τους. Το ποσό του ειδικού επιδόματος μουσικού οργάνου που δίδεται στους μουσικούς της κρατικής ορχήστρας Αθηνών και Θεσσαλονίκης και της ορχήστρας της λυρικής σκηνής για να καλυφθεί η δαπάνη αγοράς συντήρησης και επισκευής του μουσικού οργάνου που τους ανήκει.

Τις αποζημιώσεις και τα λοιπά έξοδα που δίδονται σε ερασιτέχνες αθλητές από τα αθλητικά σωματεία ή τις ενώσεις τους μέχρι του ποσού των 3.520 ευρώ ετησίως.

Εισοδήματα που φορολογούνται στο σύνολο τους

- Επίδομα θέσης και ευθύνης
- Επίδομα βρεφονηπιακού σταθμού
- Επίδομα διατροφής
- Διπλές αποδοχές δημοσίων υπαλλήλων που βρίσκονται στο εξωτερικό
- Επίδομα διαχειριστικών λαθών
- Αμοιβές ιατρών για απασχόληση στα απογευματινά εξωτερικά ιατρεία των
- Κρατικών νοσοκομείων

Εισοδήματα που απαλλάσσονται στο σύνολο

ΤΟΥΣ:

- Η σύνταξη της πολύτεκνης μητέρας. Το επίδομα των πολυτέκνων. Το επίδομα παραπληγίας ή τετραπληγίας.
- Μισθοί , συντάξεις και η πάγια αντιμισθία προσώπων με αναπηρία πάνω από 80% που έχουν βαριές κινητικές αναπηρίες.

- Μισθοί , συντάξεις προσώπων που είναι ολικώς τυφλοί.
- Τα χρηματικά βραβεία από το δημόσιο , την Ακαδημία Αθηνών , το μέγαρο μουσικής Αθηνών ή από άλλα Ν.Π.Δ.Δ.
- Τα ποσά των υποτροφιών από το δημόσιο από ιδρύματα ή από Ν.Π.Δ.Δ
- Έξοδα κίνησης προσώπων που μετακινούνται με εντολή του δημοσίου.
- **Το επίδομα ανεργίας** που καταβάλλεται από τον ΟΑΕΔ δεν θεωρείται εισόδημα και δεν φορολογείται.
- Η σύνταξη των αγωνιστών της εθνικής αντίστασης απαλλάσσεται από το Φόρο.
- Το επίδομα μουσικού οργάνου που δίδεται στους μουσικούς για την αγορά , επισκευή και συντήρηση του.

ζ) Εισόδημα από ελεύθερα επαγγέλματα είναι οι αμοιβές από την άσκηση οποιουδήποτε από τα παρακάτω επαγγέλματα: ιατρού, οδοντιάτρου, κτηνιάτρου, φυσιοθεραπευτή, βιολόγου, ψυχολόγου, μαίας, δικηγόρου, δικολάβου, συμβολαιογράφου, άμισθου υποθηκοφύλακα, δικαστικού επιμελητή, αρχιτέκτονα, μηχανικού, τοπογράφου, χημικού, γεωπόνου, γεωλόγου, δασολόγου, ωκεανογράφου, σχεδιαστή, δημοσιογράφου, συγγραφέα, διερμηνέα, ξεναγού, μεταφραστή, καθηγητή ή δασκάλου, καλλιτέχνη γλύπτη ή ζωγράφου ή σκιτσογράφου ή χαράκτη, ηθοποιού,

εκτελεστή μουσικών έργων ή μουσουργού, καλλιτεχνών των κέντρων διασκέδασης, χορευτή, χορογράφου, σκηνοθέτη, σκηνογράφου, ενδυματολόγου, διακοσμητή, οικονομολόγου, αναλυτή, προγραμματιστή, ερευνητή ή συμβούλου επιχειρήσεων, λογιστή ή φοροτέχνη, αναλογιστή, κοινωνιολόγου, κοινωνικού λειτουργού και εμπειρογνώμονα.

Στο εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών περιλαμβάνεται και κάθε αμοιβή που καταβάλλεται: Σε πραγματογνώμονες, διαιτητές, εκκαθαριστές γενικά, ελεγκτές ανώνυμων εταιριών, εκτελεστές διαθηκών, εκκαθαριστές κληρονομιών και κηδεμόνες σχολάζουσας κληρονομιάς. Σε συγγραφείς και μουσουργούς από συγγραφικά δικαιώματα γενικά. Σε αντιπροσώπους επαγγελματικών οργανώσεων και ιδιώτες για τη συμμετοχή τους σε κάθε είδους επιτροπές ή συμβούλια, από το Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, σωματεία, ιδρύματα, συνεταιρισμούς και οργανισμούς γενικά. Ως εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών λογίζεται και κάθε εισόδημα που δεν μπορεί να υπαχθεί σε κάποια από τις κατηγορίες Α έως Ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Ν.2238/94. Ως εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα λογίζονται και οι πάσης φύσεως τόκοι που καταβάλλονται σε αρχιτέκτονες, μηχανικούς και τοπογράφους λόγω καθυστέρησης είσπραξης των αμοιβών τους για προσφερθείσες από αυτούς υπηρεσίες, που εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού. Ως εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα θεωρούνται και τα εφάπαξ χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από τον Οργανισμό Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας Α.Ε. βάσει κανονισμού του προσωπικού του από το Λογαριασμό Νεότητας στα ενήλικα τέκνα των υπαλλήλων αυτού από ίδια κεφάλαια. Στο εισόδημα αυτό διενεργείται παρακράτηση φόρου κατά την καταβολή του, από τον Οργανισμό Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας Α.Ε. και ο φόρος υπολογίζεται με βάση την

κλίμακα της παρ. 1 του άρθρ. 9. Για την απόδοση του φόρου που παρακρατείτε εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 59. Χρόνος κτήσης του εισοδήματος από υπηρεσίες ελευθέρου επαγγέλματος θεωρείται ο χρόνος κατά τον οποίο ο δικαιούχος εισέπραξε τούτο. Κατ' εξαίρεση, για διατροφή που καταβάλλεται αναδρομικά με δικαστική απόφαση, χρόνος κτήσης της θεωρείται ο χρόνος τον οποίο αφορά. Ως είσπραξη, για την επιβολή και για την παρακράτηση του φόρου, θεωρείται και η πίστωση του δικαιούχου στα βιβλία του υπόχρεου για την καταβολή της αμοιβής, ύστερα από προηγούμενη, επί αποδείξει, αναγγελία στο δικαιούχο.

Εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρου επαγγέλματος που αντιπροσωπεύει εργασίες δύο ή περισσότερων ετών και καταβάλλεται μεταγενέστερα, κατανέμεται σε ίσα μέρη για να φορολογηθεί:

α. Στο έτος της είσπραξης και το αμέσως προηγούμενο, σε περίπτωση εργασίας δυο ετών.

β. Στο έτος της είσπραξης και τα αμέσως δύο προηγούμενα, σε περίπτωση εργασίας τριών ή περισσότερων ετών.

Ειδικά, για συγγραφείς, μουσουργούς και καλλιτέχνες ζωγράφους ή γλύπτες ή χαρακτές, το εισόδημα που αποκτούν κάθε χρόνο από τα έργα της πνευματικής τους παραγωγής κατανέμεται σε ίσα μέρη για να φορολογηθεί στο έτος της κτήσης του και στα τρία επόμενα έτη. Το ίδιο εφαρμόζεται και στην περίπτωση που προκύπτει ζημία.

Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα σύμφωνα με το άρθρο 49 του Ν.2238/94

1. Ως ακαθάριστο εισόδημα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελματιών λαμβάνεται το σύνολο των αμοιβών, που εισπράττονται από την άσκηση του ελευθέρου επαγγέλματος, όπως αυτό προκύπτει από τα επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία που τηρεί ο φορολογούμενος

2. Από το ακαθάριστο εισόδημα εκπίπτουν οι επαγγελματικές δαπάνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 31, μόνο εφόσον αποδεικνύεται

η καταβολή τους με νόμιμο φορολογικό στοιχείο και έχουν αναγραφεί στα βιβλία του υπόχρεου.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ

Ο λογιστικός τρόπος προσδιορισμού του εισοδήματος των ελευθέρων επαγγελματιών προβλέπεται από το άρθρο 49 του Ν. 2238/1994 και ειδικότερα από τις παραγράφους 1, 2 και 4 του άρθρου αυτού.

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 49 ορίζεται κατ'αρχήν η έννοια του ακαθάριστου εισοδήματος των ελευθέρων επαγγελματιών . Σύμφωνα με τη διάταξη , ως ακαθάριστο εισόδημα από υπηρεσίες ελευθεριών επαγγελμάτων λαμβάνεται το σύνολο των αμοιβών που εισπράττονται από την άσκηση του ελευθέρου επαγγέλματος όπως προκύπτει από τα επαρκή βιβλία και στοιχεία που τηρεί ο φορολογούμενος. Αυτό σημαίνει ότι για να γίνει δεκτός ο λογιστικός προσδιορισμός του εισοδήματος θα πρέπει τα βιβλία και στοιχεία του ελευθέρου επαγγελματία να μην κριθούν ανακριβή ή ανεπαρκή. Για να βρεθεί το καθαρό εισόδημα από τα ακαθάριστα έσοδα αφαιρούνται οι επαγγελματικές δαπάνες , εφόσον η καταβολή τους αποδεικνύεται με νόμιμο φορολογικό στοιχείο. Το ποσό που απομένει μετά την αφαίρεση αυτών των δαπανών αποτελεί το καθαρό εισόδημα ή κέρδος το οποίο υπόκειται σε φόρο.

Παράδειγμα

Οδοντίατρος διατηρεί μισθωμένο οδοντιατρείο και το καταβαλλόμενο ετήσιο μίσθωμα ανέρχεται σε 5.283 ευρώ. Στη φορολογητέα διαχειριστική χρήση πραγματοποίησε δαπάνες για ηλεκτρικό ρεύμα 2.054 ευρώ, ΟΠΤ. και κινητή τηλεφωνία 2.348 ευρώ και ύδρευση 226 ευρώ και λοιπές δαπάνες 10.634 ευρώ. Ακαθάριστες αμοιβές 44.020 ευρώ.

Προσδιορισμός εισοδήματος λογιστικά

▪ Ακαθάριστες αμοιβές	44.020 ευρώ
▪ Καταβαλλόμενο ενοίκιο	5.283 ευρώ
▪ ΔΕΗ	2.054 ευρώ
▪ ΟΠΤ. και κινητή τηλεφωνία	2.348 ευρώ
▪ Ύδρευση	226 ευρώ
▪ Λοιπές δαπάνες	10.634 ευρώ
▪ Σύνολο δαπανών	20.545 ευρώ
▪ Καθαρά κέρδη	23.475 ευρώ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ
2238/94

Άρθρο 1:ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Επιβάλλεται φόρος στο συνολικό καθαρό εισόδημα που προκύπτει είτε στην ημεδαπή είτε στην αλλοδαπή και αποκτάται από κάθε φυσικό πρόσωπο για το οποίο συντρέχουν οι προϋποθέσεις των παρ.1 και 2 του άρθρου 2.

Άρθρο 2:ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Σε φόρο υπόκεινται

- Κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο αποκτά εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα ανεξάρτητα από την ιθαγένεια και τον τόπο κατοικίας ή διαμονής.
 - Κάθε φυσικό πρόσωπο που πραγματοποιεί εισόδημα στην αλλοδαπή χώρα όμως κατοικεί στην Ελλάδα.
 - Οι έμμισθοι Έλληνες δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στην αλλοδαπή χώρα αλλά θεωρείται ότι κατοικούν στην Ελλάδα.
 - Η κοχλάζουσα κληρονομιά. Δηλαδή τα εισοδήματα από κληρονομιά της οποίας οι δικαιούχοι είναι άγνωστοι ή δεν είναι βέβαιο ότι αποδέχθηκαν την κληρονομιά.
-
- Σε φόρο υπόκεινται επίσης, οι ομόρρυθμες και οι ετερόρρυθμες εταιρείες, οι κοινωνίες αστικού δικαίου, που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, οι αστικές κερδοσκοπικές ή μη εταιρείες, οι συμμετοχικές ή αφανείς, καθώς και οι κοινοπραξίες της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Π.Δ. 186/1992, ΦΕΚ Α 84).

Άρθρο 61:ΠΟΙΟΙ ΥΠΟΧΡΕΩΝΟΝΤΑΙ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΥΝ

ΔΗΛΩΣΗ

1) **Πρόσωπα που υποβάλλουν δήλωση ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος** Υποχρεώνονται να υποβάλλουν φορολογική δήλωση όσοι το ετήσιο φορολογούμενο εισόδημα τους **υπερβαίνει τα 3.000€** ανεξάρτητα αν το εισόδημα είναι πραγματικό ή τεκμαρτό ή του ίδιου ή της συζύγου του.

2) **Μισθωτοί και συνταξιούχοι που πρέπει να υποβάλλουν δήλωση.**
Οι μισθωτοί και συνταξιούχοι πρέπει να υποβάλλουν δήλωση όταν το εισόδημα τους είναι **πάνω από 6.000€.**

3) **Πρόσωπα που υποβάλλουν δήλωση ανεξάρτητα από το ύψος του εισοδήματος.**

Υποχρεούνται να υποβάλλουν φορολογική δήλωση ανεξάρτητα από το ύψος του εισοδήματος οι κύριοι ή οι κάτοχοι των πιο κάτω περιουσιακών στοιχείων:

Κύριοι ή κάτοχοι επιβατικού ΙΧ αυτοκινήτου ή ημιφορτηγού ή αυτοκινήτου τύπου JEEP εφόσον το αυτοκίνητο υπάγεται στο τεκμήριο διαβίωσης, δεν υπάρχει αυτή η υποχρέωση αν το αυτοκίνητο απαλλάσσεται από το τεκμήριο διαβίωση.

4) Ποιοι άλλοι υποχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση

- Όσοι δηλώνουν ζημίες από εμπορική ή γεωργική επιχείρηση ανεξάρτητα από το ύψος του ετήσιου εισοδήματος, τις οποίες κατά τις διατάξεις του άρθρου 4 Ν.2238/94 μπορεί να συμψηφίσει με το εισόδημα του ίδιου και των επόμενων ετών.
- Όσοι ασκούν ατομική επιχείρηση ή ελεύθερο επάγγελμα.

- Όσοι μετέχουν σε ΟΕ, ΕΕ, ΕΠΕ, κοινοπραξία, κοινωνία ή αστική εταιρία που ασκεί επιχείρηση ή επάγγελμα.
- Όσοι έχουν ακαθάριστο εισόδημα από εκμίσθωση ακινήτων πάνω από **600€** το χρόνο.
- Όσοι αγοράζουν ακίνητα ή ανεγείρουν οικοδομή.
- Όσοι αγοράζουν αυτοκίνητα, πλοία αναψυχής και αεροσκάφη.
- Όσοι διατηρούν μια ή περισσότερες δευτερεύουσες κατοικίες συνολικής επιφάνειας πάνω από 150 τμ ή κατοικούν σε οικοδομή πάνω από **200** τμ.
- Όσοι έχουν άδεια της αρμόδιας αρχής να πουλάνε πλανόδιος ή στις λαϊκές αγορές εμπορεύματα.
- Όσοι έχουν γεωργικό εισόδημα και δεν είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, ανεξάρτητα από το ύψος του επιστρεφόμενου ΦΑΠΑ που εισέπραξαν.
- Όσοι απέκτησαν μέσα στο έτος ακίνητα με πλήρη κυριότητα ή επικαρπία επί ακινήτων ή ψιλή κυριότητα ή δικαίωμα χρήσης ή οίκησης σε αυτά.
- Όσοι προσκληθούν εγγράφως από τον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Υ. (με προθεσμία εντός 30 ημερών).

ΑΓΡΟΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΥΝ ΔΗΛΩΣΗ

- Όσοι είναι κατά **κύριο επάγγελμα αγρότες** πρέπει να υποβάλλουν δήλωση όταν το ετήσιο καθαρό γεωργικό τους εισόδημα είναι πάνω από **3.000€**.

- Όσοι είναι κατά **κύριο επάγγελμα αγρότες** και λαμβάνουν επιδοτήσεις πάνω από **1.500€** για προϊόντα φυτικής παραγωγής ή πάνω από **2.250€** για προϊόντα ζωικής παραγωγής.
- Όσοι αγρότες παίρνουν καλλιεργητικά δάνεια πάνω από **5.900€** ή όταν το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού αυτής της κατηγορίας στην τράπεζα είναι πάνω από **5.900€**.
- Όσοι αγρότες είναι κύριοι ή επικαρπωτές ή νομείς ή κάτοχοι γεωργικής γης και την καλλιεργούν υπό την μορφή θερμοκηπίων σε έκταση από δύο στρέμματα και πάνω.
- Όσοι εισέπραξαν μέσα στο **2008** επιστρεφόμενο **ποσό ΦΠΑ** από **881€** και πάνω.

ΥΠΟΧΡΕΩΜΕΝΟΙ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΥΝ ΔΗΛΩΣΗ

ΥΠΟΧΡΕΟΙ

Όλοι οι φορολογούμενοι
 Μισθωτοί συνταξιούχοι αποκλειστικά
 Κύριος ή κάτοχος ο ίδιος, η σύζυγός ή τα προστατευόμενα μέλη, είτε οι εταιρίες που μετέχουν ως εταίροι, διαχειριστές εταίροι, πρόεδροι, διοικητές, διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι ΑΕ

Όσοι ασκούν

Όσοι έχουν
 Όσοι μετέχουν σε

Όσοι έχουν ενοίκια
 Όσοι αγοράζουν ή ανεγείρουν

Όσοι απέκτησαν

ΚΡΙΤΗΡΙΟ

Ετήσιο εισόδημα πάνω από 3.000
 Ετήσιο εισόδημα πάνω από 6.000
 Αυτοκινήτου επιβατικού ΙΧ που υπάγεται στα τεκμήρια διαβίωσης, ή ημιφορτηγού ή μικτής χρήσης ή τύπου JEEP. Εξαιρούνται τα αγροτικά. Αεροσκάφους, κότερου, θαλαμηγού, σκάφους αναψυχής, εξαιρούνται ένα σκάφος μέχρι 10 μέτρα χωρίς πλήρωμα..

Ατομική επιχείρηση ή ελεύθερο επάγγελμα

Ζημίες από εμπορική ή γεωργική επί/ση ΟΕ, Ε.Ε, ΕΠΕ, κοινοπραξία, κοινωνία, αστική εταιρία που ασκεί επιχ/ση ή επάγγελμα.

Από ακίνητα πάνω από 600€ ετησίως

Αγοράζουν ακίνητα, αυτοκίνητα, πλοία αναψυχής, αεροσκάφη ή ανεγείρουν οικοδομή

Μέσα στο 2008 ακίνητα κατά πλήρες

Όσοι κατοικούν	δικαίωμα ή όχι
Όσοι διατηρούν	Σε κύρια κατοικία πάνω από 200 τμ
	Μία ή περισσότερες δευτερεύουσες κατοικίες με συνολική επιφάνεια πάνω από 150 τμ
Αγρότες με εισόδημα	Ετήσιο εισόδημα πάνω από 3.000€
Αγρότες με επιδοτήσεις	Επιδοτήσεις πάνω από 1.500€ ετησίως για προϊόντα φυτικής παραγωγής
Αγρότες με επιστρεφόμενο Φ.Π.Α	Επιστρεφόμενο Φ.Π.Α πάνω από 881€ ετησίως
Αγρότες με δάνεια	Όσοι παίρνουν καλλιεργητικά δάνεια πάνω από 5.900€ ή το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού δανείου την 31/12 είναι πάνω από 5.900€
Οι αγρότες που κατέχουν ή καλλιεργούν	Είναι κύριοι, επικαρπωτές, νομείς ή κάτοχοι, γεωργικής γης που την καλλιεργούν ως θερμοκήπιο σε επιφάνεια πάνω από δύο στρέμματα
Επάγγελμα άλλο (όχι αγρότης)	Γεωργικό εισόδημα, επιδοτήσεις, επιστροφή Φ.Π.Α ανεξάρτητα από το ύψος τους
Όσοι με άδεια της αρμόδιας αρχής	Πουλάνε πλανόδιος ή στις λαϊκές αγορές
Όσοι προσκληθούν	Εγγράφως από τον προϊστάμενο της ΔΟΥ
Όσων μεταβλήθηκε	Η Περιουσιακή ή οικογενειακή τους κατάσταση.

ΠΟΙΟΙ ΔΕΝ ΥΠΟΧΡΕΟΥΝΤΑΙ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΥΝ ΔΗΛΩΣΗ

Δεν έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν φορολογική δήλωση όσοι έχουν εισόδημα μέχρι 3.000€ ή εισοδήματα αποκλειστικά από μισθωτές υπηρεσίες

μέχρι 6.000€, εκτός και αν υποχρεώνονται να υποβάλλουν δήλωση από άλλη αιτία (π.χ αγορά αυτοκινήτου).

Άρθρο 7: ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΟΤΙ ΒΑΡΥΝΟΥΝ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥΣ

A) Ο ή η σύζυγος που δεν έχει φορολογούμενο εισόδημα.

B) Ο πατέρας βαρύνεται από τα εισοδήματα των ανηλίκων παιδιών που φορολογούνται χωριστά. Αν δεν υπάρχει πατέρας ή έχει χάσει τη γονική μέριμνα, την υποβολή δήλωσης την έχει η μητέρα.

Γ) Τα ενήλικα άγαμα τέκνα τα οποία δεν έχουν υπερβεί το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους και σπουδάζουν σε αναγνωρισμένες σχολές ή σχολεία του εσωτερικού ή του εξωτερικού και εκείνα τα οποία δεν έχουν υπερβεί το δέκατο ένατο έτος της ηλικίας τους και παρακολουθούν δημόσια μεταλυκειακά προπαρασκευαστικά κέντρα.

Δ) Τα τέκνα τα οποία δεν υπάγονται στην προηγούμενη περίπτωση, εφόσον υπηρετούν την στρατιωτική τους θητεία.

Ε) Τα τέκνα που είναι άγαμα ή διαζευγμένα ή τελούν σε κατάσταση χηρείας εφόσον παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία.

ΣΤ) Ειδικά, για τα τέκνα που δεν σπουδάζουν, το χρονικό διάστημα κατά το οποίο θεωρούνται προστατευόμενα μέλη παρατείνεται μέχρι και δύο έτη, εφόσον κατά τα έτη αυτά είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ.

Z) Οι ανιόντες και των δύο συζύγων

Η) Οι αδερφοί και οι αδερφές και των δύο συζύγων που είναι άγαμοι ή διαζευγμένοι ή τελούν σε κατάσταση χηρείας εφόσον παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία

Θ) Οι ανήλικοι ορφανοί από πατέρα και μητέρα, συγγενείς μέχρι τρίτο βαθμό οποιουδήποτε από τους συζύγους.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν.2238/94 και μετά τις τελευταίες τροποποιήσεις, τα πρόσωπα, που αναφέρονται στις περιπτώσεις β) έως η) της προηγούμενης παραγράφου, θεωρείται ότι βαρύνουν το φορολογούμενο εφόσον συνοικούν με αυτόν και το ετήσιο φορολογούμενο και απαλλασσόμενο εισόδημα τους δεν υπερβαίνει το ποσό των δύο χιλιάδων εννιακοσίων (2.900) € ή το ποσό των έξη χιλιάδων (6.000) €. Αν αυτά παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία. Τα εισοδήματα των ανήλικων τέκνων που κατά τις διατάξεις του άρθρου 5 προστίθενται στο συνολικό εισόδημα του γονέα, δεν λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

Για την εφαρμογή των διατάξεων του πρώτου εδαφίου αυτής της παραγράφου στο όριο του εισοδήματος δεν λαμβάνονται υπόψη τα εισοδήματα που αποκτώνται από το εισόδημα.

α) το τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση γενικά ή από την παραχώρηση της χρήσης ακινήτου χωρίς αντάλλαγμα σε πρόσωπα που είναι συγγενείς με αυτόν μέχρι το δεύτερο βαθμό εξ αίματος.

β) τα εισοδήματα των ανήλικων τέκνων, που κατά τις διατάξεις του άρθρ. 5 προστίθενται στο συνολικό εισόδημα του γονέα, και

γ) έσοδα από διατροφή που καταβάλλεται στο ανήλικο με δικαστική απόφαση ή ύστερα από συμφωνία που καταρτίστηκε με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Δε θεωρείται ότι βαρύνει το φορολογούμενο αν ο ανήλικος αποκτά εισόδημα από εμπορικές ή γεωργικές επιχειρήσεις ή αμοιβές από την άσκηση ελευθέρου

επαγγέλματος, ανεξάρτητα από το ποσό του εισοδήματος, εκτός αν το σχετικό δικαίωμα περιήλθε στον ανήλικο από κληρονομιά.

Άρθρο 5:ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΣΥΖΥΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΤΕΚΝΩΝ-ΠΩΣ ΔΗΛΩΝΕΤΑΙ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Οι παντρεμένοι, όσο διαρκεί ο γάμος τους υποχρεώνονται να υποβάλλουν κοινή δήλωση για τα εισοδήματα τους.Υποχρεωμένος σε επίδοση της δήλωσης και για τα εισοδήματα της συζύγου του είναι ο σύζυγος. Η δήλωση υπογράφεται και από τους δύο συζύγους. Αρνητικό αποτέλεσμα (ζημιά) του εισοδήματος του ενός συζύγου δεν συμψηφίζεται με τα εισοδήματα του άλλου συζύγου.

Οι σύζυγοι υποβάλλουν χωριστά φορολογική δήλωση στις εξής περιπτώσεις

- Όταν δεν μένουν μαζί, κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης, λόγω διακοπής της έγγαμης συμβίωσης.
- Όταν ο ένας από τους δύο είναι σε κατάσταση πτώχευσης.
- Όταν ο ένας από τους δύο έχει υποβληθεί σε δικαστική συμπαράσταση(είναι σε δικαστική ή νόμιμη απαγόρευση ή τέλη δικαστικής αντίληψης).
- ***Επίσης υποχρέωση για την υποβολή της δήλωσης έχουν:***
- Ο κηδεμόνας ή προσωρινός διαχειριστής ή μεσεγγυούχος για περιπτώσεις σχολάζουσας κληρονομιάς ή επιδικίας ή μεσεγγύησης αντίστοιχα.

- Ο επίτροπος ή κηδεμόνας ή δικαστικός συμπαραστάτης, στις περιπτώσεις αντίστοιχα ανηλίκων ή αυτών που έχουν υποβληθεί σε δικαστική συμπάρσταση.
- Οι κληρονόμοι του φορολογούμενου για το συνολικό εισόδημα μέχρι την ημέρα του θανάτου του.

ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ Η ΔΗΛΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΖΥΓΩΝ ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ Δ.Ο.Υ

Όταν ο κάθε σύζυγος υπάγεται στην αρμοδιότητα διαφορετικής Δ.Ο.Υ, τότε οι σύζυγοι μπορούν να υποβάλλουν την κοινή τους δήλωση σύμφωνα με την επιλογή τους, στη Δ.Ο.Υ είτε του συζύγου είτε της συζύγου. Η κοινή επιλογή των συζύγων είναι δεσμευτική για πέντε χρόνια.(άρθρο 34 ν.3634/2008).

ΠΟΤΕ ΑΘΡΟΙΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΖΥΓΩΝ

Το εισόδημα του ενός συζύγου που προέρχεται από επιχείρηση η οποία εξαρτάται οικονομικά από τον άλλο σύζυγο, **προστίθεται** στα εισοδήματα του άλλου συζύγου και φορολογείται στο όνομα του. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις τα εισοδήματα που δηλώνονται φορολογούνται **ξεχωριστά** για κάθε ένα σύζυγο.

ΠΟΤΕ ΤΑ ΑΝΗΛΙΚΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΝΟΥΝ ΔΙΚΗ ΤΟΥΣ ΔΗΛΩΣΗ

Πρέπει να κάνουν δική τους φορολογική δήλωση τα ανήλικα παιδιά όταν έχουν εισόδημα από τις εξής περιπτώσεις:

- Από την προσωπική τους εργασία εξαρτημένη. Ανεξάρτητη ή μίσθωσης έργου.
- Από περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν από κληρονομιά ή δωρεά.(αν όμως η δωρεά έγινε από τους γονείς, τα ανήλικα παιδιά δεν πρέπει να κάνουν δική τους δήλωση αλλά κοινή με τους γονείς. Το ίδιο ισχύει αν το εισόδημα προέρχεται από γονικές παροχές).
- Από περιουσιακά στοιχεία από γονικές παροχές και δωρεές του γονέα ο οποίος κατά το χρόνο που προκύπτει το εισόδημα δεν ζει.
- Από συντάξεις που απονεμηθήκαν λόγω απώλειας του ή των γονέων.
- Από περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν από τον ανήλικο με βάση δικαστική απόφαση σαν υποκατάστατα στοιχεία των προηγούμενων περιπτώσεων.

ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΑΝΗΛΙΚΟΥ ΑΠΟ ΓΟΝΙΚΗ ΠΑΡΟΧΗ Η ΔΩΡΕΑ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

Τα εισοδήματα του ανήλικου που προέρχονται από περιουσιακό στοιχείο που έγινε δωρεά από τους γονείς ή γονική παροχή, δεν φορολογούνται στο όνομα του ανήλικου αλλά **προστίθενται** για να φορολογηθούν στα εισοδήματα του γονέα. Ο ανήλικος θα έχει αυτοτελή φορολογική υποχρέωση και θα φορολογούνται τα εισοδήματα στο όνομα του αν ο γονέας δεν βρίσκεται στη ζωή όταν προκύπτουν τα εισοδήματα.

Παράδειγμα Σε ανήλικο έγινε δωρεά από τον παππού ένα διαμέρισμα και από τον πατέρα γονική παροχή ένα άλλο διαμέρισμα. Τα διαμερίσματα αυτά είναι νοικιασμένα. Τα ενοίκια που προέρχονται από το διαμέρισμα της δωρεάς του παππού θα φορολογηθούν στο όνομα του ανήλικου, τα ενοίκια από το διαμέρισμα της γονικής παροχής του πατέρα θα προστεθούν στα υπόλοιπα εισοδήματα του πατέρα και θα φορολογηθούν στο όνομα του πατέρα.

Άρθρο 62: Προθεσμία υποβολής και περιεχόμενο της δήλωσης

Η δήλωση υποβάλλεται σε δύο αντίτυπα στην αρμόδια Δ.Ο.Υ της περιφέρειας που βρίσκεται η κατοικία του φορολογούμενου. Μπορεί να σταλεί προσωπικός από τον ίδιο το φορολογούμενο ή από πρόσωπο εξουσιοδοτημένο ή μπορεί να σταλεί ταχυδρομικά με συστημένη επιστολή ή να υποβληθεί ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου μέχρι την 1 Μαρτίου κάθε έτους.

Κατ' εξαίρεση η δήλωση υποβάλλεται:

α. Μέχρι την 1η Απριλίου του οικείου οικονομικού έτους, όταν μεταξύ των εισοδημάτων του φορολογούμενου περιλαμβάνεται και γεωργικό εισόδημα ή εισόδημα από εκμίσθωση ή δωρεάν παραχώρηση γεωργικής γης.

β. Μέχρι τις 16 Απριλίου του οικείου οικονομικού έτους, όταν μεταξύ των εισοδημάτων του φορολογούμενου περιλαμβάνονται και κέρδη από ατομικές εμπορικές γενικά επιχειρήσεις ή από την ατομική άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος, όταν τηρούνται βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και εφόσον η διαχειριστική τους περίοδος λήγει μέσα στους μήνες Νοέμβριο ή Δεκέμβριο.

γ. Μέχρι τις 2 Μαΐου του οικείου οικονομικού έτους όταν μεταξύ των εισοδημάτων του φορολογούμενου περιλαμβάνονται:

αα. εισόδημα από συμμετοχή σε εταιρεία ή κοινοπραξία ή κοινωνία που δεν τηρούν βιβλία ή τηρούν βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, καθώς και εισόδημα από συμμετοχή σε εταιρεία ή κοινοπραξία ή κοινωνία που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. ή αν αυτές έχουν ως αντικείμενο εργασιών την αντιπροσώπευση ή πρακτόρευση ασφαλιστικών εταιρειών ή τη μεσιτεία ασφαλειών, καθώς και την πρακτόρευση ή αντιπροσώπευση τραπεζών ή αν αυτές συμμετέχουν σε εταιρεία ή κοινοπραξία που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και εφόσον η διαχειριστική περίοδος λήγει μέσα στους μήνες Νοέμβριο ή Δεκέμβριο του προηγούμενου ημερολογιακού έτους. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να επεκτείνεται η εφαρμογή της διάταξης της υποπερίπτωσης αυτής και σε ορισμένες κατηγορίες υπόχρεων, των οποίων ο προσδιορισμός του εισοδήματος εξαρτάται, κατά κύριο λόγο, από την εκκαθάριση δοσοληπτικών λογαριασμών μεταξύ αυτών και επιχειρήσεων που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, στα οποία εμφανίζονται αυτοί οι λογαριασμοί.

ββ. Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.

γγ. Εισόδημα που προέκυψε στο εξωτερικό.

δδ. Εισόδημα από αμοιβές ως αξιωματικού ή κατώτερου πληρώματος εμπορικού πλοίου.

εε. Εισόδημα που προέκυψε στην ημεδαπή, εφόσον ο φορολογούμενος δεν κατοικεί ούτε διαμένει σε αυτήν.

στστ. Εισόδημα που καταβάλλεται από ανώνυμη εταιρία στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της, για τις υπηρεσίες που παρέχουν με βάση ειδική σύμβαση μίσθωσης εργασίας ή εντολής.

ζζ. Η δήλωση υποβάλλεται σε εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 61, εφόσον ο φορολογούμενος δεν κατοικεί ούτε διαμένει στην ημεδαπή.

δ. Μέχρι την ημερομηνία που ορίζεται από την παράγραφο αυτήν για τα από κάθε πηγή εισοδήματα του δικαιούχου, του έτους είσπραξης ή απόκτησης των εισοδημάτων:

αα. από μισθώματα ακινήτων γενικά που καταβάλλονται αναδρομικώς με βάση νόμο ή δικαστική απόφαση,

ββ. από κάθε είδους αποδοχές και συντάξεις που καταβάλλονται αναδρομικώς με βάση νόμο, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, καθώς και από πρόσθετες αμοιβές και αποζημιώσεις του δεύτερου εδαφίου της παράγραφο 2 του άρθρ. 46,

γγ. από διατροφή που καταβάλλεται αναδρομικώς με βάση δικαστική απόφαση και

δδ. από υπηρεσίες ελευθέρου επαγγέλματος που αντιπροσωπεύουν εργασίες δύο ή περισσότερων ετών και καταβάλλονται μεταγενέστερα.

ε. Όταν, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης β της παραγράφου 5 του άρθρου 28 και του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 29, η διαχειριστική περίοδος είναι υπερδωδεκάμηνη, υποβάλλονται δύο δηλώσεις, μία για τη δωδεκάμηνη περίοδο και μία για τη μικρότερη περίοδο, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται για την υποβολή της δήλωσης της δωδεκάμηνης περιόδου.

Η υποβολή της δήλωσης πραγματοποιείται ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του αριθμού φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.) του φορολογουμένου, με αρχή, για το ψηφίο 1, τις ημερομηνίες που αναφέρονται στις παραπάνω περιπτώσεις και ολοκληρώνεται μέσα σε έντεκα (11) εργάσιμες ημέρες, εκτός των υποπεριπτώσεων ββ΄, γγ΄, δδ΄ και εε΄ της περίπτωσης γ΄ που ολοκληρώνεται σε είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες.

Ειδικά οι δηλώσεις που υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου μπορούν να υποβάλλονται μέχρι την έναρξη του ωραρίου λειτουργίας των δημόσιων υπηρεσιών της επόμενης ημέρας από την ημέρα λήξης της προθεσμίας τους.

Αν, πριν από την έναρξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης, ο φορολογούμενος πρόκειται να εγκατασταθεί οριστικά στο εξωτερικό ή να μεταναστεύσει στο εξωτερικό για χρονικό διάστημα πάνω από έτος ή να μεταφέρει στην αλλοδαπή την περιουσία του που βρίσκεται στην Ελλάδα, θεωρείται ότι λήγει η διαχειριστική περίοδος στην ημερομηνία αυτή και υποχρεούται να υποβάλει δήλωση και να καταβάλει το φόρο που αναλογεί στο συνολικό εισόδημά του, το οποίο απέκτησε μέχρι τη χρονολογία της αναχώρησής του ή της μεταφοράς της περιουσίας του στο εξωτερικό. Σε αυτή την περίπτωση, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μπορεί να ζητήσει κάθε αναγκαία εγγύηση, κατά την κρίση του, για να διασφαλίσει τα συμφέροντα του Δημοσίου και ο φορολογούμενος δικαιούται, εφόσον συναινεί και ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, να διορίσει πρόσωπο φερέγγυο ως αντιπρόσωπό του στην Ελλάδα, για την εκπλήρωση των φορολογικών του υποχρεώσεων.

Οι αλλοδαποί οι οποίοι απέκτησαν εισόδημα που φορολογείται στην Ελλάδα, έχουν υποχρέωση, προτού αναχωρήσουν στο εξωτερικό, να υποβάλλουν δήλωση γι' αυτό το εισόδημά τους και να καταβάλουν το φόρο που αναλογεί σε αυτό. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται ανάλογα η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου.

Η δήλωση συντάσσεται σε δύο αντίτυπα σε έντυπα που παρέχονται δωρεάν από το Δημόσιο, υπογράφονται και τα δύο αντίτυπα από τον υπόχρεο και, εφόσον δηλώνονται και εισοδήματα της συζύγου, υπογράφονται και από αυτή ή από τον πληρεξούσιό τους που έχει ειδικά εξουσιοδοτηθεί γι' αυτό.

Δήλωση φορολογίας εισοδήματος που υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του διαδικτύου παράγει τα ίδια έννομα αποτελέσματα με τη δήλωση που υποβάλλεται αυτοπροσώπως ή ταχυδρομικά.

Ειδικά για τις δηλώσεις που υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου δεν υποβάλλονται τα δικαιολογητικά που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται η διαδικασία και ο τρόπος ελέγχου αυτών των δικαιολογητικών.

Προθεσμία δήλωσης συζύγων

Οι σύζυγοι , όσο διαρκεί ο γάμος τους , υποχρεώνονται να καταθέσουν κοινή δήλωση. Αν οι σύζυγοι έχουν εισοδήματα από διαφορετικές κατηγορίες , η δήλωση μπορεί να κατατεθεί την ημερομηνία που λήγει η μεταγενέστερη κατηγορία εισοδήματος. Πάντοτε, όμως λαμβάνουμε υπόψη το τελευταίο ψηφίο ΑΦΜ του συζύγου ανεξάρτητα αν ο σύζυγος δεν έχει εισοδήματα για τη μεταγενέστερη προθεσμία , αλλά μόνο η σύζυγος.

Παράδειγμα. Ιατρός ελεύθερος επαγγελματίας με βιβλία Β κατηγορίας έχει σύζυγο που εργάζεται ως μισθωτή. Το τελευταίο ψηφίο του ΑΦΜ του συζύγου είναι 5. Για τον ιατρό η προθεσμία υποβολής της δήλωσης τελειώνει στις 9 Μαρτίου . Για τη σύζυγο του η προθεσμία τελειώνει το Μάιο και το ΑΦΜ της συζύγου λήγει σε 9. Έχουν δικαίωμα να καταθέσουν τη δήλωση τους μέχρι τη μεταγενέστερη ημερομηνία που σύμφωνα με το ΑΦΜ του συζύγου λήγει σε 5, δηλαδή την 15^η Μαΐου.

Που υποβάλλεται η δήλωση

Αν ο φορολογούμενος έχει ατομική επιχείρηση ή είναι ελεύθερος επαγγελματίας τότε η δήλωση υποβάλλεται στην Δ.Ο.Υ της περιφέρειας που έχει την έδρα της επιχείρησης ή εκεί που είναι η έδρα του επαγγέλματος του. Σε αντίθεση εάν ο φορολογούμενος συμμετέχει σε επιχείρηση με την μορφή Ο.Ε, Ε.Ε, ΕΠΕ, Α.Ε, κοινωνία, κοινοπραξία κλπ. υποχρεώνεται να υποβάλλει τη δήλωση του στην Δ.Ο.Υ της περιφέρειας της κατοικίας του και όχι στην Δ.Ο.Υ που βρίσκεται η έδρα της επιχείρησης.

Οι κάτοικοι του εξωτερικού καταθέτουν δήλωση στην Δ.Ο.Υ κατοίκων εξωτερικού εφόσον δεν έχουν ορίσει με την δήλωση τους κάποιο εκπρόσωπο ή έχουν ορίσει αντιπρόσωπο που υπάγεται ως προς την φορολογία εισοδήματος σε οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ του νομού Αττικής. Τέλος δεν έχουν υποβάλλει δήλωση αν και είχαν την υποχρέωση, όσοι κάτοικοι εξωτερικού ασκούν επιχείρηση ή ελεύθερο επάγγελμα στην Ελλάδα, αρμόδια Δ.Ο.Υ είναι η Δ.Ο.Υ που βρίσκεται η έδρα της επιχείρησης ή του επαγγέλματος τους.

ΠΟΤΕ ΥΠΟΒΑΛΛΟΥΝ ΔΗΛΩΣΗ ΟΙ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΙ

Οι κληρονόμοι υποχρεώνονται να υποβάλλουν φορολογική δήλωση για το εισόδημα που απέκτησε ο εκλιπών μέχρι την ημέρα που ζούσε. Αν η προθεσμία υποβολής της δήλωσης από κληρονόμους, λήξει πριν την πάροδο εξαμήνου από την ημέρα του συμβάντος, η προθεσμία αυτή παρατείνεται μέχρι να συμπληρωθούν 6 μήνες από το συμβάν.

Παράδειγμα. Έστω φορολογούμενος που είχε υποχρέωση να υποβάλλει φορολογική δήλωση μέχρι τις 6 Μαρτίου 2009, απεβίωσε την 7^η Δεκεμβρίου 2008.

Οι κληρονόμοι του μπορούν να καταθέσουν τη δήλωση για τα εισοδήματα που απέκτησε ο εκλιπών, μέχρι και την 7^η Ιουνίου 2009.

Στη δήλωση αυτή θα δηλωθούν τα εισοδήματα του εκλιπόντος από την 1-1-2008 μέχρι την 7-12-2008. Αν είχε αποβιώσει τον Ιούλιο του 2008 η δήλωση θα υποβληθεί κανονικά μέχρι και τις 6 Μαρτίου 2009. Αν είχε αποβιώσει στις 25 Φεβρουαρίου του 2009 η δήλωση θα υποβληθεί μέχρι και τις 25 Αυγούστου 2009. .

Η προθεσμία αυτή υπολογίζεται ανάλογα και για τους εκ διαθήκης κληρονόμους του αποβιώσαντος, εφόσον αυτοί δεν καλούνται στην κληρονομιά κατά την τάξη της εξ αδιαθέτου διαδοχής. Αν δημοσιευθεί διαθήκη με την οποία ο αποβιώσας διαθέτει την περιουσία του διαφορετικά από ό, τι προβλέπεται κατά την τάξη της εξ αδιαθέτου διαδοχής, για τους μη τετμημένους, οι οποίοι είχαν, κατ' αρχή, υποχρέωση υποβολής δήλωσης ως εξ αδιαθέτου κληρονόμοι του αποβιώσαντος, δεν επιβάλλονται κυρώσεις για τη μη υποβολή δήλωσης. Κατά την εφαρμογή των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου, τυχόν κυρώσεις που επιβλήθηκαν στους μη τετμημένους, αλλ' εξ αδιαθέτου κληρονόμους του αποβιώσαντος, αίρονται οίκοθεν από τη φορολογική αρχή. Μετά τη δημοσίευση της διαθήκης αυτού, ανεξάρτητα από την υποβολή δήλωσης από τους κληρονόμους με βάση την οικεία διαθήκη. Αν δημοσιευθεί διαθήκη με την οποία η κληρονομιαία περιουσία διατίθεται διαφορετικά από ό,τι προβλέπεται στη εξ αδιαθέτου διαδοχή, για τους τετμημένους, οι οποίοι δεν καλούνται άμεσα κατά την τάξη αυτής της διαδοχής, η προθεσμία υποβολής της δήλωσης παρατείνεται για περίοδο 2 (δύο) μηνών μετά την πάροδο της προθεσμίας αποποίησης της κληρονομιάς, εφόσον η λήξη της προθεσμίας αυτής συμπίπτει με ημερομηνία πριν από την παρέλευση έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση της διαθήκης του υπόχρεου. Οι διατάξεις

αυτής της παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και σε περιπτώσεις διαδοχικών αποποιήσεων κληρονομιάς ή δημοσίευσης πλειόνων διαθηκών.

Μετά την παρέλευση της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο αυτήν και σε κάθε περίπτωση πριν από την καταχώρηση στο οικείο βιβλίο του φύλλου ελέγχου, που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 68, επιτρέπεται η επίδοση αρχικής ή συμπληρωματικής δήλωσης, για την οποία επιβάλλεται και ο οριζόμενος από τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 2523/1997 πρόσθετος φόρος. Αρχική ή συμπληρωματική δήλωση για τα εισοδήματα τα οποία έχουν περιληφθεί στο φύλλο ελέγχου, η οποία επιδίδεται μετά την καταχώρισή της στα τηρούμενα από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας βιβλία, είναι απαράδεκτη και δεν παράγει έννομο αποτέλεσμα. Η δήλωση θα υποβληθεί στη Δ.Ο.Υ που κατοικούσε ο κληρονομούμενος ή που βρίσκονταν η έδρα της επιχείρησής του.

Άρθρο 3:ΧΡΟΝΟΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Η υποβολή της ετήσιας φορολογικής δήλωσης φόρου εισοδήματος είναι μια επαναλαμβανόμενη αλλά απαραίτητη διαδικασία. Ο φόρος επιβάλλεται κάθε οικονομικό έτος στο εισόδημα που αποκτάται μέσα στο αμέσως προηγούμενο οικονομικό έτος(χρονικής διάρκειας από 1/1 έως και 31/12 του ημερολογιακού έτους) όπως ορίζει ο νόμος.

Παράδειγμα: Τα φυσικά πρόσωπα θα υποβάλλουν την δήλωση το έτος 2009για τα εισοδήματα που αποκτηθήκαν από 1 Ιανουαρίου του 2008-31 Δεκεμβρίου του 2008.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Άρθρο 6:ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ

1)Απαλλάσσονται από το φόρο προσωπικά και με τον όρο της αμοιβαιότητας.

- Οι αλλοδαποί πρεσβευτές και λοιποί διπλωματικοί αντιπρόσωποι και πράκτορες για τα εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες και για τα εισοδήματα (από κάθε πηγή) τους που αποκτώνται στην αλλοδαπή χώρα.
- Επίσης απαλλάσσονται οι πρόξενοι και οι προξενικοί πράκτορες ως και το κατώτερο προσωπικό των πρεσβειών και προξενείων εφόσον έχουν την ιθαγένεια του κράτους που αντιπροσωπεύεται και αποκτούν στην Ελλάδα εισόδημα μόνο από μισθωτές υπηρεσίες.

2)Απαλλάσσονται από το εισόδημα από ακίνητα:

- Το τεκμαρτό εισόδημα που προκύπτει από την παραχώρηση της χρήσης ακινήτων από τον κύριο, νομέα ή επικαρπωτή αυτών, στο Ελληνικό Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, χωρίς συνάλλαγμα.
- Το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση της κύριας κατοικίας του φορολογούμενου, εμβαδού μέχρι εκατόν πενήντα (150) τετραγωνικά μέτρα, το οποίο προσαυξάνεται κατά είκοσι (20) τετραγωνικά μέτρα για κάθε τέκνο μετά το δεύτερο που βαρύνει το φορολογούμενο. Αν το εμβαδόν της ιδιοκατοικούμενης κύριας κατοικίας είναι μικρότερο από το

παραπάνω απαλλασσόμενο όριο, η διαφορά μέχρι το όριο αυτό λαμβάνεται υπόψη για απαλλαγή μιας μόνο ιδιοκατοικούμενης δευτερεύουσας κατοικίας σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν.2238/94.

- Με τον Ν.3091/02 **τροποποιήθηκε η παραπάνω παράγραφο** και έχει ως εξής: Το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση απαλλάσσεται γενικά. Σύμφωνα με αυτήν την τροποποίηση δεν υπάρχει απαλλασσόμενο ποσό για το τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση καθώς ο φορολογούμενος πλέον απαλλάσσεται από αυτό το τεκμαρτό εισόδημα γενικά.
- Το τεκμαρτό εισόδημα που προκύπτει από την δωρεάν παραχώρηση της χρήσης κατοικίας από το γονέα που έχει την κυριότητα ή την επικαρπία αυτής προς τα τέκνα του ή από τα τέκνα που έχουν την κυριότητα ή την επικαρπία αυτής προς τους γονείς τους, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως κατοικία.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Έστω ο φορολογούμενος Ψ είναι έγγαμος με τρία παιδιά με κύρια κατοικία επιφάνειας 180 τ.μ και το τεκμαρτό εισόδημα για ιδιοκατοίκηση είναι 200€.

Αφού ο Ψ έχει τρία παιδιά, ένα παιδί μετά το δεύτερο δικαιούται την προσαύξηση των 20 τ.μ. Έτσι απαλλάσσεται από το τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση κύριας κατοικίας εμβαδού 170 τ.μ, και έστω ότι ανέρχεται στα 150€. Άρα από 200€ θα απαλλαχθεί από τα 150€. Με την τροποποίηση του Ν.3091/02, αν κάνουμε την ίδια υπόθεση, ο Ψ θα απαλλαχθεί στο σύνολο του τεκμαρτού εισοδήματος από ιδιοκατοίκηση, δηλαδή 200€.

3) Απαλλάσσονται από το εισόδημα από κινητές αξίες.

- Οι τόκοι οποιασδήποτε μορφής κατάθεσης σε τράπεζες που λειτουργούν στην Ελλάδα ή το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, εφόσον η κατάθεση δεν είναι

σε ευρώ αλλά σε ξένο νόμισμα, και ο δικαιούχος είναι μόνιμος κάτοικος εξωτερικού.

- Οι τόκοι εκούσιων καταθέσεων όψεως ή ταμειυτηρίου στο ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων εφόσον οι καταθέσεις αυτές είναι σε ξένο νόμισμα. και ο δικαιούχος είναι μόνιμος κάτοικος εξωτερικού.
- Οι τόκοι εθνικών δανείων που εκδίδονται με έντοκα γραμμάτια ή ομολογίες, εφόσον προβλέπεται η απαλλαγή από τον οικείο νόμο.
- Οι τόκοι ενυπόθηκων δανείων αλλοδαπής, τα οποία παρέχονται από αλλοδαπούς με εγγραφή υποθήκης σε πλοία ελληνικής ιθαγένειας.
- Οι τόκοι των ομολογιακών δανείων που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων σε ευρώ ή συνάλλαγμα στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 8 του άρθρου 12.
- Οι τόκοι των ομολογιακών δανείων της Δημοσίας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ) και του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (ΟΤΕ), εφόσον προβλέπεται η απαλλαγή από τον οικείο νόμο.
- Οι τόκοι των εκδιδόμενων ομολογιακών δανείων και η υπεραξία που τυχόν προκύπτει κατά την εξόφληση των ομολόγων με ρήτρα εξωτερικού συναλλάγματος ή Ευρωπαϊκής νομισματικής μονάδας (ECU).
- Τα μερίσματα από ιδρυτικούς τίτλους και μετοχές ημεδαπών ανωνύμων εταιριών που ασχολούνται με την εκμετάλλευση πλοίων των οποίων τα κέρδη υπόκεινται στον ειδικό φόρο πλοίων όπως αυτός ισχύει κάθε φορά. Αν η ανώνυμη εταιρία παράλληλα των πλοίων ασκεί και άλλες δραστηριότητες τότε απαλλάσσεται από το φόρο ποσό μερίσματος ίσο με τη σχέση μεταξύ των ακαθάριστων εσόδων από την εκμετάλλευση των πλοίων και του συνόλου των ακαθάριστων εσόδων της εταιρείας.
- Τα κέρδη αμοιβαίων κεφαλαίων του Ν. 3283/2004 (ΦΕΚ 210 Α) και του Ν. 2778/1999 (ΦΕΚ 295 Α), καθώς και η πρόσθετη αξία που αποκτούν οι μεριδιούχοι αυτών των αμοιβαίων κεφαλαίων από την εξαγορά των

μεριδίων τους σε τιμή ανώτερη της τιμής κτήσης, επιφυλασσομένων των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 33 του Ν. 3283/2004 και της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του Ν. 2778/1999.

- Η πιο πάνω απαλλαγή ισχύει και για τα αμοιβαία κεφάλαια που είναι εγκατεστημένα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή Η πιο πάνω απαλλαγή ισχύει για τα αμοιβαία κεφάλαια που έχουν συσταθεί σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε κράτος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού χώρου / Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών (ΕΟΧ/ΕΖΕΣ).

ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ ΩΣ ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ ΟΙ ΤΟΚΟΙ:

Α) Καταθέσεων στεγαστικού ταμειυτηρίου, εφόσον το προϊόν τους χρησιμοποιείται αποκλειστικός για την εξασφάλιση στεγαστικών δανείων.

Β) καταθέσεων σε δραχμές μετατρέψιμες σε συνάλλαγμα στις οποίες όμως δεν περιλαμβάνονται οι τόκοι των καταθέσεων ή ομολόγων ή ομολογιακών δανείων με ρήτρα ξένου νομίσματος.

Γ) Προθεσμιακών καταθέσεων, που έχουν συναφθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1990, και για το χρονικό διάστημα μέχρι την πρώτη ανανέωση τους μετά από αυτήν την ημερομηνία.

Δ) Καταθέσεων σε δραχμές μη κατοίκων Ελλάδας.

Ε) Ομολογιακών δανείων που εκδίδονται από δήμους και κοινότητες.

Ζ) Των έντοκων τίτλων που εκδίδονται στην Ελλάδα, με τις εγκρίσεις που προβλέπει η κείμενη νομοθεσία, από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, το Διεθνή Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως, τη Διεθνή Τράπεζα Ανασυγκροτήσεως και Αναπτύξεως, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκροτήσεως και Αναπτύξεως και την Ασιατική Τράπεζα Αναπτύξεως.

5) ΑΠΟ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΝΤΑΙ:

- Τα κέρδη από την εκμετάλλευση πλοίων, που υπόκεινται στον ειδικό φόρο για τα πλοία, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά.
- Τα κέρδη από τη λιανική πώληση καπνού ή από την άσκηση του επαγγέλματος του μικροπωλητή ή από την εκμετάλλευση περιπτέρου ή καφενείου, κυλικείου, κουρείου κλπ μέσα στα κτίρια και καταστήματα στα οποία στεγάζονται δημόσιες υπηρεσίες, δημοτικές, κοινοτικές και εκκλησιαστικές ή υπηρεσίες νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, τα οποία πραγματοποιούνται από ανάπηρους και θύματα πολέμου στους οποίους χορηγήθηκε σχετική άδεια, εφόσον το εκμεταλλεύονται οι ίδιοι. Ακόμα απαλλάσσεται το δικαίωμα που παίρνουν τα πρόσωπα αυτά από την παραχώρηση της εκμετάλλευσης του περιπτέρου, καφενείου κλπ σε τρίτους.
- Από 1ης Ιανουαρίου 2003 το ποσό της επιχορήγησης που καταβάλλεται στους νέους επαγγελματίες οι οποίοι υπάγονται στα προγράμματα απασχόλησης του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) της παραγράφου 9 του άρθρου 29 του ν. 1262/1982 (ΦΕΚ 70 Α').
- Τα κέρδη φυσικών προσώπων και πολύ μικρών επιχειρήσεων, που εμπίπτουν στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6^{ης} Μαΐου 2003, από τη διάθεση παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας προς την εταιρία Δ.Ε.Η Α.Ε ή άλλο προμηθευτή, μετά από την ένταξη τους στο Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων

μέχρι δέκα kw , κατόπιν αποφάσεως των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών , Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος , η οποία εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του Άρθρου 14 του ν.3468/2006(ΦΕΚ 8 Α).

6) ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

- Οι συντάξεις και κάθε είδους περιθάλψεις που παρέχονται σε ανάπηρους πολέμου και θύματα ή οικογένειες θυμάτων πολέμου ως και σε ανάπηρους και θύματα ειρηνικής περιόδου στρατιωτικούς γενικά που έπαθαν κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του προδήλως, αναμφισβήτητα και εξαιτίας αυτής.
- Η σύνταξη που δίδεται σε ανάπηρους πολέμου με βάση τα έτη προϋπηρεσίας τους στο Δημόσιο, κατά το ποσό της αναπηρικής σύνταξης στην οποία θα ελάμβανε ο δικαιούχος αν δεν είχε παραιτηθεί από το δικαίωμα της λήψης της. Αυτό εφαρμόζεται ανάλογα και στις συντάξεις που καταβάλλονται από το Δημόσιο σε θύματα ή οικογένειες θυμάτων πολέμου.
- Το εξωιδρυματικό επίδομα, καθώς και το ποσό με το οποίο προσαυξάνεται η σύνταξη που δίδεται σε τυφλούς και σε πρόσωπα που ευρίσκονται διαρκώς σε κατάσταση που απαιτεί συνεχή επίβλεψη, περιποίηση και συμπαράσταση άλλων προσώπων (απόλυτος αναπηρία), τα οποία καταβάλλονται στους δικαιούχους από το Δημόσιο ή άλλους ασφαλιστικούς φορείς.
- Οι μισθοί, συντάξεις και τα πάγια αντιμισθία που χορηγούνται σε πρόσωπα που είναι ολικός τυφλοί και σε πρόσωπα που παρουσιάζουν

βαριές κινητικές αναπηρίες που υπερβαίνουν το ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%).

- Οι αποδοχές των αλλοδαπών κατωτέρων πληρωμάτων των εμπορικών πλοίων.

ΕΠΙΣΗΣ ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ:

- Οι αμοιβές που καταβάλλει η Παγκόσμια Ένωση Αναπήρων Καλλιτεχνών (V.D.M.F.K) στα μέλη της, ζωγράφους με το πόδι και το στόμα, που είναι μόνιμοι κάτοικοι Ελλάδας για την εργασία της ζωγραφικής που κάνουν, οι αμειβόμενοι αποκλειστικά από την ένωση αυτή σε συνάλλαγμα.
- Τα χρηματικά βραβεία που καταβάλλονται από το Δημόσιο ή Ακαδημία Αθηνών ή τον οργανισμό Μεγάλου Μουσικής Αθηνών, για την βράβευση επιστημονικών, καλλιτεχνικών γενικά επιδόσεων, καθώς και αυτά που απονέμονται από τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αφού προκηρυχθεί νόμιμα σχετικώς δημόσιος διαγωνισμός.
- Τα ποσά των υποτροφιών που καταβάλλονται σε όσους νόμιμα έλαβαν την υποτροφία από το Δημόσιο ή από τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή από τα ιδρύματα και περιουσίες του Α.Ν 2039/1939 (ΦΕΚ 455 Α) εφόσον από αυτά αποδεδειγμένα επιδιώκονται σκοποί εθνωφελείς ή θρησκευτικοί ή φιλανθρωπικοί ή εκπαιδευτικοί ή καλλιτεχνικοί ή κοινωφελείς, ως και τα ποσά των υποτροφιών που παρέχονται σε Έλληνες υποτρόφους από ξένα κράτη ή αλλοδαπά ιδρύματα και οργανισμούς.
- Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται στους αναγνωρισμένους πολιτικούς πρόσφυγες, σ' αυτούς που διαμένουν προσωρινά στην Ελλάδα

για ανθρωπιστικούς λόγους και σε όσους έχουν υποβάλει αίτηση για αναγνώριση προσφυγικής ιδιότητας, η οποία βρίσκεται στο στάδιο εξέτασης από το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, από φορείς που υλοποιούν προγράμματα παροχής οικονομικής ενίσχυσης προσφύγων, τα οποία χρηματοδοτούνται από την Ύπατη Αρμοστεία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.), την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ελληνικό Δημόσιο.

Συνοψίζοντας, το κεφάλαιο αυτό, αναφέρεται στο άρθρο 6 στις απαλλαγές από το φόρο. Περιπτώσεις δηλαδή εισοδημάτων τα οποία δεν λαμβάνονται υπόψη ως φορολογούμενο εισόδημα και απαλλάσσονται από το φόρο. Με αυτόν τον τρόπο ο νομοθέτης θέλει να διευκολύνει τα συγκεκριμένα άτομα με τις ειδικές περιπτώσεις που περιέγραψα παραπάνω, καθώς οι απαλλαγές από το φόρο εξάγουν και την κοινωνική πολιτική της Εκάστοτε Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΡΘΡΟ 8: ΕΚΠΤΩΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Από το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου αφαιρούνται τα ποσά των πιο κάτω δαπανών:

- **1. Μέχρι 1.200 ευρώ** αφαιρούνται αθροιστικά και επιμεριστικά από το φορολογητέο εισόδημα και των δύο συζύγων **τα ασφάλιστρα ζωής ή θανάτου**, ασφαλίσεων προσωπικών ατυχημάτων και για ασφάλιστρα ασθενείας του φορολογούμενου της συζύγου και των τέκνων που τους βαρύνουν.
- **2 Τη δαπάνη ασφαλίσεων ζωής, θανάτου, ασθενείας και ατυχημάτων μέχρι 1.200 ευρώ**, δικαιούται να εκπέσει σε περίπτωση διάζευξης των γονέων και ο γονέας που δεν συγκατοικεί με τα τέκνα και καταβάλλει αυτός τη δαπάνη.
- **3. Το 100% των εισφορών που καταβάλλονται σε ταμεία ασφάλισης, εφόσον η καταβολή τους είναι υποχρεωτική** από το νόμο , καθώς και το ποσό των καταβαλλόμενων εισφορών στις

περιπτώσεις προαιρετικής ασφάλισης σε ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο αφαιρείται από το φορολογητέο εισόδημα.

- **4. Εκπίπτει από το συνολικό εισόδημα το ποσό του μισθώματος που καταβάλλει ο φορολογούμενος:**
- α) Για κύρια κατοικία δική του και της οικογένειάς του, εφόσον η ηλικία του είναι μέχρι σαράντα (40) ετών και εγκαθίσταται ή μετακινείται εκτός των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης. Η έκπτωση παρέχεται για τα πρώτα **πέντε (5) έτη** της εγκατάστασής του.

- β) για την μίσθωση κύριας κατοικίας από υπάλληλο στον τόπο που μετατίθεται εφόσον εκμισθώνει ιδιόκτητη κατοικία του σε άλλο τόπο. Το ποσό του μισθώματος των περιπτώσεων αυτών που αφαιρείται δεν μπορεί να υπερβεί τα τριακόσια (300) ευρώ μηνιαίως, μέχρι και τρις χιλιάδες εξακόσια (3600) το χρόνο. Δεν δικαιούνται την έκπτωση αυτή όσοι παίρνουν στεγαστικό επίδομα (άρθρο 2 παράγραφος 2 Ν.3296/04-στο άρθρο 8 παράγραφος 1 του Κ.Φ.Ε προστέθηκε νέα περίπτωση γ’).
- **5. Το 100% των δωρεών χρηματικών ποσών** σε Δημόσιο, ΟΤΑ , Ιερούς Ναούς, τις Ιερές Μονές του Αγίου Όρους, το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, και τα νοσοκομεία που είναι ΝΠΙΔ και επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό , καθώς και το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα εφόσον η δωρεά είναι πάνω από 100 ευρώ.
- **6. Το 100% της αξίας των ιατρικών μηχανημάτων και των ασθενοφόρων αυτοκινήτων**, που μεταβιβάζονται λόγω δωρεάς στα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία που αποτελούν ΝΠΙΔ και επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα.
- **7. Το 100% των χρηματικών ποσών** που καταβάλλονται λόγω δωρεάς προς τα κοινωφελή ιδρύματα , τα σωματεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες εκπαίδευσης , τα

ημεδαπά ΝΠΔΔ, τα ημεδαπά ΝΠΙΔ εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα εφόσον τα ποσά άνω των 300 ευρώ κατατεθούν σε τράπεζα ή στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και η δωρεά είναι πάνω από 100 ευρώ.

- **8. Το 100% των χρηματικών ποσών** που καταβάλλονται λόγω δωρεάς σε αθλητικά σωματεία που έχουν συσταθεί νόμιμα και είναι αναγνωρισμένα από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, εφόσον οι δωρεές αυτές προορίζονται για την καλλιέργεια και ανάπτυξη των ερασιτεχνικών τους τμημάτων εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα εφόσον τα ποσά άνω των 300 ευρώ κατατεθούν σε τράπεζα ή στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και η δωρεά είναι πάνω από
 - 100 ευρώ. Για ποσά άνω των 2.950 ευρώ γίνεται παρακράτηση φόρου 10%.
- **9. Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται λόγω χορηγίας,** μέχρι το 10% του συνολικού φορολογούμενου εισοδήματος, εκπίπτει από το εισόδημα εφόσον τα ποσά άνω των 300 ευρώ κατατεθούν σε Τράπεζα ή στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και η δωρεά είναι πάνω από 100 ευρώ.
- **10. Το 30% του χρηματικού ποσού ή της αξίας της παροχής** μετά από χρηματική αποτίμηση αυτής από ειδική εκτιμητική επιτροπή, που προσφέρεται ως πολιτιστική χορηγία του ν. **3525/2007**, εκπίπτει εξ ολοκλήρου από το φορολογητέο εισόδημα του φορολογούμενου.
- **11. Το 100% των τόκων στεγαστικών δανείων για αγορά α΄ κατοικίας** εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα εφόσον οι συμβάσεις δανείων συνήφθησαν μέχρι 31.12.1999.
- **12. Το 100% των τόκων δανείων για αναστήλωση, επισκευή, συντήρηση καθώς** και των κτισμάτων που βρίσκονται σε περιοχές χαρακτηριζόμενες ως παραδοσιακά τμήματα πόλεων ή ως παραδοσιακοί οικισμοί εκπίπτουν από το φορολογητέο εισόδημα εφόσον οι συμβάσεις δανείων συνήφθησαν μέχρι **31.12.2002**.

- **13. Το 100% των τόκων στεγαστικών δανείων για αγορά α΄ κατοικίας μέχρι 120 τ.μ εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα εφόσον οι συμβάσεις δανείων συνήφθησαν από 1.1.2000 μέχρι 31.12.2002.**
- **Για συμβάσεις δανείων που συνήφθησαν από 1.1.2003 και μετά υπάρχει μείωση φόρου στους τόκους που καταβάλλει ο φορολογούμενος.**
- **14. Το 20% της δαπάνης που καταβλήθηκε για την αγορά μεριδίων μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων εσωτερικού , εφόσον αυτά δεν μεταβιβαστούν για 3 έτη από την αγορά τους εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα. Το ποσό της έκπτωσης που αφαιρείται δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 3.000 ευρώ συνολικά κατά φορολογούμενο.**

- **15. Το 20% της δαπάνης και μέχρι 700 ευρώ εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα**
 1. Την αλλαγή εγκατάστασης κεντρικού κλιματισμού χρήσης καυσίμου από πετρέλαιο σε φυσικό αέριο ή για νέα εγκατάσταση φυσικού αερίου.
 2. Την αντικατάσταση του λέβητα πετρελαίου για την εγκατάσταση τηλεθέρμανσης ή για νέα εγκατάσταση τηλεθέρμανσης.
 3. Την αγορά ηλιακών συλλεκτών και για την εγκατάσταση κεντρικού κλιματισμού με χρήση ηλιακής ενέργειας.
 4. Την αγορά αποκεντρωμένων συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που βασίζονται σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

- **16. Ποσοστό 40% του συνολικού ετήσιου ποσού των πιο κάτω δαπανών του φορολογούμενου, της συζύγου του και των τέκνων τους που τους βαρύνουν , μέχρι ποσού 8.000 ευρώ , για διάφορες υπηρεσίες που τους παρέχονται .**

Μεταξύ των δαπανών αυτών περιλαμβάνονται

1. Τα ποσά που καταβάλλονται για δαπάνες δεξιώσεων γάμων και βαπτίσεων , καθώς και σε ταβέρνες και εστιατόρια και σε κάθε είδους χώρους εστίασης και ψυχαγωγίας με εξαίρεση τα εστιατόρια ταχείας εξυπηρέτησης και αυτά που είναι εντός ξενοδοχείων και πλοίων,
2. Τα ποσά της δαπάνης που καταβάλλονται σε μεσίτες ακινήτων , ωδεία , σχολές χορού, γυμναστήρια,κομμωτήρια,δισαιτολόγους και μασέρ
3. Τα ποσά της δαπάνης που καταβάλλονται για παροχή υπηρεσιών επισκευής κλιματισμού και εξαερισμού.
4. Τα ποσά της δαπάνης που καταβάλλονται για παροχή υπηρεσιών σε υδραυλικούς , ηλεκτρολόγους,ελαιοχρωματιστές και λοιπά επαγγέλματα που αφορούν επισκευή και συντήρηση οικοδομών.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Έστω ότι ο φορολογούμενος δηλώνει με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση του συνολικό ετήσιο εισόδημα 30.000 ευρώ (25.000 από μισθωτές υπηρεσίες και 5.000 απαλλασσόμενο και αυτοτελώς φορολογούμενο εισόδημα) και η σύζυγος του 15.600 ευρώ από εκμίσθωση ακινήτων.

Επίσης , δηλώνεται συνολικό ποσό δαπανών 22.200 ευρώ που πραγματοποιήθηκαν κι από τους δύο συζύγους κατά τη διάρκεια του έτους.

Ειδικότερα καταβλήθηκαν για

Δαπάνες επισκευής και συντήρησης

Ιδιοκατοικούμενης οικοδομής	12.000 ευρώ
Παροχή υπηρεσίας μεσίτη	2.000 ευρώ
Λογοθεραπεία τέκνου	1.000 ευρώ
Επισκευή κλιματιστικού	200 ευρώ
Ωδεία τέκνων	1.000 ευρώ

Κέντρα αδυνατίσματος	3.000 ευρώ
Γυμναστήρια	400 ευρώ
Κομμωτήρια	600 ευρώ
<u>Ταβέρνες- εστιατόρια</u>	<u>2.000 ευρώ</u>
Σύνολο	22.200 ευρώ

Το συνολικό ποσό δαπανών (22.200 ευρώ X 40% =8.880 ευρώ) περιορίζεται στα 8.000 ευρώ και επιμερίζεται στους δύο συζύγους ως εξής

Δαπάνες του συζύγου $8.000 \times 25.000 / 40600 = 4.926$ ευρώ

Δαπάνες της συζύγου $8.000 \times 15.600 / 40.600 = 3.074$ ευρώ

17. Εκπίπτει ως δαπάνη χωρίς δικαιολογητικά ποσό 2.400 ευρώ για τον ίδιο φορολογούμενο και για καθένα από τα πρόσωπα , που συνοικούν με αυτόν και τον βαρύνουν , εφόσον

A) παρουσιάζουν 67% και πάνω από νοητική καθυστέρηση , φυσική αναπηρία ή ψυχική πάθηση , με βάση τη γνωμάτευση της οικείας πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής , που εδρεύει σε κάθε νομό. Δε λαμβάνεται υπόψη επαγγελματική ή ασφαλιστική αναπηρία,

B) είναι τυφλοί που είναι γραμμένοι στο γενικό μητρώο τυφλών , που τηρείται στην οικεία νομαρχία ,

Γ) είναι νεφροπαθείς που τελούν υπό αιμοκάθαρση ή έχουν κάνει μεταμόσχευση νεφρού , καθώς και τα πρόσωπα που πάσχουν από μεσογειακή αναιμία

Δ) είναι ανάπηροι αξιωματικοί ή οπλίτες οι οποίοι με την ιδιότητα του ανάπηρου παίρνουν σύνταξη από το δημόσιο ταμείο ή αξιωματικοί οι οποίοι έχουν τεθεί σε κατάσταση πολεμικής διαθεσιμότητας ή

πρόσωπα που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 1579/1950 και του ν.δ 330/1947

Ε) είναι θύματα πολέμου

ΣΤ) παίρνουν σύνταξη από το δημόσιο ταμείο ως ανάπηροι ή θύματα εθνικής αντίστασης ή εμφυλίου πολέμου σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων 1543/1985 και 1863/1985 όπως τροποποιήθηκαν με το ν.1976/1991.

18) Χορηγίες που παρέχονται στο Υπουργείο Εσωτερικών για τη διοργάνωση του 3^{ου} Παγκόσμιου Φόρουμ για τη Μετανάστευση και την Ανάπτυξη(άρθρο 25 Ν.3649/2008). Εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα ή τα καθαρά κέρδη των ημεδαπών φυσικών ή νομικών προσώπων και μέχρι ποσοστού 10% του συνολικού φορολογούμενου εισοδήματος για την προετοιμασία και τη διοργάνωση του 3^{ου} παγκόσμιου φόρουμ για τη μετανάστευση και την ανάπτυξη.

19. Για τη σύζυγο που αποκτά εισόδημα , οι δαπάνες για εισφορές σε ταμεία ασφάλισης , μισθώματα για κύρια κατοικία εκτός Αττικής και Θεσσαλονίκης τόκοι για απόκτηση α΄ κατοικίας καθώς και οι δαπάνες για έκπτωση χωρίς δικαιολογητικά ποσού 2.400 ευρώ που αφορούν την ίδια αφαιρούνται από το φορολογούμενο εισόδημα της

20. Μεταφορά της δαπάνης των 2.400 ευρώ μεταξύ των συζύγων. Όταν ο ένας από τους δύο συζύγους δεν έχει εισόδημα φορολογούμενο ή αυτό που έχει είναι κατώτερο από το ποσό της δαπάνης χωρίς δικαιολογητικά ποσού 2.400 ευρώ που αφορούν αυτόν προσωπικά και τα πρόσωπα που τον βαρύνουν , τότε ολόκληρο το ποσό της δαπάνης ή η διαφορά προστίθεται στις δαπάνες του άλλου συζύγου.

21.Δαπάνες που δεν προστίθενται και δεν αφαιρούνται από το εισόδημα του άλλου συζύγου.

Όταν οι σύζυγοι υποχρεούνται να υποβάλλουν κοινή δήλωση και ο ένας από τους συζύγους δεν έχει φορολογούμενο εισόδημα ή αυτό είναι κατώτερο από το άθροισμα των ποσών που αφορούν ασφάλιστρα ζωής ή θανάτου κ.λ.π τόκους στεγαστικών δανείων, δαπάνη αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων και δαπάνη εγκατάστασης φυσικού αερίου το άθροισμα αυτών ή η διαφορά που προκύπτει δεν προστίθεται στις δαπάνες του άλλου.

Όταν λόγω θανάτου του ενός από τους συζύγους υποβάλλονται χωριστές δηλώσεις και ο ένας από τους συζύγους δεν έχει φορολογούμενο εισόδημα ή αυτό είναι κατώτερο από το άθροισμα των ποσών που αφορούν ασφάλιστρα ζωής, θανάτου κ.λ.π η διαφορά που προκύπτει δεν προστίθεται στις δαπάνες του άλλου συζύγου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Άρθρο 9:ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΚΑΙ Η ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ

Ο κάθε φορολογούμενος δηλώνει με την φορολογική του δήλωση το σύνολο των καθαρών εισοδημάτων που εισέπραξε από όλες τις πηγές σε ένα οικονομικό έτος.

Το συνολικό καθαρό εισόδημα (φορολογητέο εισόδημα) από όλες τις πηγές εισοδήματος του κάθε φορολογούμενου υποβάλλεται σε φορολόγηση με βάση την ακόλουθη κλίμακα:

**Κλίμακα Υπολογισμού του Φόρου Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων
οικ. Έτους 2008.**

(α) Κλίμακα Μισθωτών και Συνταξιούχων.

ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ%	ΦΟΡΟΣ ΚΛΙΜΑΚΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΕΥΡΩ	ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΟΥ ΕΥΡΩ
12.000	0	0	12.000	0
18.000	27	4.860	30.000	4.860
45.000	37	16.650	75.000	21.510
ΥΠΕΡΒΑΛΛΟΝ	40			

(β) Κλίμακα μη μισθωτών-επαγγελματιών

ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ%	ΦΟΡΟΣ ΚΛΙΜΑΚΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΕΥΡΩ	ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΟΥ ΕΥΡΩ
10.500	0	0	10.500	0
1.500	15	225	12.000	225
18.000	27	4.860	30.000	5.085
45.000	37	16.650	75.000	21.735
Άνω των 75.000	40			

Όταν στο εισόδημα του μισθωτού ή συνταξιούχου περιλαμβάνει και εισόδημα από άλλη πηγή, το επιπλέον αφορολόγητο ποσό των χιλίων πεντακοσίων (1.500)€ του πρώτου κλιμακίου (α), σε σχέση με το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας (β), περιορίζεται στο ποσό του μισθού ή της σύνταξης που δηλώνεται, εφόσον το ποσό του μισθού ή της σύνταξης είναι μικρότερο από το επιπλέον αυτό αφορολόγητο ποσό

Η κλίμακα (α) εφαρμόζεται και στις ατομικές εμπορικές επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε οικισμούς με πληθυσμό, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, κάτω από χίλιους (1.000) κατοίκους, εκτός αν οι οικισμοί αυτοί έχουν χαρακτηρισθεί τουριστικοί τόποι.

Το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου των κλιμάκων (α) και (β) αυξάνεται κατά χίλια (1.000) ευρώ εάν ο φορολογούμενος έχει ένα τέκνο που τον βαρύνει, κατά δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ εάν έχει δύο τέκνα που τον βαρύνουν, κατά δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ εάν έχει τρία τέκνα που τον βαρύνουν, και κατά χίλια (1.000) ευρώ για κάθε ένα τέκνο πάνω από τα τρία.

Για παράδειγμα εάν ο μισθωτός φορολογούμενος έχει δύο τέκνα το αφορολόγητο του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας (α) διαμορφώνεται στα 13.000 ευρώ, εάν έχει τρία τέκνα το αφορολόγητο διαμορφώνεται στα 21.000 ευρώ, εάν έχει τέσσερα τέκνα το αφορολόγητο διαμορφώνεται στα 22.000 ευρώ κτλπ.

Το ποσό με το οποίο προσαυξάνεται το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου, μειώνει το ποσό του δεύτερου κλιμακίου και εάν αυτό δεν επαρκεί, το ποσό του τρίτου κλιμακίου.

Εάν ο ένας σύζυγος δεν έχει εισόδημα ή αυτό που έχει είναι μικρότερο από το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας, το αφορολόγητο ποσό που αφορά τα τέκνα ή η διαφορά που προκύπτει και μέχρι το

αφορολόγητο ποσό που αφορά τα τέκνα, προστίθεται στο αφορολόγητο ποσό του άλλου συζύγου.

ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ

Το ποσό του φόρου που προκύπτει με βάση την κλίμακα (α) ή (β) κατά περίπτωση μειώνεται ως εξής:

1. Μείωση φόρου 20% του συνολικού ετήσιου ποσού των εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης του φορολογούμενου και των λοιπών προσώπων που τον βαρύνουν. Το ποσό της μείωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 6.000 ευρώ.

2. Θεωρούνται ως έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης οι αμοιβές για ιατρικές επισκέψεις και εξετάσεις γενικά, τα έξοδα νοσηλείας σε νοσηλευτικά ιδρύματα ή ιδιωτικές κλινικές, οι αμοιβές σε νοσοκόμο για την παροχή υπηρεσιών σε ασθενή, η δαπάνη για την αντικατάσταση μελών του σώματος με τεχνητά μέλη, καθώς και η δαπάνη για την αγορά ή τοποθέτηση στο σώμα του ασθενούς οργάνων τα έξοδα νοσοκομειακής περίθαλψης των τέκνων που είναι άγαμα ή διαζευγμένα, εφόσον το ετήσιο φορολογούμενο και απαλλασσόμενο εισόδημα τους δεν υπερβαίνει τα 6.000 ευρώ.

Η δαπάνη για την περίθαλψη με οποιοδήποτε τρόπο των τυφλών, κωφαλάλων ή διανοητικά καθυστερημένων τέκνων του φορολογούμενου, ποσό ίσο με το 50% της δαπάνης που καταβάλλεται σε επιχειρήσεις περίθαλψης ηλικιωμένων.

3. Μείωση φόρου για δαπάνες ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης των τέκνων, δικαιούται σε περίπτωση διάζευξης των γονέων και ο γονέας που δε συγκατοικεί με τα τέκνα του, εφόσον καταβάλλει αυτός τις δαπάνες. Η δαπάνη αυτή περιλαμβάνεται στο σύνολο των δαπανών ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης που δικαιούται ο φορολογούμενος για μείωση κατά ποσοστό 20% από το

φόρο που προκύπτει στο συνολικό εισόδημα του, η οποία μείωση δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 6.000 ευρώ.

4. Το 20% του ποσού των τόκων για στεγαστικά δάνεια μέχρι 200.000 για αγορά α΄ κατοικίας **αφαιρείται από το φόρο. Εάν η κατοικία είναι μεγαλύτερη από 120 τ.μ** αφαιρείται από το φόρο το 20% των τόκων που αντιστοιχούν στα 120 τ.μ . Αφορά δάνεια που έχουν συναφθεί από 1.1.2003 και μετά.

5. Το 20% του ποσού των τόκων για δάνεια μέχρι 200.000 ευρώ, για αναστήλωση , επισκευή , συντήρηση διατηρητέων κτισμάτων , αφαιρείται από το φόρο.

6. Μείωση φόρου 20% του ετήσιου μισθώματος για κύρια κατοικία του φορολογούμενου και της οικογένειάς του. Το ποσό της μείωσης του φόρου δεμ μπορεί να υπερβεί τα 1.200 ευρώ . Όποιος παίρνει στεγαστικό επίδομα ή έχει οικία με επιφάνεια ίση ή μεγαλύτερη από εκείνη που είναι μισθωμένη και οι οικίες βρίσκονται στον ίδιο νομό δε δικαιούται τη μείωση αυτή.

7. Μείωση φόρου 20% του μισθώματος που καταβάλλει ετησίως ο φορολογούμενος για ενοικίαση κατοικιών για τα τέκνα του που φοιτούν σε αναγνωρισμένα σχολεία ή σχολές του εσωτερικού. Το ποσό της μείωσης του φόρου δεν μπορεί να υπερβεί τα 1.200 ευρώ.

8. Μείωση φόρου 20% του ποσού της δαπάνης για παράδοση κατ'οίκον ιδιαίτερων μαθημάτων ή για φροντιστήρια οποιασδήποτε αναγνωρισμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας ή ξένων γλωσσών , το οποίο καταβάλλει ετησίως ο φορολογούμενος για κάθε τέκνο που τον βαρύνει ή για τον ίδιο. Το ποσό της κάθε δαπάνης , επί της οποίας υπολογίζεται η μείωση, δεν μπορεί να υπερβεί τα 1.200 ευρώ.

9. Μείωση φόρου 20% της δαπάνης για παράδοση κατ'οίκον ιδιαίτερων μαθημάτων ή για φροντιστήρια οποιασδήποτε αναγνωρισμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας ή ξένων γλωσσών δικαιούται

σε περίπτωση διάζευξης των γονέων και ο γονέας που δε συγκατοικεί με τα τέκνα του , εφόσον καταβάλλει αυτός τις δαπάνες.

10.Μείωση φόρου 20% για διατροφή που καταβάλλεται από τον έναν σύζυγο στον άλλο και επιδικάστηκε ή συμφωνήθηκε με συμβολαιογραφική πράξη.Το ποσό της διατροφής επί της οποίας υπολογίζεται η μείωση φόρου δεν μπορεί να υπερβεί τα 3.000 ευρώ και ο φόρος που αφαιρείται είναι μέχρι 600 ευρώ.

11. Μείωση φόρου κατά 60 ευρώ για κάθε τέκνο του φορολογούμενου , ο οποίος αποκτά εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες , εφόσον προσφέρει υπηρεσίες ή κατοικεί για 9 τουλάχιστον μήνες μέσα στο έτος που απέκτησε το εισόδημα αυτό στους νομούς Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου , Λέσβου, Χίου και Δωδεκανήσου η οποία περιλαμβάνεται σε ζώνη βάθους 20 χιλιομέτρων από τη μεθοριακή γραμμή.

12. Όταν η σύζυγος έχει εισόδημα στο οποίο προκύπτει φόρος, τα ιατρικά έξοδα που αφορούν την ίδια , τα τέκνα της από προηγούμενο γάμο , τα χωρίς γάμο τέκνα της, τους γονείς της και τους ανήλικους ορφανούς από πατέρα και μητέρα συγγενείς της μέχρι το δεύτερο βαθμό, αφαιρούνται από το δικό της φόρο.

13. Σε περίπτωση που υποβάλλονται χωριστές δηλώσεις των συζύγων λόγω θανάτου του ενός από αυτούς , εάν δεν προκύπτει φόρος στη δήλωση του ενός ή το ποσό του φόρου που προκύπτει είναι μικρότερο από το σύνολο όλων των μειώσεων του(ιατρικές δαπάνες, ενοίκια κατοικίας , φροντηστήρια, διατροφή), το σύνολο των μειώσεων που δικαιούται ή η διαφορά που προκύπτει μετά την αφαίρεση του φόρου , δε μεταφέρεται στη δήλωση του άλλου συζύγου για να αφαιρεθεί από το φόρο που προκύπτει στο εισόδημα αυτού.

Εξαιρέση αποτελεί η μείωση που αφορά έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης του ίδιου και των προσώπων που συνοικούν μαζί του η οποία μπορεί να μεταφερθεί για να αφαιρεθεί από το φόρο του άλλου συζύγου.

ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ

Από το ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα εκπίπτουν

1) Ποσοστό 5% για αποσβέσεις σε οικοδομές οι οποίες χρησιμοποιούνται ως κατοικίες , οικοτροφεία , σχολεία , φροντιστήρια , αίθουσες κινηματογράφων ή θεάτρων , ξενοδοχεία , νοσοκομεία ή κλινικές και ποσοστό 3% για οικοδομές οι οποίες χρησιμοποιούνται για άλλες χρήσεις.

Ποσοστό μέχρι 40% για ασφάλιστρα κατά του κινδύνου πυρκαγιάς ή άλλων κινδύνων, για δικαστικές δαπάνες , για αμοιβή δικηγόρου για δίκες μισθωτικών διαφορών ή διαφορών μεταξύ ιδιοκτητών και διαχειριστών ιδιοκτησίας κατ' ορόφους και στη συνέχεια για δαπάνες επισκευής και συντήρησης για όλες γενικά τις οικοδομές.

Σε περίπτωση που καταβάλλονται σε υδραυλικούς , ηλεκτρολόγους , ελαιοχρωματιστές και λοιπά επαγγέλματα που αφορούν επισκευή και συντήρηση οικοδομών , δαπάνες για παροχή υπηρεσιών οι οποίες υπερβαίνουν το 40% των εκπτώσεων που αναφέρονται πιο πάνω , το υπερβάλλον ποσό αυτών προστίθεται στις δαπάνες που εκπίπτουν από το φορολογητέο εισόδημα ως παροχή υπηρεσιών (κέντρα διασκέδασης , ωδεία κ.λ.π - άρθρου 8 ν.2238/1994).

Όταν πρόκειται για εισόδημα που προκύπτει με βάση την αξία της οικοδομής που ανεγέρθηκε από το μισθωτή σε γη του εκμισθωτή όλα τα παραπάνω ποσοστά περιορίζονται σε 3% συνολικώς.

Αν οι δαπάνες που αναφέρονται στα προηγούμενα εδάφια αφορούν κοινόχρηστους χώρους του ακινήτου, επιμερίζονται αναλόγως στους συνιδιοκτήτες του.

2) Στις περιπτώσεις υπεκμίσθωσης ή ιδιοχρησιμοποίησης οικοδομών που έχουν ανεγερθεί σε έδαφος κυριότητας τρίτου, το δικαίωμα που παρέχεται ετησίως στον ιδιοκτήτη της γής, καθώς και η αξία της οικοδομής που ανεγέρθηκε σε έδαφος κυριότητας τρίτου η οποία λογίζεται ως εισόδημα.

3) Στις περιπτώσεις υπεκμίσθωσης, πολυετούς μίσθωσης μεταγραφάσας και δικαιώματος επιφανείας ή εμφύτευσης, το μίσθωμα ή δικαίωμα που καταβάλλεται.

4) Κάθε φόρος, τέλος ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή οποιοδήποτε τρίτου που βαρύνει τις γαίες.

5) Ποσοστό 5% για αποσβέσεις και έξοδα συντήρησης των γαιών και γενικά για κάθε συναφές βάρος.

6) Ποσοστό 10% των δαπανών αντιπλυμμηρικών έργων και έργων αποξήρανσης ελών για απόσβεση τους, όχι όμως και για έξοδα βελτίωσης και επέκτασης των γαιών.

7) Το ποσό της αποζημίωσης που καταβάλλει, βάση νόμου ο εκμισθωτής στον μισθωτή για τη λύση της μισθωτικής σχέσης ακινήτου, μέχρι του ύψους του ακαθάριστου εισοδήματος που αποκτά ο εκμισθωτής από το ακίνητο αυτό, κατά τα έτος που καταβλήθηκε η αποζημίωση.

ΠΟΣΑ ΠΟΥ ΑΦΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ 2009

Ορισμένες από τις δαπάνες που πραγματοποιούν οι φορολογούμενοι λαμβάνονται υπόψη για να έχουν φορολογικές ελαφρύνσεις. Μερικές από αυτές αφαιρούνται ολόκληρες ή ένα μέρος τους από το εισόδημα και για μερικές άλλες αφαιρείται ένα ποσοστό τους από το φόρο.

Εκτός από τις δαπάνες αφαιρούνται και κάποια ποσά ανάλογα με την περίπτωση από το εισόδημα ή από το φόρο.

Ποσά που αφαιρούνται από το εισόδημα	Ποσά που αφαιρούνται από το φόρο
Εστιατόρια, δεξιώσεις, γυμναστήρια κ.λ.π	Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη
Ασφαλιστικές εισφορές (Ο.Α.Ε.Ε) κ.λ.π	Συνδρομή για διαρκή ιατρική κάλυψη
Ασφάλιστρα ζωής, ασθένειας κ.λ.π	Περίθαλψη ηλικιωμένων
Δωρεές χρηματικών ποσών στο δημόσιο	Τόκοι δανείων για δάνεια από 1/1/2003 και μετά
Δωρεές χρηματικών ποσών σε αθλητικά σωματεία	Ενοίκιο κύριας κατοικίας
Χορηγίες σε μη κερδοσκοπικά Ν.Π	Ενοίκιο παιδιών που σπουδάζουν
Τόκοι δανείων για δάνεια έως 31/12/1999	Δίδακτρα για φροντιστήρια κ.λ.π
Τόκοι δανείων για δάνεια από 1/1/2000 έως 31/12/2002.	Διατροφή ένεκα διαζυγίου
Αγορά και εγκατάσταση συσκευών φυσικού αερίου.	Κάτοικος παραμεθόριων περιοχών
Αναπηρία 67% και πάνω	
Αναπηρία 67% και πάνω προστατευόμενων μελών	

Ανάπηροι αξιωματικοί ,θύματα πολέμου	
Τυφλός, νεφροπαθής, μεσογειακή αναιμία	
Παιδιά προστατευόμενα μέλη	
Παιδιά που υπηρετούν τη θητεία τους ανεξαρτήτως ηλικίας	
Κάτοικος μισθωτός ή συνταξιούχος νησιού κάτω των 3.100 κατοίκων	
Μετακίνηση φορολογούμενου μέχρι 40 ετών στην περιφέρεια και εγκατάσταση εκτός Αττικής και Θεσσαλονίκης	
Μετάθεση υπαλλήλων σε τόπο άλλον από αυτόν που έχουν ιδιόκτητη κατοικία και τη νοικιάζουν	
Αμοιβαία κεφάλαια εσωτερικού που αγοράσθηκαν μέσα στο 2005.	

Ποιο ποσό τόκων που καταβλήθηκαν αφαιρείται από το εισόδημα

Αφαιρείται από το φορολογητέο εισόδημα ολόκληρο το ποσό των δεδουλευμένων τόκων των στεγαστικών δανείων ή προκαταβολής από τα Ταμεία Αλληλοβοήθειας, για δάνεια που έχουν συναφθεί μέχρι 31/12/99 και τα οποία πληρώθηκαν μέσα στο προηγούμενο έτος για αγορά ή ανέγερση πρώτης κατοικίας ,αναστύλωση κλπ.

Για συμβάσεις δανείων από 1/1/2000 αφαιρούνται επίσης από το φορολογητέο εισόδημα μόνο οι τόκοι που αντιστοιχούν , επιμεριστικά, σε επιφάνεια μέχρι 120 τμ δηλ μέχρι την επιφάνεια κατοικίας που απαλλάσσεται και από το τεκμήριο δαπανών.

Ενώ για συμβάσεις δανείων από 1/1/2003 και μετά αφαιρείται από το φόρο ποσοστό είκοσι (20%) και μέχρι ποσού στεγαστικού δανείου 200.000 €, των περιπτώσεων αα, ββ, γγ και δδ, που αναφέρθηκαν προηγουμένα.

Διευκρινίζεται ότι , αν η επιφάνεια της πρώτης κατοικίας υπερβαίνει τα 120τμ, το ποσό της δαπάνης επί της οποίας υπολογίζεται η μείωση του φόρου 15%, περιορίζεται επιμεριστικά στο μέχρι 200.000€ πόσο δανείου και στη μέχρι των 120τμ επιφάνεια της κατοικίας.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Ο φορολογούμενος Χ για την απόκτηση πρώτης κατοικίας 130τμ στις 10/01/2004 συνάπτει δάνειο με την τράπεζα 220.000€. Για το δάνειο αυτό κατέλαβε μέσα στη φορολογούμενη χρήση τόκους 12.100€ (δεδουλευμένοι).

Η μείωση του φόρου για τους τόκους του παραπάνω δανείου θα είναι η εξής:

Στο δάνειο μέχρι 200.000€ αντιστοιχούν οι εξής τόκοι:

$$12.100 * 200.000 / 220.000 = 11.000€.$$

Περαιτέρω, εφόσον η επιφάνεια της πρώτης κατοικίας είναι 130τμ θα ληφθούν υπόψη για τη μείωση του φόρου οι τόκοι που αναλογούν στα 120τμ της κατοικίας:

$$\text{Άρα } 11.000 * 120 / 130 = 10.154€.$$

Επομένως για τον παραπάνω φορολογούμενο η μείωση του φόρου του θα ανέλθει στο ποσό: $10.154 * 20\% = 2.030,8€$.

Οι διατάξεις αυτής της περίπτωσης ισχύουν για τόκους από συμβάσεις δανείων που συνάπτονται, καθώς και οι προκαταβολές που χορηγούνται από 1^{ης} Ιανουαρίου και μετά.

Καταργήθηκαν οι εκπτώσεις από οικογενειακές δαπάνες μισθωτών και συνταξιούχων

Για τον φορολογούμενο που αποκτά εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, εφόσον αυτός προσφέρει υπηρεσίες ή κατοικεί για εννέα (9) τουλάχιστον μήνες μέσα στο έτος που απέκτησε το εισόδημα αυτό στους νομούς Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου, Λέσβου, Χίου, Σάμου και Δωδεκανήσων, καθώς και σε περιοχές των νομών Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς, Φλώρινας, Πέλλης, Κιλκίς, Σερρών, Δράμας η οποία περιλαμβάνεται σε ζώνη βάθους είκοσι (20) χιλιομέτρων από την μεθοριακή γραμμή, κατά εξήντα (60)€ για κάθε τέκνο που τον βαρύνει.

Για τη σύζυγο η οποία έχει εισόδημα στο οποίο προκύπτει φόρος, οι μειώσεις των περιπτώσεων α και γ της προηγούμενης παραγράφου που αφορούν την ίδια και των περιπτώσεων α και ε της προηγούμενης παραγράφου που αφορούν τα τέκνα της από προηγούμενο γάμο, τα χωρίς γάμο τέκνα της, τους γονείς της και τους ανήλικους ορφανούς από πατέρα και μητέρα συγγενείς της μέχρι το δεύτερο βαθμό, αφαιρούνται από το δικό της φόρο που προκύπτει με βάση την κλίμακα.

Όταν λόγω θανάτου του ενός από τους συζύγους υποβάλλονται χωριστές δηλώσεις, αν στο εισόδημα του ενός συζύγου δεν προκύπτει φόρος ή ο φόρος που προκύπτει είναι κατώτερος από το άθροισμα των μειώσεων των περιπτώσεων α και ε της προηγούμενης παραγράφου, το άθροισμα αυτών ή η διαφορά που προκύπτει δεν μειώνει το φόρο του άλλου συζύγου. Στην περίπτωση αυτή μειώνουν το φόρο του άλλου συζύγου τα ποσά των μειώσεων που αφορούν τα έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης του ενός συζύγου και των λοιπών προσώπων που συνοικούν μαζί του και τον βαρύνουν.

Αν με βάση τη φορολογική κλίμακα δεν προκύπτει για το φορολογούμενο ποσό φόρου ή αυτό που προκύπτει είναι μικρότερο από το άθροισμα των μειώσεων των περιπτώσεων α, β, δ και ε της προηγούμενης παραγράφου που αφορούν αυτόν προσωπικά και τα πρόσωπα που τον βαρύνουν, τότε ολόκληρο το ποσό των μειώσεων των περιπτώσεων αυτών ή η διαφορά που

προκύπτει μειώνει το ποσό του που προκύπτει με βάση τη φορολογική κλίμακα για τον άλλο σύζυγο.

Αν το συνολικό ποσό των μειώσεων είναι μεγαλύτερο του φόρου, ο οποίος προκύπτει με βάση τη φορολογική κλίμακα για το φορολογούμενο και τη σύζυγο του, η διαφορά δεν επιστρέφεται ούτε συμπληφίζεται. Το ποσό που απομένει ύστερα από τις μειώσεις αποτελεί το φόρο που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα του φορολογούμενου.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ

Αν το συνολικό εισόδημα περιλαμβάνεται και το εισόδημα από ακίνητα εκτός από το απαλλασσόμενο εισόδημα από ιδιοκατοίκηση γενικά, το ακαθάριστο ποσό αυτού υποβάλλεται και σε συμπληρωματικό φόρο ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή ενάμιση τοις εκατό (1,5%).

Το ποσό του συμπληρωματικού φόρου αυτής της παραγράφου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το ποσό του φόρου που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4 κατά περίπτωση.

Περαιτέρω, ο συντελεστής του πρώτου εδαφίου αυξάνεται σε τρία τοις εκατό (3%) και επιβάλλεται στο ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, εφόσον η επιφάνεια καθεμίας από αυτές υπερβαίνει τα τριακόσια (300) τετραγωνικά μέτρα.

Ειδικά, ο φόρος στις αμοιβές που αποκτά το ιπτάμενο προσωπικό της πολιτικής αεροπορίας από την παροχή υπηρεσιών σε αεροσκάφη υπολογίζεται με αναλογικό συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) στις αμοιβές που αποκτώνται στο ημερολογιακό έτος 1997, δώδεκα και μισό τοις εκατό

(12,5%) στις αμοιβές που αποκτώνται στο ημερολογιακό έτος 1998 και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στις αμοιβές που αποκτώνται στο ημερολογιακό έτος 1999 και επόμενα με συντελεστή 6% για αξιωματικού εμπορικού ναυτικού και 3% για το κατώτατο πλήρωμα των πλοίων. Αν ο φόρος που εξευρίσκεται με αυτόν τον τρόπο είναι ανώτερος από το φόρο που προκύπτει με βάση τις παραγράφους 1 έως 4, το επιπλέον ποσό φόρου επιστρέφεται ύστερα από την υποβολή της σχετικής ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος στον προϊστάμενο της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας.

Για να εξευρεθεί ο φόρος που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα των αξιωματικών του εμπορικού ναυτικού και του ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας, σε περίπτωση που τα πρόσωπα αυτά αποκτά εκτός από τις αμοιβές τους για τις υπηρεσίες του σε εμπορικά πλοία ή ως ιπτάμενοι αντίστοιχα και εισόδημα από τις κατηγορίες α έως ζ του άρθρου 4 του παρόντος, το ποσό του φόρου που αναλογεί με βάση τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου αθροίζεται με το ποσό του φόρου που αναλογεί επιμεριστικά στα άλλα εισοδήματα του υπόχρεου επιμερίζεται ο φόρος που προκύπτει στο συνολικό εισόδημα του υπόχρεου, με βάση τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 5 ανάλογα με τα ποσά των αμοιβών του, ως αξιωματικού των εμπορικών πλοίων ή ως ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας και των εισοδημάτων του από τις κατηγορίες α και ζ.

Από το ποσό του φόρου που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα εκπίπτουν:

A) Ο φόρος που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 52 και 54 έως 58 στο εισόδημα που υπόκεινται σε φόρο μέσα στο ίδιο οικονομικό έτος.

Ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για το εισόδημα που προέκυψε σε αυτήν μέχρι όμως του ποσού του φόρου που αναλογεί γι' αυτό το εισόδημα στην Ελλάδα.

Για την εξεύρεση του ποσού αυτού του φόρου, το ποσό του φόρου που προκύπτει στην Ελλάδα στο συνολικό εισόδημα ύστερα από την εφαρμογή

των διατάξεων του άρθρου 9, μειώνεται κατά το ποσό που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου αυτού και μερίζεται, ανάλογα με τα δυο τμήματα του εισοδήματος στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή.

Εάν το ποσό του φόρου που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε είναι μεγαλύτερο από το οφειλόμενο φόρο, η επιπλέον διαφορά επιστρέφεται.

Ο φόρος που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα ή το υπόλοιπο που απομένει μετά τις εκπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου, καταβάλλεται σε τρεις (3) ισόποσες δόσεις από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου και η καθεμία από τις επόμενες την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του τρίτου και πέμπτου μήνα, αντιστοίχως, από την βεβαίωση του φόρου. Αν ο φόρος βεβαιώνεται τους μήνες Αύγουστο και Σεπτέμβριο του οικείου οικονομικού έτους, καταβάλλεται σε δύο (2) ίσες δόσεις από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου και η δεύτερη την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του τρίτου μήνα από την βεβαίωση του φόρου. Αν ο φόρος βεβαιώνεται τον μήνα Οκτώβριο του οικείου έτους και μετά, καταβάλλεται εφάπαξ μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του μεθεπόμενου μήνα από την βεβαίωση του φόρου. Αν το συνολικό ποσό της οφειλής, η οποία προκύπτει με βάση την αρχική δήλωση του υπόχρεου είναι μέχρι 90€ αθροιστικά για το φορολογούμενο και στην σύζυγο του, η πληρωμή πρέπει να γίνει μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μεθεπόμενου μήνα από την βεβαίωση του φόρου.

Όταν ο οφειλόμενος με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση φόρος καταβάλλεται εφάπαξ μέσα στην προθεσμία της πρώτης δόσης, όπως ορίζονται στην παράγραφο αυτή, παρέχεται στο συνολικό ποσό φόρου και των λοιπών

συμβεβαιούμενων με αυτών οφειλών έκπτωση σε ποσοστό 1,5%, ανεξάρτητα αν είναι τρεις, δύο ή μία η δόση.

Αν η δήλωση υποβληθεί μέσω του Internet γίνεται επιπλέον έκπτωση 1,5% και μέχρι 118 € ανεξάρτητα από τον αριθμό των δόσεων. Αν δεν υπάρχει ποσό για καταβολή ή υπάρχει ποσό για επιστροφή, δεν θα γίνει έκπτωση και δεν υπάρχει ωφέλεια από την ηλεκτρονική υποβολή.

Όσοι κατοικούν στην αλλοδαπή και αποκτούν εισόδημα από πηγή που βρίσκεται στην Ελλάδα, στο ποσό του φόρου που αντιστοιχεί με βάση την φορολογική κλίμακα της παραγράφου 1 προστίθεται ο φόρος, ο οποίος προκύπτει με την εφαρμογή του αναλογικού συντελεστή πέντε τοις εκατό(5%) για το τμήμα εισοδήματος μέχρι το τμήμα εισοδήματος μέχρι ένα εκατομμύριο εξακόσιες χιλιάδες (1.600.000)δρχ για το οικονομικό έτος 2000 και μέχρι δύο εκατομμύρια (2.000.000) δρχ για το οικονομικό έτος 2001 και μετά. Η διάταξη αυτής της παραγράφου δεν εφαρμόζεται για τους κατοίκους των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αποκτούν εισόδημα στην Ελλάδα πλέον του ενενήντα τοις εκατό (90%) του συνολικού εισοδήματος τους.

Όσοι κατοικούν στην αλλοδαπή και αποκτούν εισόδημα από την πηγή που βρίσκεται στην Ελλάδα δεν δικαιούνται τις μειώσεις που ορίζονται στις παραγράφους 2 και 3.

Κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) του ποσού της διατροφής που καταβάλλεται από τον ένα σύζυγο στον άλλο και επιδικάστηκε ή συμφωνήθηκε με συμβολαιογραφική πράξη. Το ποσό της διατροφής επί της οποίας υπολογίζεται η μείωση φόρου δεν μπορεί να υπερβεί τα τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.

Κατά την καταβολή του φόρου που προκύπτει με βάση τροποποιητική δήλωση παρέχεται έκπτωση ποσοστού ενάμισι τοις εκατό (1,5%) στο σύνολο της νέας οφειλής, εφόσον αυτή είναι μικρότερη από την αρχική και ο

υπόχρεος κατέβαλε την αρχική οφειλή και έτυχε παρόμοιας έκπτωσης ή κατέβαλε μέσα στην προθεσμία της πρώτης δόσης ποσό της αρχικής οφειλής που καλύπτει σε ποσοστό το ενενήντα οκτώ και ήμισυ τοις εκατό (98,5%) της νέας οφειλής, εφόσον το λάθος οφείλεται σε υπαιτιότητα της φορολογικής αρχής.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και οικονομικών καθορίζονται τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την αναγνώριση της συνδρομής των προϋποθέσεων για την μείωση του φόρου που ορίζεται από το άρθρο αυτό. Επίσης, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Πρόνοιας καθορίζονται τα δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται για την απόδειξη του ποσοστού αναπηρίας. Με τις αποφάσεις των προηγούμενων εδαφίων ορίζεται επίσης και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 3 του Ν.3996 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1. Οι περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του Άρθρου 10 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίστανται ως εξής:

α) Είκοσι τοις εκατό (20%), προκειμένου για ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρίες και για τις κοινωνίες αστικού δικαίου που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα.

β) Είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) προκειμένου για κοινοπραξίες της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και για αστικές εταιρίες, συμμετοχικές και αφανείς εταιρίες.

2. Η ισχύς της προηγούμενης παραγράφου αρχίζει από 1.1.2008, για τα εισοδήματα που προκύπτουν από διαχειριστικές χρήσεις που αρχίζουν από την ημερομηνία αυτή και μετά.

3. Ειδικά για τα εισοδήματα των ομόρρυθμων και ετερόρρυθμων εταιριών, καθώς και των κοινωνιών αστικού δικαίου που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, που προκύπτουν από διαχειριστικές περιόδους από 1.1.2008 και μέχρι 31.12.2008, ο συντελεστής φορολογίας της παραγράφου 1 του Άρθρου 10 του Κ.Φ.Ε. ορίζεται σε είκοσι τέσσερα τοις εκατό (**24%**), ενώ για αυτά που προκύπτουν από διαχειριστικές χρήσεις από 1.1.2009 και μέχρι 31.12.2009 ο συντελεστής ορίζεται σε είκοσι δύο τοις εκατό (**22%**).

4. Επίσης, για τα εισοδήματα των κοινοπραξιών της παραγράφου 2 του Άρθρου 2 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, καθώς και των αστικών εταιριών, συμμετοχικών ή αφανών, που προκύπτουν από διαχειριστικές χρήσεις από 1.1.2008 και μέχρι 31.12.2008, ο συντελεστής φορολογίας της παραγράφου 1 του Άρθρου 10 του Κ.Φ.Ε., που εφαρμόζεται για την επιβολή του φόρου, ορίζεται σε τριάντα δύο τοις εκατό (**32%**), ενώ για αυτά που προκύπτουν από διαχειριστικές χρήσεις από 1.1.2009 και μέχρι 31.12.2009 ο συντελεστής ορίζεται σε είκοσι εννέα τοις εκατό (**29%**).

Ειδικά για τις εταιρίες των προεδρικών διαταγμάτων 518/1989 (ΦΕΚ 220 Α') και 284/1993 (ΦΕΚ 123 Α') ο συντελεστής φορολογίας της παραγράφου 1 του Άρθρου 10 του Κ.Φ.Ε. ορίζεται σε είκοσι πέντε τοις εκατό (**25%**) για τα εισοδήματα διαχειριστικών χρήσεων 2008 και 2009.

5. Η περίπτωση γ' της παραγράφου 7 του Άρθρου 64 του Κ.Φ.Ε. καταργείται και η περίπτωση δ' της ίδιας παραγράφου αναριθμείται σε γ'.

6. Το όγδοο εδάφιο της παραγράφου 1 του Άρθρου 10 του Κ.Φ.Ε. καταργείται και το έβδομο εδάφιο της ίδιας παραγράφου αντικαθίσταται ως εξής: "Σε περίπτωση συμμετοχής του υπόχρεου φυσικού προσώπου, ως ομόρρυθμου εταίρου ή κοινωνού σε περισσότερες εταιρίες ή κοινωνίες, αυτός δικαιούται επιχειρηματική αμοιβή, μόνο από εκείνη που δηλώνει τα μεγαλύτερα καθαρά κέρδη."

7. Το ποσοστό έκπτωσης δύομισι τοις εκατό (2,5%) που αναφέρεται στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του Άρθρου 64 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος μειώνεται σε ενάμισι τοις εκατό (1,5%).

8. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 5 του Άρθρου 33 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος αντικαθίσταται, ως εξής:

"Στις επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται φορτηγά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης επιβάλλεται ποσό καταβαλλόμενου ετήσιου φόρου, με το οποίο εξαντλείται η φορολογική τους υποχρέωση για τη δραστηριότητα αυτή, με βάση το ωφέλιμο φορτίο του αυτοκινήτου ως εξής: α) για αυτοκίνητα με ωφέλιμο φορτίο μέχρι πέντε (5) τόνους πεντακόσια ενενήντα (590) ευρώ με οδηγό τον ιδιοκτήτη και τετρακόσια δεκαπέντε (415) ευρώ με οδηγό τρίτο, β) για αυτοκίνητα με ωφέλιμο φορτίο πάνω από πέντε (5) μέχρι και έντεκα (11) τόνους οχτακόσια είκοσι πέντε (825) ευρώ με οδηγό τον ιδιοκτήτη και πεντακόσια ενενήντα (590) ευρώ με οδηγό τρίτο, γ) για αυτοκίνητα με ωφέλιμο φορτίο πάνω από έντεκα (11) μέχρι και δεκαεξήμιση (16,5) τόνους χίλια τετρακόσια δεκαπέντε (1.415) ευρώ με οδηγό τον ιδιοκτήτη και εννιακόσια σαράντα (940) ευρώ με οδηγό τρίτο και δ) για αυτοκίνητα με ωφέλιμο φορτίο πάνω από δεκαεξήμιση (16,5) τόνους χίλια εβδομάσια εξήντα πέντε (1.765) ευρώ με οδηγό τον ιδιοκτήτη και χίλια εκατόν ογδόντα (1.180) ευρώ με οδηγό τρίτο."

9. Τα ποσά φόρου της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται για τις διαχειριστικές χρήσεις 2008 και 2009.

Στις περιπτώσεις α και β της παραγράφου 1 του Άρθρου 10 του ΚΦΕ ισχύουν τα εξής:

Από τα καθαρά κέρδη των παραπάνω προσώπων, προκειμένου να υπολογισθεί ο φόρος εισοδήματος, εκπίπτουν τα κέρδη τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται αυτοτελώς, καθώς και τα κέρδη τα οποία προέρχονται από μερίσματα ημεδαπών ανωνύμων εταιριών ή συνεταιρισμών ή από αμοιβαία κεφάλαια ή από μερίδια εταιρίας περιορισμένης ευθύνης ή από τη συμμετοχή σε υπόχρεους που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 2.

Ειδικά, προκειμένου για τις ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρίες και κοινωνίες κληρονομικού δικαίου, στις οποίες μεταξύ των κοινωνών περιλαμβάνονται και ανήλικοι, από τα κέρδη που απομένουν ύστερα από την εφαρμογή των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου αφαιρείται επιχειρηματική αμοιβή για μέχρι τρεις (3) ομόρρυθμους εταίρους φυσικά πρόσωπα ή μέχρι τρεις (3) κοινωνούς φυσικά πρόσωπα, με τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής.

Σε περίπτωση περισσοτέρων με ίσα ποσοστά συμμετοχής, οι δικαιούχοι επιχειρηματικής αμοιβής καθορίζονται από την εταιρία ή κοινωνία και δηλώνονται με την οικεία αρχική ετήσια δήλωσή τους. Τα ποσοστά αυτά δεν ισχύουν για τις εταιρίες του άρθρου 13 του Ν. 718/1977 (ΦΕΚ Α 304). Η επιχειρηματική αμοιβή προσδιορίζεται με την εφαρμογή του ποσοστού συμμετοχής αυτού του εταίρου ή κοινωνού στο πενήντα τοις εκατό (50%) αυτών των κερδών της εταιρίας ή κοινωνίας, που δηλώθηκαν με την οικεία ετήσια δήλωσή της.

Σε περίπτωση συμμετοχής του υπόχρεου φυσικού προσώπου, ως ομόρρυθμου εταίρου ή κοινωνού σε περισσότερες εταιρίες ή κοινωνίες, αυτός δικαιούται επιχειρηματική αμοιβή, μόνο από εκείνη που δηλώνει τα μεγαλύτερα καθαρά κέρδη. Με την επιβολή αυτού του φόρου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση, επί των κερδών αυτών, των προσώπων που συμμετέχουν σε αυτούς τους υπόχρεους.

Αν στο συνολικό εισόδημα περιλαμβάνεται και εισόδημα από ακίνητα, το ακαθάριστο ποσό αυτού υποβάλλεται και σε συμπληρωματικό φόρο ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή τρία τοις εκατό (3%). Το ποσό του συμπληρωματικού φόρου αυτής της παραγράφου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το ποσό του φόρου που αναλογεί στο συνολικό εισόδημα του υπόχρεου, σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Από το συνολικό ποσό του φόρου που αναλογεί στο φορολογούμενο εισόδημα και του συμπληρωματικού φόρου εκπίπτουν:

α. Ο φόρος που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 52, 54, 55 και 58 στο εισόδημα που υπόκειται σε φόρο με βάση αυτό το άρθρο.

β. Ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για το εισόδημα που προέκυψε σε αυτήν και υπόκειται σε φόρο. Ο φόρος αυτός σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι ανώτερος από το ποσό του φόρου που αναλογεί για το εισόδημα αυτό στην Ελλάδα.

Όταν το ποσό του φόρου που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε είναι μεγαλύτερο από το ποσό του φόρου που αναλογεί, τούτο συμψηφίζεται στο τυχόν υπόλοιπο ποσό που προκύπτει για βεβαίωση.

Για την εξεύρεση του συνολικού καθαρού φορολογητέου εισοδήματος των υπόχρεων της παραγράφου 4 του άρθρου 2, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 3, 4 και 7 του άρθρου

Ανακεφαλαιωτικά:

ΠΩΣ ΥΠΟΛΟΓΙΖΕΤΑΙ Ο ΦΟΡΟΣ ΣΤΗΝ ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΖΥΓΩΝ

Στην κοινή δήλωση των συζύγων τα εισοδήματα που δηλώνονται φορολογούνται ξεχωριστά για κάθε ένα σύζυγο, κατά συνέπεια υπολογίζεται χωριστά και ο φόρος που αναλογεί για την καταβολή ή επιστροφή.

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΠΟΣΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΣΥΖΥΓΩΝ

Σε περίπτωση υποβολής κοινής δήλωσης των συζύγων αν δεν προκύπτει ποσό φόρου για τον ένα σύζυγο ή αν αυτό που προκύπτει είναι μικρότερο από το σύνολο των μειώσεων που προκύπτουν από τα ποσά του φόρου για ιατρική και νοσοκομειακή περίθαλψη, για ενοίκιο κύριας κατοικίας και ενοίκια παιδιών που σπουδάζουν, για ιδιαίτερα μαθήματα και φροντιστήρια και για μείωση παραμεθόριων περιοχών, ολόκληρο το ποσό των μειώσεων αυτών η διαφορά που προκύπτει μειώνει το φόρο του άλλου συζύγου.

Δεν υπολογίζονται οι τόκοι για την απόκτηση πρώτης κατοικίας(υπ. Οικ. 1038/2003). Εκτός από τα πιο πάνω ποσά που μειώνουν το ποσό του οφειλόμενου φόρου αν υπάρχουν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που εξαιτίας αναπηρίας από εξήντα επτά (67%) και πάνω δικαιούνται έκπτωσης από το εισόδημα χωρίς δικαιολογητικά 1.900€ και αν δεν υπάρχει εισόδημα φορολογούμενο ή αυτό που υπάρχει είναι κατώτερο από το ποσό της δαπάνης ολόκληρο το ποσό ή η διαφορά του μεταφέρεται και προστίθεται στις δαπάνες του άλλου συζύγου για να αφαιρεθεί από το φορολογητέο εισόδημα του. Επίσης ανάλογα με τον αριθμό των παιδιών αυξάνεται το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας (έχει γίνει ανάλυση παραπάνω). Το ποσό της αύξησης είναι 1.000€ επιπλέον για κάθε ένα παιδί πάνω από το τρίτο.

Επομένως αν ο ένας σύζυγος δεν έχει εισόδημα, το αφορολόγητο ποσό που δικαιούται για τα παιδιά μεταφέρεται στον άλλο σύζυγο και αυξάνει το αφορολόγητο ποσό του. Η μεταφορά του αφορολόγητου ποσού γίνεται και όταν το εισόδημα που έχει, καλύπτει ένα μέρος από το αφορολόγητο ποσό. Τότε μεταφέρεται μόνο η διαφορά που δεν καλύφθηκε.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Μισθωτός έχει 3 παιδιά . Το συνολικό αφορολόγητο ποσό για τον ίδιο είναι 21.000€ (11.000€ από την κλίμακα και 10.000€ από τα παιδιά). Αν είναι και η σύζυγος μισθωτός θα έχει αφορολόγητο δικό της 11.000€. Το συνολικό αφορολόγητο και των δύο είναι 32.000€.

Εάν ο σύζυγος δεν έχει εισόδημα ολόκληρο το ποσό των 10.000€ για τα παιδιά μεταφέρεται στη σύζυγο.

Εάν έχει εισόδημα μέχρι 11.000€ ολόκληρο το ποσό των 10.000€ για τα παιδιά μεταφέρεται στη σύζυγο.

Εάν έχει εισόδημα 15.000€ μεταφέρεται η διαφορά των 6.000€ που αφορά τα παιδιά (21.000-15.000).

Εάν έχει εισόδημα 25.000 δεν μεταφέρεται η διαφορά για τα παιδιά.

ΜΕΤΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΠΟΣΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΣΥΖΥΓΩΝ

- Αφορολόγητο ποσό παιδιών
- Ιατρική και νοσοκομειακή περίθαλψη
- Περίθαλψη ηλικιωμένων προσώπων (50%)
- Συνδρομή για διαρκή ιατρική κάλυψη
- Ενοίκιο παιδιών που σπουδάζουν
- Δίδακτρα για φροντιστήρια και ιδιαίτερα μαθήματα

▪ **ΜΗ ΜΕΤΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΠΟΣΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΣΥΖΥΓΩΝ**

- Τόκοι δανείων πρώτης κατοικίας
- Ασφάλιστρα ζωής, ασθενείας κλπ
- Εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία
- Ενοίκια ένεκα μετακίνησης φορολογούμενου έως 40 ετών στην περιφέρεια και
- εγκατάσταση εκτός Αττικής και Θεσ/νίκης.
- Ενοίκια ένεκα μετάθεσης υπαλλήλου σε τόπο άλλον από αυτόν που έχει ιδιόκτητη
- κατοικία και τη νοικιάζει.
- Δωρεές χρημάτων στο δημόσιο, σε αθλητικά σωματεία
- Χορηγίες σε μη κερδοσκοπικά Ν.Π
- Δωρεές ιατρικών μηχανημάτων και ασθενοφόρων, δωρεές ακίνητων στο "Αθήνα 2004"
- Μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια
- Συσκευές φυσικού αερίου κλπ
- Διατροφή ένεκα διαζυγίου
- Ζημιά εισοδήματος

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΟΤΑΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΝΑΝ ΣΥΖΥΓΟ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΛΛΟΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ

Αν με βάση την εκκαθάριση δεν προκύπτει ποσό φόρου για καταβολή ή προκύπτει φόρος για επιστροφή για τον ένα σύζυγο, ολόκληρο αυτό το ποσό για επιστροφή φόρου μειώνει το ποσό του φόρου που πιθανόν προκύπτει για καταβολή για τον άλλο σύζυγο με βάση τη φορολογική κλίμακα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Από την εκκαθάριση της κοινής δήλωσης των δύο συζύγων έχει προκύψει φόρος για καταβολή 600€ για τη σύζυγο και επιστροφή 150€ για τη σύζυγο. Θα γίνει συμψηφισμός των δύο ποσών και τελικά θα οφείλεται φόρος: $600 - 150 = 450€$.

Σχόλιο

Αν υποθέσουμε ότι δεν υπήρχαν δαπάνες όπως πχ ασφάλιστρα ή δαπάνες για δεδουλευμένους τόκους, θα δούμε ότι το εισόδημα δεν επηρεάζεται καθόλου. Αυτό αναγκάζει το νομοθέτη να αυξήσει και το αφορολόγητο ποσό καθώς σε αντίθετη περίπτωση θα είχαμε πολύ υψηλή φορολόγηση ενώ σε περίπτωση όμως που είχαμε το συνδυασμό αύξησης του αφορολόγητου ποσού και εκπτώσεων από το εισόδημα τότε η φορολόγηση θα ήταν ελάχιστη με άμεσο αντίκτυπο στην μείωση των εσόδων του Κράτους.

Συνοψίζοντας το κεφάλαιο αυτό που αφορά κυρίως το άρθρο 9 έχει ως αντικείμενο τον υπολογισμό, τις μειώσεις και την καταβολή του φόρου.

Ο υπολογισμός του φόρου γίνεται με βάση την φορολογική κλίμακα, η οποία αποτελείται από κλίμακα εισοδήματος και φορολογικούς συντελεστές, δηλαδή ποσοστά επί τοις εκατό τα οποία πολλαπλασιαζόμενα με το ανάλογο κλιμάκιο εισοδήματος μας δίνουν το φόρο. Το πρώτο κλιμάκιο σε μια φορολογική κλίμακα είναι πολύ σημαντικό καθώς είναι και το αφορολόγητο ποσό, αφού έχει ως φορολογικό συντελεστή 0%.

Έπειτα από τον υπολογισμό του φόρου έχουμε και τις μειώσεις αυτού, ποσά δαπανών, δηλαδή, τα οποία καθορίζει η εκάστοτε κυβέρνηση και εκπίπτουν από αυτόν όπως περίπου είδαμε και στις εκπτώσεις δαπανών από το εισόδημα.

Τελευταίο στάδιο είναι η καταβολή του φόρου. Μετά τον υπολογισμό και τις μειώσεις του φόρου απομένει ο φόρος ο οποίος αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα του φορολογούμενου ο οποίος και καταβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου, δηλαδή ποιες διευκολύνσεις παρέχει το Κράτος και ποιες υποχρεώσεις έχει ο φορολογούμενος για την καταβολή του φόρου.

Σίγουρα μια αύξηση στο αφορολόγητο ποσό προδιαθέτει θετικά τον φορολογούμενο πολίτη, όμως η αύξηση αυτή ίσως να έχει και άμεση σχέση με την μείωση, όπως την είδαμε στο άρθρο 8, των εκπτώσεων των δαπανών από το εισόδημα.

Η μετατόπιση των φοροελαφρύνσεων ως εκπτώσεων από το εισόδημα σε εκπτώσεις από το φόρο με αποτέλεσμα να μην επηρεάζεται το φορολογούμενο εισόδημα του πολίτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Άρθρο 16: ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΤΕΚΜΑΡΤΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ **ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ**

Όταν οι δαπάνες που πραγματοποιήσαμε τον προηγούμενο χρόνο για να αγοράσουμε περιουσιακά στοιχεία , να συντηρήσουμε αυτά ή ακόμα πραγματοποιήσαμε διάφορες άλλες δαπάνες διαβίωσης όπως λέγονται , οι οποίες αθροιστικά είναι μεγαλύτερες τουλάχιστον κατά 20% από τα εισοδήματα που θα δηλώσουμε , τότε δε φορολογούμαστε για τα εισοδήματα αυτά , αλλά για το σύνολο των δαπανών (πραγματικών ή τεκμαρτών).

Τα τεκμήρια είναι δύο κατηγοριών

I. ΔΑΠΑΝΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

- Το ετήσιο τεκμαρτό ή καταβαλλόμενο ενοίκιο για κύρια κατοικία πάνω από 200 τ.μ.
- Το ετήσιο τεκμαρτό ή καταβαλλόμενο ενοίκιο για δευτερεύουσα κατοικία πάνω από 150 τ.μ.
- Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη συντήρησης και κυκλοφορίας Ε.Ι.Χ αυτοκινήτων .
- Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη κυριότητας ή κατοχής Ι.Χ σκαφών αναψυχής .
- Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη αμοιβών πληρωμάτων σκαφών αναψυχής.

- Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη κυριότητας ή κατοχής αεροσκαφών και ελικοπτήρων.
- Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη συντήρησης και χρήσης πισίνας .

II. ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ(Πόθεν έσχες)

- Η δαπάνη για αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων Ε.Ι.Χ καθώς και κάθε δίτροχου ή τρίτροχου.
- Η δαπάνη για αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση πλοίων ή σκαφών αναψυχής καθώς και αεροσκάφων.
- Η δαπάνη για αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση κινητών πραγμάτων αξίας πάνω από 5.000 ευρώ.
- Η δαπάνη για αγορά ή χρηματοδοτική ή χρονομεριστική μίσθωση ακινήτων , καθώς και για ανέγερση οικοδομών ή κατασκευή πισίνας.
- Η χορήγηση δανείων σε οποιονδήποτε.
- Οι δωρεές , γονικές παροχές(άτυπες δωρεές) ή χορηγίες χρηματικών ποσών πάνω 300 ευρώ.
- Η δαπάνη για απόσβεση δανείων ή πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής.

ΤΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

Οι δαπάνες που υπολογίζονται σαν τεκμήρια αυτής της κατηγορίας είναι

α) το διπλάσιο του ετήσιου τεκμαρτού μισθώματος για κύρια κατοικία άνω των 200 τ.μ και

β) το διπλάσιο του ετήσιου τεκμαρτού μισθώματος για δευτερεύουσα κατοικία άνω των 150 τ.μ

γ) Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη συντήρησης, κυκλοφορίας επιβατικών Ι.Χ αυτοκινήτων.

δ) Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη συντήρησης και κυκλοφορίας σκαφών αναψυχής. Το ύψος της δαπάνης αυτής καθορίζεται ανάλογα με την κατηγορία του σκάφους ως εξής

- Μηχανοκίνητα ανοικτού τύπου, ταχύπλοα και μη, φουσκωτά βάρκες μέχρι 3μ. καθώς και jet ski έχουν τεκμαρτή δαπάνη ετήσια 2600 ευρώ προσαυξημένη κατά 1.300 ευρώ για κάθε επί πλέον μέτρο πάνω από τα τρία.

- Στα ιστιοφόρα, τα μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρο ενδιαίτησης (καμπίνα κ.λ.π) η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη προσδιορίζεται από τον σχετικό πίνακα ανάλογα με το μήκος του σκάφους και την παλαιότητα.

δα) Τεκμήριο δαπανών διαβίωσης για τον φορολογούμενο, αποτελεί και η αμοιβή πληρωμάτων των παραπάνω σκαφών αναψυχής.

ε) Η συντήρηση αεροσκαφών, ελικοπτέρων.

στ) Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη συντήρησης και χρήσης πισίνας, που χρησιμοποιείται για τις οικογενειακές ανάγκες του κυρίου ή του κατόχου της, η οποία ορίζεται με βάση την επιφάνεια της και αν είναι εσωτερική ή εξωτερική.

Μπορεί ο ενδιαφερόμενος να αμφισβητήσει το τεκμήριο διαβίωσης ή να αποδείξει ότι είναι μικρότερο, εάν, με στοιχεία που θα προσκομίσει, προκύψει ότι,

- Υπήρχαν λόγοι ανωτέρας βίας ή
- Έγινε λανθασμένος υπολογισμός ή
- Υπηρετούσε τη στρατιωτική του θητεία ή
- Υπήρχε νοσηλεία ή
- Ήταν φυλακισμένος ή
- Ήταν άνεργος (ισχύει για όσο διάστημα έπαιρνε επίδομα ανεργίας) ή
- Είναι ανήλικος ορφανός και απέκτησε Ε.Ι.Χ από κληρονομιά του πατέρα ή της μητέρας ή τέλος
- Υπάρχει συγκατοίκηση με συγγενεια α΄ βαθμού γι' αυτό έχει μειωμένες δαπάνες διαβίωσης.

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

- **Δεν αποτελούν πλέον τεκμήριο όλα τα επιβατικά Ι.Χ αυτοκίνητα**, ανεξάρτητα από φορολογήσιμους ίππους και αξία, τα οποία αποκτήθηκαν μέχρι 31.12.1992.(ν.3220/04 άρθρο 14).
- **Δεν αποτελεί τεκμηρίο πλέον η κατοχή, συντήρηση, κυκλοφορία, κ.λ.π ενός ή περισσότερων αυτοκινήτων μέχρι 14 φορολογήσιμους ίππους**, για καθένα από τους συζύγους και των προσώπων που τους βαρύνουν, τα οποία αγοράστηκαν από 1.1.1993 έως 31.12.2003. Ισχύει από 1.1.2003 και μετά **(Ν.3091/2002**

άρθρο 4 παρ.9 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 14 παρ.1 του Ν.3220/04).

- **Δεν αποτελούν πλέον τεκμήριο όλα τα επιβατικά Ι.Χ αυτοκίνητα πάνω από 14 φορολογήσιμους ίππους που έχουν αποκτηθεί από 1.1.1993 και έως 31.12.2003 , με την προϋπόθεση ότι η εργοστασιακή τιμολογιακή τους αξία του έτους της πρώτης κυκλοφορίας , μειωμένη λόγω παλαιότητας κατά τα ποσοστά της κλίμακας του άρθρου 126 παρ. 1 του Ν. 2960/01 δεν υπερβαίνει το ποσό των 50.000 ευρώ.(άρθρο 14 παρ.1 Ν.3220/04).**
- **Τέλος δεν αποτελούν τεκμήριο τα Ι.Χ επιβατικά αυτοκίνητα τα οποία αποκτήθηκαν από 1.1.2004 , ανεξάρτητα από φορολογήσιμους ίππους , εφόσον η εργοστασιακή τιμολογιακή τους αξία, μειωμένη λόγω παλαιότητας κατά τα ποσοστά της κλίμακας του άρθρου 126 παρ.1 του Ν.2960.01 δεν υπερβαίνει το ποσό των 50.000 ευρώ.(άρθρο 14 παρ.1 Ν.3220/04)**
- **Δεν έχουν τεκμήριο οι ανάπηροι που το Ε.Ι.Χ , τους απαλλάσσεται από τα τέλη κυκλοφορίας.**
- **Οι μετανάστες , επίσης , λόγω μετοικεσίας ή όσοι εισήγαγαν Ε.Ι.Χ με μειωμένους δασμούς, φόρους κ.λ.π για δύο χρόνια , εφόσον ο δικαιούχος της απαλλαγής εξακολουθεί κατά τα έτη αυτά να κατοικεί στην Ελλάδα.**
- **Δεν αποτελεί τεκμήριο, πλέον η κατοχή ενός σκάφους αναψυχής μέχρι 10 μέτρα μήκος, που δεν έχει ναυτολογημένο πλήρωμα και έχει στην κατοχή του ο υπόχρεος ή η σύζυγος του. Αν υπάρχουν περισσότερα του ενός σκάφη , τότε δεν υπολογίζεται τεκμήριο γι'αυτό με την μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει από το σχετικό πίνακα.**
- **Δεν αποτελούν τεκμήριο τα σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης , κυριότητας ή κατοχής μονίμων κατοίκων εξωτερικού.**

- **Δεν υπάγονται σε** τεκμήριο οι επιχειρήσεις μεταπώλησης αυτοκινήτων που έχουν υπαχθεί στο ειδικό καθεστώς του άρθρου 45 του Ν.2859/2000.
- **Τέλος δεν εφαρμόζεται το τεκμήριο** , εάν η διαφορά της συνολικής ετήσιας δαπάνης και του δηλωθέντος οικογενειακού εισοδήματος είναι μικρότερη από ποσοστό (20%) του εισοδήματος που δηλώθηκε με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση.
- Για τον υπολογισμό της διαφοράς του 20% δεν θα ληφθούν υπόψη εισοδήματα τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή έχουν φορολογηθεί με ειδικό τρόπο ούτε τα εισοδήματα που μειώνουν την ετήσια δαπάνη.

Πότε γίνεται φορολόγηση με τα τεκμήρια

Φορολόγηση με τα τεκμήρια γίνεται όταν το συνολικό καθαρό εισόδημα που δηλώνεται από το φορολογούμενο και τα μέλη της οικογένειας του που τον βαρύνουν, είναι μικρότερο από το τεκμαρτό (υποθετικό) εισόδημα που προκύπτει με βάση τα τεκμήρια διαβίωσης και απόκτησης περιουσιακών στοιχείων.

Παράδειγμα

Έστω ότι δηλώνεται εισόδημα 15.000 ευρώ και τα τεκμήρια είναι 20.000 ευρώ ο φόρος θα υπολογισθεί με βάση τα 20.000 ευρώ. Αν όμως έχει δηλωθεί εισόδημα 25.000 ευρώ τότε τα τεκμήρια δεν επηρεάζουν τον υπολογισμό και την επιβολή του φόρου, που θα γίνει με βάση τα 25.000 ευρώ που δηλώθηκαν.

Κύριες κατηγορίες τεκμηρίων

Έχουμε δύο κύριες κατηγορίες τεκμηρίων

- Τα τεκμήρια δαπανών διαβίωσης (του τρόπου ζωής)
- Τα τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων.
- Στην πρώτη περίπτωση το εισόδημα που υπολογίζεται και φορολογείται είναι τεκμαρτό (**υποθετικό**), και όχι πραγματικό, στη δεύτερη περίπτωση το εισόδημα που υπολογίζεται και φορολογείται είναι αυτό που πράγματι δαπανήθηκε.

Τι είναι τα τεκμήρια δαπανών διαβίωσης(του τρόπου ζωής)

Η φορολογική αρχή ανάλογα με τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τη διαβίωση όπως αυτοκίνητα, σκάφη κλπ προσδιορίζει ένα ορισμένο ύψος εισοδήματος (τεκμαρτό εισόδημα) το οποίο πρέπει να δηλωθεί. Αν δεν δηλωθεί το θεωρεί δεδομένο και επιβάλλει φόρο για το εισόδημα.

Ποια είναι τα τεκμήρια δαπανών διαβίωσης (του τρόπου ζωής).

- Τεκμήρια δαπανών διαβίωσης αποτελούν:
- Το αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης, μικτής χρήσης ή τύπου JEEP (υπό προϋποθέσεις)
- Τα σκάφη ή τα πλοία αναψυχής ιδιωτικής χρήσης(μη επαγγελματικά). Εξαιρούνται ένα σκάφος μέχρι 10 μέτρα.
- Οι αμοιβές των πληρωμάτων των σκαφών αναψυχής.
- Τα αεροσκάφη, ελικόπτερα.
- Η κύρια κατοικία πάνω από 200 τετραγωνικά μέτρα.

- Η δευτερεύουσα κατοικία πάνω από 150 τετραγωνικά μέτρα.
- Οι πισίνες κολύμβησης(δεξαμενές).

1. Για τον προσδιορισμό της συνολικής ετήσιας δαπάνης διαβίωσης του φορολογούμενου, της συζύγου του και των προσώπων που συνοικούν και τους βαρύνουν λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

A) Με τον νόμο 3091/02 (άρθρο 2 παράγραφος 2)-όπως είναι γνωστό-από 1/1/2003 απαλλάσσεται το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από το φόρο ιδιοκατοίκησης κύριας, δευτερεύουσας, εξοχικής κλπ κατοικίας και καθιερώθηκε ως τεκμήριο δαπάνης διαβίωσης, το ετήσιο τεκμαρτό ή καταβαλλόμενο μίσθωμα για ιδιοκατοικούμενη ή μισθωμένη κύρια κατοικία άνω των διακοσίων (200) τμ και για δευτερεύουσα κατοικία γενικώς άνω των εκατόν πενήντα (150)τμ όπως αυτό εξευρίσκεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 22, το οποίο πολλαπλασιάζεται με συντελεστή δύο (2). Το τεκμαρτό μίσθωμα μίας ή περισσότερων εξοχικών κατοικιών υπολογίζεται σε καθεμία από αυτές για τρεις (3) μήνες το έτος. Αν ο φορολογούμενος, η σύζυγος του και τα πρόσωπα που συνοικούν με αυτόν και τον βαρύνουν έχουν στην κατοχή τους ή στην κυριότητα τους ή έχουν μισθώσει περισσότερα ακίνητα με συνολική επιφάνεια άνω των εκατόν πενήντα (150) τμ, τα οποία χρησιμοποιούνται από αυτούς ως δευτερεύουσα κατοικία, τότε για τον υπολογισμό του τεκμαρτού μισθώματος τους λαμβάνονται υπόψη όλες οι μισθούμενες ή ιδιοκατοικούμενες δευτερεύουσες κατοικίες. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου δεν λαμβάνεται υπόψη η τεκμαρτή δαπάνη για δευτερεύουσα κατοικία με επιφάνεια μέχρι εκατόν πενήντα (150)τμ που βρίσκονται σε χωριό ή πόλη με πληθυσμό κάτω των πέντε χιλιάδων(5000) κατοίκους και η οποία περιήλθε στον φορολογούμενο ή τη σύζυγο του από κληρονομιά, προίκα ή γονική παροχή, εκτός από τις κατοικίες που βρίσκονται σε περιοχές οι οποίες χαρακτηρίζονται κατά την κείμενη νομοθεσία ως τουριστικοί τόποι.

Τι είναι τα τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων (πόθεν έσχες)

Τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων αποτελούν τα χρηματικά ποσά που κατάβαλε (πλήρωσε) ο φορολογούμενος , η σύζυγος του ή τα προστατευόμενα από αυτούς μέλη όπως ανήλικα παιδιά κλπ για να αγοράσουν ορισμένα περιουσιακά στοιχεία.

Ποιά είναι τα περιουσιακά στοιχεία που άν αποκτηθούν αποτελούν τεκμήριο

- Αγορά ακινήτων (εκτός της 1^{ης} κατοικίας μέχρι 120 τ.μ.)
- Κατασκευή δεξαμενών κολύμβησης (πισίνες)
- Ανέγερση οικοδομών (εκτός της 1^{ης} κατοικίας μέχρι 120 τ.μ)
- Χρονομεριστική μίσθωση ακινήτων.
- Χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων.
- Αγορά αυτοκινήτων ανεξάρτητα από κυβισμό.
- Αγορά πλοίων και σκαφών αναψυχής.
- Αγορά αεροσκάφων, ελικοπτέρων και ανεμόπτερων.
- Αγορά κινητών πραγμάτων αξίας άνω των 5.000 ευρώ εκτός παγίου
- εξοπλισμού επιχειρήσεων.
- Δωρεές , γονικές παροχές ή χορηγίες χρηματικών ποσών άνω των 300 ευρώ

- Χορήγηση δανείων ή διευκολύνσεων προς οποιονδήποτε εκτός αυτών που
- χορηγούνται προς εταιρίες ή κοινοπραξίες ή κοινωνίες από μέλη ή μετόχους.
- Εξόφληση δανείων ή πιστώσεων.

A)Πως υπολογίζεται το τεκμαρτό μίσθωμα.

Για τον υπολογισμό του τεκμαρτού μισθώματος (ενοικίου) της ιδιοκατοίκησης λαμβάνονται υπόψη τα εξής τέσσερα στοιχεία:

1) Η επιφάνεια της κατοικίας στην οποία θα προστεθεί για τον υπολογισμό της αξίας το είκοσι τοις εκατό (20%) της επιφάνειας των βοηθητικών χώρων που είναι η αποθήκη και οι χώροι στάθμευσης των αυτοκινήτων (πάρκινγκ) εκτός της πυλωτής. Πάνω στη δήλωση γράφεται το σύνολο της επιφάνειας του πάρκινγκ και της αποθήκης.

2) Η τιμή ζώνης της 1/1/2008 για ακίνητα που βρίσκονται εντός αντικειμενικού προσδιορισμού και η τιμή εκκίνησης για τις υπόλοιπες περιοχές.

3) Ο διορθωτικός συντελεστής ο οποίος είναι ανάλογος με την τιμή εκκίνησης ως εξής:

Τιμή ζώνης ή εκκίνησης ανά τ.μ	Διορθωτικός συντελεστής
Έως 440 ευρώ	1,10
Από 440 έως 734 ευρώ	1,20
Από 734 έως 1.174 ευρώ	1,30
Πάνω από 1.174 ευρώ	1,40

4) Ο συντελεστής παλαιότητας που ισχύει για τη φορολογία κεφαλαίου ως εξής:

Συντελεστής παλαιότητας

1-5 χρόνια	0,90
6-10 χρόνια	0,80
11-15 χρόνια	0,75

16-20 χρόνια	0,70
21-25 χρόνια	0,65
26 χρόνια και πάνω	0,60

Αν πολλαπλασιαστούν αυτοί οι τέσσερις παράγοντες προκύπτει η αξία της κατοικίας για τον υπολογισμό του τεκμαρτού ενοικίου. Αυτή η αξία θα πολλαπλασιαστεί με το συντελεστή 3,5% για να βρεθεί το ετήσιο τεκμαρτό ενοίκιο.

Σημειώνεται ότι οι φορολογούμενοι δεν χρειάζεται να γνωρίζουν όλες αυτές τις λεπτομέρειες για τον υπολογισμό του τεκμαρτού ενοικίου. Το μόνο που πρέπει να κάνουν είναι να συμπληρώσουν τα πληροφοριακά στοιχεία που ζητούνται από το έντυπο πάνω στη δήλωση και τον υπολογισμό θα τον κάνει η μηχανογράφηση του Υπουργείου Οικονομικών.

Παράδειγμα: Έστω διαμέρισμα 160 τμ με αποθήκη 15 τμ και πάρκινγκ 10τμ κατοικείται από το φορολογούμενο ως δευτερεύουσα κατοικία μη εξοχική. Το διαμέρισμα βρίσκεται σε περιοχή που ισχύουν οι αντικειμενικές αξίες και η τιμή ζώνης την 1/1/2008 ήταν 650€ και η άδεια έχει εκδοθεί το 1999. Η αξία της κατοικίας για τον υπολογισμό του τεκμαρτού ενοικίου θα είναι:

Επιφάνεια				κατοικίας
160τμ				
Πλέον	αποθήκη		και	πάρκινγκ
(15+10)*20%=5				
Σύνολο	επιφάνειας	σε	τετραγωνικά	μέτρα
165				

Άρα: Επιφάνεια *τιμή ζώνης *συντελ παλαιότητας *διορθωτικό συντελεστή =αξία κατοικίας

$$165*650*0,80*1,20=102.960\text{€}$$

Το ετήσιο τεκμαρτό ενοίκιο θα είναι

$$102.960*3,5\%=3.603,60\text{€}$$

Το ετήσιο τεκμήριο θα είναι

$$3.603,60*2=7.207,20\text{€}$$

Αν η κατοικία αυτή ήταν εξοχική το ποσό 3.603,60€θα το πολλαπλασιάσαμε με το 3/12 (υπολογισμός για τρεις μήνες)

$$3.603,60*3/12=900,90\text{€}$$

Το τεκμαρτό μίσθωμα θα ήταν

$$900,90\text{€}$$

Το ετήσιο τεκμήριο θα είναι

$$900,90*2=1.801,80\text{€}$$

Τα ποσά της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης ιδιοκατοίκησης ή εκμίσθωσης κατοικίας περιορίζονται κατά ποσοστό 50% στις περιπτώσεις που οι κατοικίες-κύριες και δευτερεύουσες- που προσδιορίζουν την δαπάνη αποκτήθηκαν από κληρονομιά, δωρεά, γονική παροχή καθώς και από επαχθή αιτία από συνταξιούχο πριν από τη συνταξιοδότηση του.

B) Το τεκμήριο για ΕΙΧ αυτοκίνητα.

- Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, οι απαλλαγές από το τεκμήριο αυτό έχουν διαμορφωθεί ως εξής:
- Δεν εφαρμόζεται το τεκμήριο διαβίωσης για τα επιβατικά αυτοκίνητα (ιχ, μχ,jeep) που έχουν αποκτηθεί μέχρι 31/12/1992.

- Δεν αποτελεί τεκμήριο πλέον η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη για την κατοχή, συντήρηση, κυκλοφορία κλπ ενός ή περισσότερων αυτοκινήτων μέχρι 14 φορολογήσιμους (2.000 κυβικά περίπου) για καθένα από τους συζύγους και των προσώπων που τους βαρύνουν, τα οποία αγοράστηκαν από 1/1/1993 έως 31/12/2003. Ισχύει από 1/1/2003 και μετά (N 3091/2002) άρθρο 4 παράγραφος 9 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 14 του Ν3220/04
- Δεν αποτελεί τεκμήριο ή τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης για το ΙΧ επιβατικά αυτοκίνητα πάνω από 14 φορολογήσιμους ίππους που έχουν αποκτηθεί από 1/01/1993 και έως 31/12/2003, με την προϋπόθεση ότι η εργοστασιακή τιμολογιακή τους αξία του έτους πρώτης κυκλοφορίας, μειωμένη λόγω παλαιότητας κατά τα ποσοστά της κλίμακας του άρθρου 126 παράγραφος 1 του Ν.2960/01 δεν υπερβαίνει το ποσό των 50.000€ (άρθρο 14 παράγραφος 1 Ν. 3220/04)

- Τέλος για τα ΙΧ επιβατικά αυτοκίνητα τα οποία αποκτήθηκαν από 1/1/2004 διατηρείται η τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης, ανεξάρτητα από φορολογήσιμους ίππους, εφόσον η εργοστασιακή τιμολογιακή τους αξία μειωμένη λόγω παλαιότητας κατά τα ποσοστά της κλίμακας του άρθρου 126 παράγραφος 1 του Ν 2960/01- υπερβαίνει το ποσό των 50.000€ (Άρθρο 14 παρ 1 Ν 3220/04).

Η εργοστασιακή τιμολογιακή αξία είναι αυτή του πρώτου έτους κυκλοφορίας του αυτοκινήτου στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και μειώνεται λόγω παλαιότητας με βάση την παρακάτω κλίμακα:

Πάνω από έξι (6) και μέχρι δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία της πρώτης θέσης σε κυκλοφορία και με την προϋπόθεση ότι έχει διανύσει περισσότερα από 6.000

χιλιόμετρα, μείωση της αξίας σε ποσοστό 7%.

Από	1 μέχρι και 2 έτη	14%
Πάνω από	2 μέχρι και 3 έτη	21%
	3 μέχρι και 4 έτη	28%
	4 μέχρι και 5 έτη	34%
	5 μέχρι και 6 έτη	40%
	6 μέχρι και 7 έτη	46%
	7 μέχρι και 8 έτη	52%
	8 μέχρι και 9 έτη	57%
	9 μέχρι και 10 έτη	62%
	10 μέχρι και 11 έτη	67%
	11 μέχρι και 12 έτη	70%
	12 μέχρι και 13 έτη	73%
	13 μέχρι και 14 έτη	76%
	14 μέχρι και 15 έτη	79%
Πάνω από	15 έτη	80%

Τα παραπάνω εφαρμόζονται ανάλογα και στην περίπτωση που ο υπόχρεος ή η σύζυγος βαρύνονται με τεκμαρτή δαπάνη αυτοκινήτων εταιριών.

Σε όσες περιπτώσεις ισχύει αυτό το τεκμήριο του αυτοκινήτου, ο υπολογισμός της τεκμαρτής δαπάνης θα γίνεται με βάση την κλίμακα που έχει θεσπιστεί με τον Ν.2579/1998 δηλαδή με βάση τους φορολογικούς ήππους και τα έτη παλαιότητας.

Τεκμήρια για αυτοκίνητα και μηχανάκια

Χρόνος απόκτησης	Χαρακτηριστικά	Μέ ή χωρίς τεκμήριο
Έως 31/12/1992	Ανεξάρτητα από αξία	Χωρίς τεκμήριο

και κυβισμό

Από 1/1/1993 -31/12/2003	Κυβισμός κάτω από 14 φορ.ίππους ανεξαρτήτως αξίας	Χωρίς τεκμήριο
Από 1/1/1993-31/12/2003	Κυβισμός πάνω από 14 φορ.ίππους και εργοστ/κή αξία κάτω από 50.000 ε	Χωρίς τεκμήριο
Από 1/1/1993-31/12/2003	Κυβισμός πάνω από 14 Φορ.ίππους και εργοστ/κη αξία πάνω από 50.000 ε.	Με τεκμήριο συντήρησης και Κυκλοφορίας.
Από 1/1/1993-31/12/2003	Εργοστ/κή αξία πάνω από 50.000 ε. Και κυβισμό κάτω από 14 φορ.ίππους.	Χωρίς τεκμήριο
Από 1/1/2004-31/12/2008	Εργοστ/κή αξία κάτω από 50.000 ε, ανεξαρτήτως κυβισμού.	Χωρίς τεκμήριο
Από 1/1/2004-31/12/2008	Εργοστ/κή αξία πάνω από 50.000 ε , ανεξαρτήτως.	Με τεκμήριο Συντήρησης και κυκλοφορίας.
Από 1/1/2008-31/12/2008	Ποσό που πληρώθηκε για Την αγορά αυτοκινήτου ανεξαρτήτου κυβισμού.	Με τεκμήριο αγοράς.

Από 1/1/2008-31/12/2008 Δόσεις που πληρώθηκαν
αγοράς.

Με τεκμήριο

για την αγορά αυτ/του
ανεξαρτήτως κυβισμού.

Ετήσια τεκμαρτή δαπάνη με βάση τους φορολογήσιμους ίππους και έτη κυκλοφορίας Ε.Ι.Χ αυτοκινήτου.

Φορολογήσιμοι ίπποι	Μέχρι και 5 έτη (2004- 2008)	Πάνω από 5 μέχρι και 10 έτη (- 15%) (1999- 2003)	Πάνω από 10 μέχρι και 15 έτη.(- 25%) (1994- 1998)	Πάνω από 15 έτη(πριν από το 1993).Προέλευση Από Ο.Δ.Δ.Υ .Για μεταφορά αναπήρων 67% και πάνω	ΕΙΧ συντ/χου πάνω από 10 έτη μετοικεσία το 2003- 2004 (-50%)	ΕΙΧ- αντίκες πριν από 1977 (-60%)
Μέχρι 7	4,800	4,080	3,600	2,880	2,400	1920
8	6,100	5,185	4,575	3,660	3,050	2,440
9	8,000	6,800	6,000	4,800	4,000	3,200
10	9,900	8,415	7,425	5,940	4,950	3,960
11	11,800	10,030	8,850	7,080	5,900	4,720
12	14,200	12,070	10,650	8,520	7,100	5,680

13	16,700	14,195	12,525	10,020	8,350	6,680
14	20,500	17,425	15,375	12,300	10,250	8,200
15	26,500	22,525	19,875	15,900	13,250	10,600
16	33,600	28,560	25,200	20,160	16,800	13,440
17	41,300	35,105	30,975	24,780	20,650	16,520
18	49,500	42,075	37,125	29,700	24,750	19,800
19	57,800	49,130	43,350	34,680	28,900	23,120
20	66,600	56,610	49,950	39,960	33,300	26,640
21	75,700	64,345	56,775	45,420	37,850	30,280
22-23	85,300	72,505	63,975	51,180	42,650	34,120
24-25	95,900	81,515	71,925	57,540	47,950	38,360
26-27	107,900	91,715	80,925	64,740	53,950	43,160
28 και πάνω	112,900	95,965	84,675	67,740	56,450	45,160

Η τεκμαρτή δαπάνη από κάθε επιβατικό αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητα του, η οποία υπολογίζεται από το έτος της πρώτης κυκλοφορίας του στην Ελλάδα, κατά ποσοστό:

Α) Δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για το χρονικό διάστημα πάνω από (5) έτη και μέχρι δέκα (10) έτη.

Β) Εικοσιπέντε τοις εκατό (25%) για το χρονικό διάστημα πάνω από δέκα (10) έτη και μέχρι δεκαπέντε (15) έτη.

Γ) Σαράντα τοις εκατό (40%) για το χρονικό διάστημα πάνω από δεκαπέντε (15) έτη.

Δ) Το ίδιο ποσοστό μείωσης (40%) υπολογίζεται για την δαπάνη που προκύπτει με βάση το αυτοκίνητο που έχει αγορασθεί από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού (ΟΔΔΥ), καθώς και όταν πρόκειται για επιβατικά

αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης τα οποία είναι ειδικά διασκευασμένα για ανάπηρους.

Ε) Ως επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης ειδικά διασκευασμένα για ανάπηρους θεωρούνται εκείνα που διασκευάσθηκαν ύστερα από άδεια της αρμόδιας αρχής για να οδηγούνται από πρόσωπα που παρουσιάζουν αναπηρία με ποσοστό τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%) από φυσική αναπηρία, νοητική καθυστέρηση ή ψυχική πάθηση ή για να μεταφέρουν αυτά τα πρόσωπα μαζί με τα αντικείμενα που είναι απαραίτητα για την μετακίνηση τους.

Στ) Πενήντα τοις εκατό (50%) για δαπάνη που προκύπτει με βάση αυτοκίνητο που ανήκει στην κυριότητα του φορολογούμενου για το χρονικό διάστημα πάνω από δέκα (10) έτη, εφόσον αυτός έχει ηλικία πάνω από εξήντα (60) έτη και αποκτά αποκλειστικός εισόδημα από συντάξεις ή από ιδιοκατοίκηση κύριας και δευτερεύουσας κατοικίας.

Ζ) Καθώς και πενήντα τοις εκατό (50%) για τη δαπάνη που προκύπτει με βάση το επιβατικό αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης ιδιοκτησίας προσώπου που εισήγαγε με μειωμένους δασμούς, φόρους ή τέλη λόγω μετοικεσίας του από την αλλοδαπή, για το 4^ο και 5^ο έτος από τον εκτελωνισμό του, λαμβάνονται ως πρώτο έτος το έτος του εκτελωνισμού του αυτοκινήτου (δηλαδή ο φορολογούμενος για την χρήση 2005-οικονομικό έτος 2006- δικαιούται αυτή τη μείωση εφόσον ο εκτελωνισμός του αυτοκινήτου έγινε στο έτος 2001 ή 2002) και εφόσον ο δικαιούχος της μείωσης εξακολουθεί κατά τα έτη αυτά να κατοικεί στην Ελλάδα.

Η) Εξήντα τοις εκατό (60%) για το χρονικό διάστημα πάνω από τριάντα (30) έτη από το έτος κατασκευής, εφόσον διαθέτουν πιστοποιητικό αυθεντικότητας

το οποίο εκδίδεται από διεθνή ή ημεδαπό φορέα που έχει αρμοδιότητα να εκδίδει αυτό το πιστοποιητικό. Αρμόδιοι φορείς για την έκδοση πιστοποιητικού ορίστηκαν η Φιλ.Π.Α (φίλοι Παλαιού αυτοκινήτου και η ΕΛΠΑ).

Αν το αυτοκίνητο αγοράσθηκε ή πουλήθηκε ή τέθηκε σε ακινησία ή καταστράφηκε τελείως μέσα στο έτος 2005, από την ετήσια τεκμαρτή δαπάνη που αντιστοιχεί σ' αυτό λαμβάνονται υπόψη τόσα δωδέκατα όσοι οι μήνες της κυριότητας ή της κατοχής ή της κυκλοφορίας του. Διάστημα μεγαλύτερο από δεκαπέντε (15) μέρες λογίζεται ως ολόκληρος μήνας.

Στις περιπτώσεις εταιριών Ομόρρυθμων ή Ετερόρρυθμων ή Περιορισμένης Ευθύνης ή Ανωνύμων ή Αστικών, καθώς και των Κοινωνιών και Κοινοπραξιών που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, οι οποίες έχουν την κυριότητα ή στην κατοχή τους επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, η τεκμαρτής δαπάνης που αναλογεί σε αυτά και λογίζεται ως τεκμαρτή δαπάνη των:

1) Ομόρρυθμων ή απλών εκτός των ετερορρυθμων εταιριών ή κοινωνιών ή μελών της κοινοπραξίας, φυσικών προσώπων, μεριζόμενη μεταξύ αυτών κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στην εταιρία, προκειμένου περί Ομορρυθμων ή Ετερορρυθμων ή αστικών εταιριών ή στην Κοινωνία ή στην Κοινοπραξία.

2) Των φυσικών προσώπων, μελών της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, μεριζόμενη μεταξύ αυτών, κατά το ποσοστό συμμετοχής του καθενός στην εταιρία περιορισμένης ευθύνης, όταν οι διαχειριστές αυτής δεν είναι εταίροι της.

3) Των διαχειριστών της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης που είναι οι εταίροι της, μεριζόμενη μεταξύ αυτών κατά ποσοστό συμμετοχής τους στην εταιρία περιορισμένης ευθύνης.

4) Των διευθυντών και εντεταλμένων συμβούλων, διοικητών ανωνύμων εταιριών και προέδρων των διοικητικών συμβουλίων τους, μεριζόμενη ισομερώς μεταξύ τους.

Αν στις πιο πάνω περιπτώσεις οι εταίροι-Διαχειριστές των Ομόρρυθμων ή ετερορρυθμων ή περιορισμένης ευθύνης ή αστικών εταιριών, καθώς και των κοινωνιών ή κοινοπραξιών είναι νομικά πρόσωπα, η τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει με βάση τα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης που έχουν στην κυριότητά τους ή στην κατοχή τους λογίζεται ως τεκμαρτή δαπάνη φυσικών προσώπων, που μετέχουν σε αυτά τα νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο.

Για τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα που δεν έχουν εγκαταστάσεις στην Ελλάδα αλλά υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης με βάση την παράγραφο 1 του άρθρου 107, καθώς και τις αλλοδαπές επιχειρήσεις που δεν υπάγονται στις διατάξεις του αν Ν. 89/1967 του αν Ν. 378/1968 και του άρθρου 25 του Ν 27/1975, το ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης που προκύπτει με βάση αυτοκίνητα αυτής της περίπτωσης ιδιοκτησίας του αλλοδαπού νομικού προσώπου ή ιδιοκτησίας ή κατοχής γραφείου, υποκαταστήματος ή πρακτορείου της αλλοδαπής επιχείρησης εγκατεστημένου στην Ελλάδα, βαρύνει το πρόσωπο που εκπροσωπεί στην Ελλάδα το αλλοδαπό νομικό πρόσωπο ή την αλλοδαπή επιχείρηση και προΐσταται του οικείου γραφείου ή υποκαταστήματος ή πρακτορείου. Η τεκμαρτή αυτή δαπάνη βαρύνει καθένα από τα φυσικά πρόσωπα που ορίζονται από τις διατάξεις αυτής της παραγράφου, ανεξάρτητα από τον τόπο διαμονής ή κατοικίας τους και δεν μπορεί για καθένα από αυτά τα πρόσωπα και για κάθε εταιρία να είναι ανώτερη από τη μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει από αυτοκίνητο της εταιρίας.

Στην περίπτωση κατά την οποία ο φορολογούμενος, η σύζυγος του και τα προστατευόμενα μέλη είναι κύριοι ή κάτοχοι και άλλων επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, η τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει για τα αυτοκίνητα αυτά λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της συνολικής τεκμαρτής δαπάνης.

Η τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει βάσει επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης του οποίου κύριος ή κάτοχος είναι ανήλικο τέκνο, λογίζεται ως

τεκμαρτή δαπάνη του γονέα που έχει το μεγαλύτερο εισόδημα και αν αυτός έχασε τη γονική μέριμνα του άλλου γονέα.

Σε περίπτωση απόκτησης ή μεταβίβασης με οποιονδήποτε τρόπο, επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης κατά την διάρκεια του έτους, η τεκμαρτή δαπάνη περιορίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες κυριότητας ή κατοχής του αυτοκινήτου. Διάστημα μεγαλύτερο από δεκαπέντε (15) ημέρες λογίζεται ως ολόκληρος μήνας. Τα ίδια εφαρμόζονται και στην περίπτωση ακινησίας ή ολοκληρωτικής καταστροφής του αυτοκινήτου από οποιαδήποτε αιτία. Σε περίπτωση εικονικής μεταβίβασης αυτοκινήτου της περίπτωσης αυτής ή εικονικής κτήσης αυτών από περισσότερα πρόσωπα, το τεκμήριο της ετήσιας δαπάνης του ισχύει αυτοτελώς στο σύνολο της για καθέναν από τους συμβαλλόμενους.

Ως εικονική θεωρείται ιδίως η μεταβίβαση ή κτήση όταν πραγματοποιείται μεταξύ συγγενών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας κατ' ευθεία γραμμή ή εκ πλαγίου μέχρι και τον τρίτο βαθμό, οπότε επιτρέπεται και η ανταπόδειξη. Όταν η συγκυριότητα είναι πραγματική, η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη μερίζεται κατά το λόγο των ιδανικών μεριδίων καθενός συγκύριου.

Προκειμένου για εκπαιδευτές οδηγών αυτοκίνητων, καθώς και για επιχειρήσεις ενοικίασης αυτοκινήτων, που χρησιμοποιούν για το σκοπό αυτόν περισσότερα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης για τον υπολογισμό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης λαμβάνεται υπόψη το αυτοκίνητο που δίνει τη μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη. Και στην περίπτωση όμως αυτή οι υπόχρεοι πρέπει να αναγράψουν όλα τα αυτοκίνητα που χρησιμοποιούνται γι' αυτόν το σκοπό.

Στις περιπτώσεις ενοικίασης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης αυτοκινήτων των επιβατικών ιδιωτικής ή μεικτής χρήσης, η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη, που αντιστοιχεί στο χρόνο χρησιμοποίησης αυτών, βαρύνει το μισθωτή τους.

Οι διατάξεις της παρούσας περιπτώσεως β' εφαρμόζονται ανάλογα και για τον προσδιορισμό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης με βάση το ύψος των ετήσιων εξόδων συντήρησης και κυκλοφορίας αυτοκινήτου μικτής χρήσης.

Καταργείται το τεκμήριο προκειμένου για μοτοσυκλέτες ανεξάρτητου κυβισμού.

Παράδειγμα: Σε μια Ε.Ε με 3 ομόρρυθμους εταίρους (φυσικά πρόσωπα) και 1 ετερόρρυθμο εταίρο με ποσοστό συμμετοχής στην εταιρία κάθε εταίρου 25%, που έχει ΕΙΧ αυτοκίνητα τα οποία κυκλοφόρησαν στην Ελλάδα (για πρώτη φορά) πριν από 2 χρόνια και έχουν φορολογήσιμη ιπποδύναμη 14,15 και 18 ίππους και τεκμαρτή δαπάνη 1.350, 1650 και 2.700€ αντίστοιχα. Η τεκμαρτή δαπάνη που θα υπολογισθεί για κάθε εταίρο είναι η εξής: $(1,350+1,650+2,700=5,700)$ ανάλογα με τα ποσοστά συμμετοχής των ομόρρυθμων μελών στην εταιρία και αντιστοιχεί σε κάθε εταίρο, δηλαδή: $5,700*(25/100)/(75/100)=1,900$

Είναι μικρότερο από το ποσό της μεγαλύτερης τεκμαρτής δαπάνης που προκύπτει από το αυτοκίνητο της εταιρίας (2,700). Αν στην παραπάνω περίπτωση οι ομόρρυθμοι εταίροι (φυσικά πρόσωπα) ήταν 2 με ποσοστό συμμετοχής αντίστοιχα 25% και 50% αντίστοιχα τότε: για τον εταίρο που έχει ποσοστό συμμετοχής 25% η δαπάνη που προκύπτει με βάση τα ΕΙΧ αυτοκίνητα της εταιρίας σύμφωνα με τους παραπάνω υπολογισμούς είναι 1900€. Για τον εταίρο που έχει ποσοστό συμμετοχής 50% η τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης που του αναλογεί με βάση τα επιβατικά αυτοκίνητα της εταιρίας είναι 2,700. Αυτό γιατί το άθροισμα της τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης με βάση όλα τα αυτοκίνητα της εταιρίας κατά το μέρος που αναλογεί επιμεριστικά στον εταίρο αυτό, δηλαδή: $5,700*(50/100)/(75/100)=3,800$ είναι μεγαλύτερο από το ποσό της μεγαλύτερης τεκμαρτής δαπάνης (2,700) που προκύπτει από το αυτοκίνητο της εταιρίας.

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΤΩΝ Ε.Ι.Χ

- **Δεν αποτελούν πλέον τεκμήριο όλα τα επιβατικά Ι.Χ αυτοκίνητα , ανεξάρτητα από φορολογήσιμους ίππους και αξία , τα οποία αποκτήθηκαν μέχρι 31.12.1992(N.3220/04 άρθρο 14).**
- **Δεν αποτελεί τεκμήριο πλέον η κατοχή , συντήρηση , κυκλοφορία , κ.λ.π ενός ή περισσοτέρων αυτοκινήτων μέχρι 14 φορολογήσιμους ίππους για καθένα από τους συζύγους και των προσώπων που τους βαρύνουν , τα οποία αγοράστηκαν από 1.1.1993 έως 31.12.2003(N.3091/2002 άρθρο 4 παρ.9 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 14 του Ν.3220/04).**
- **Δεν αποτελούν πλέον τεκμήριο όλα τα επιβατικά Ι.Χ αυτοκίνητα πάνω από 14 φορολογήσιμους ίππους που έχουν αποκτηθεί από 1.1.1993 και έως 31.12.2003, με την προϋπόθεση ότι η εργοστασιακή τιμολογιακή τους αξία του έτους της πρώτης κυκλοφορίας , μειωμένη λόγω παλαιότητας κατά τα ποσοστά της κλίμακας του άρθρου 126 παρ.1 του Ν. 2960/01 δεν υπερβαίνει το ποσό των 50.000 ευρώ(άρθρο 14 παρ.1 του Ν.3220/04).**
- **Τέλος δεν αποτελούν τεκμήριο τα Ι.Χ επιβατικά αυτοκίνητα τα οποία αποκτήθηκαν από 1.1.2004, ανεξάρτητα από φορολογήσιμους ίππους , εφόσον η εργοστασιακή τιμολογιακή τους αξία , μειωμένη λόγω παλαιότητας κατά τα ποσοστά της κλίμακας του άρθρου 126 παρ.1 του Ν. 2960/01 , δεν υπερβαίνει το ποσό των 50.000 ευρώ (άρθρο 14 παρ.1 του Ν.3220/04).**
- **Οι παραπάνω περιπτώσεις ισχύουν και για αυτοκίνητα εταιριών ή αναπηρικά.**

Γ) Το τεκμήριο για τα σκάφη αναψυχής

Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη σκαφών αναψυχής ιδιωτικής χρήσης κυριότητας ή κατόχου του φορολογούμενου, του συζύγου του ή των προσώπων που τους βαρύνουν κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, η οποία ορίζεται ως εξής:

A) Για μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου, ταχύπλοα και μη, καθώς και για τζετ σκι, ολικού μήκους μέχρι τρία (3) μέτρα στο ποσό των δύο χιλιάδων εξακοσίων (2,600)€ που προσαυξάνεται με το ποσό των χιλίων τριακοσίων (1,300)€ για κάθε μέτρο μήκους πάνω από τρία (3) μέτρα.

B) Προκειμένου για ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μεικτά σκάφη, με χώρο ενδιαίτησης (καμπίνα) ή τεκμαρτής δαπάνης υπολογίζεται βάσει των μέτρων ολικού μήκους του σκάφους. Τα ποσά της δαπάνης γι' αυτή την κατηγορία σκαφών αναψυχής λαμβανομένης υπόψη και της παλαιότητας αυτών έχει ως εξής:

ΜΗΚΟΣ ΣΚΑΦΟΥΣ	ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ 5 ΕΤΗ (2004-2008)	ΠΑΝΩ ΑΠΟ 5 ΕΤΗ (1999-2003) ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ 10 ΕΤΗ ΜΕΙΩΣΗ 10%	ΠΑΝΩ ΑΠΟ 10 ΕΤΗ ΜΕΙΩΣΗ 20% (ΠΡΙΝ ΑΠΟ 1999)
μέχρι 8 μέτρα	21.000	18.900	16.800
πάνω από 8 και μέχρι 10	38.000	34.200	30.400
πάνω από 10 και μέχρι 12	55.600	50.040	44.480
πάνω από 12 και μέχρι 14	74.400	66.960	59.520
πάνω από 14 και μέχρι 16	95.000	85.500	76.000
πάνω από 16 και μέχρι 18	117.800	106.020	94.240
πάνω από 18 και μέχρι 20	144.200	129.780	115.360
πάνω από 20 και μέχρι 22	174.800	157.320	139.840
πάνω από 22 και μέχρι 24	210.000	189.000	168.000
πάνω από 24 και μέχρι 26	250.000	225.000	200.000
πάνω από 26 και μέχρι 28	295.800	266.220	236.640
πάνω από 28 και μέχρι 30	348.000	313.200	278.400
πάνω από 30 και μέχρι 32	407.200	366.480	325.760
πάνω από 32	455.400	409.860	364.320

Ιδιωτικά μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου ταχύπλοα ή όχι

Για τα μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου ταχύπλοα ή όχι , που το μήκος τους είναι μέχρι τρία μέτρα , η τεκμαρτή δαπάνη προσδιορίζεται στις 2.600 ευρώ.

Η αξία αυτή προσαυξάνεται κατά 1.300 ευρώ για κάθε μέτρο σκάφους πάνω από τα τρία.

3μ	2.600
4μ	3.900
5μ	5.200
6μ	6.500
7μ	7.800
8μ	9.100
9μ	10.400

Παράδειγμα: Έστω μηχανοκίνητο σκάφος ανοικτού τύπου που νηολογήθηκε για πρώτη φορά πριν από 8 χρόνια και έχει μήκος 5,30 μέτρα. Το τεκμήριο θα είναι 5850€ (2600 για τρία μέτρα +1300*3 για τα υπόλοιπα 2,30 μέτρα=6500 μείον 10% λόγω παλαιότητας, 6500-650=5850€. Σημειώνεται ότι η μείωση λόγω παλαιότητας πάνω από πέντε και μέχρι 10 χρόνια είναι 10% και 20% αν έχει περάσει χρονικό διάστημα πάνω από 10 έτη.

Τα ποσά της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης αυτής της υποπερίπτωσης μειώνονται κατά ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) προκειμένου για ιστιοφόρα ναυαθλητικά σκάφη που χρησιμοποιούνται στους ναυαθλητικούς αγώνες. Αντίθετα για τα πλοία που έχουν κατασκευασθεί ή κατασκευάζονται στην Ελλάδα εξολοκλήρου από ξύλο όπως το "τρεχαντήρι", "βάρλακας", "πέραμα", "τσερνίκι" και λίμπερτο" που προέρχονται από την ελληνική ναυτική παράδοση, μειώνονται κατά ποσοστό εξήντα δύο και μισό (62,50%). Για την μείωση αυτή απαιτείται σχετική βεβαίωση που χορηγείται από την Ελληνική Ιστιοπλοϊκή Ομοσπονδία θεωρημένη από την Γενική Γραμματεία Αθλητισμού.

Η τεκμαρτή δαπάνη από κάθε σκάφος αναψυχής (όλων των παραπάνω κατηγοριών, μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητα του κατά ποσοστό 10% αν έχει περάσει χρονικό διάστημα πάνω από 5 έτη και μέχρι 10 έτη από το έτος που νηολογήθηκε για πρώτη φορά και 20% αν έχει περάσει χρονικό διάστημα πάνω από δέκα (10) έτη.

Επισημαίνεται ότι ως μήκος του σκάφους θεωρείται το μήκος της ευθείας γραμμής που ενώνει τα πιο απομακρυσμένα σημεία της πλώρης και της πρύμνης του σκάφους.

Όσα προαναφέρθηκαν για τα αυτοκίνητα εφαρμόζονται ανάλογα και στην τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης με βάση την κυριότητα ή την κατοχή σκαφών αναψυχής, με εξαίρεση όσα αναφέρονται στην ακινησία, καθόσον δεν προβλέπεται μείωση της οικείας τεκμαρτής δαπάνης γι' αυτό το λόγο, ενώ η μείωση λόγω παλαιότητας ρυθμίζεται ειδικά όπως προαναφέρθηκε.

Προκειμένου για σκάφη με μόνιμο πλήρωμα ναυτολογημένο για ολόκληρο ή μέρος του έτους, στην παραπάνω δαπάνη προστίθεται και η αμοιβή του πληρώματος πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή δύο (2). Τα σκάφη επαγγελματικής χρήσης δεν λαμβάνονται υπόψη για το τεκμήριο της δαπάνης. Οι διατάξεις της περίπτωσης β' εκτός αυτών που αναφέρονται στην ακινησία των αυτοκινήτων, εφαρμόζονται ανάλογα και στην περίπτωση αυτή.

Δ) Τεκμήριο για αεροσκάφη και ελικόπτερα

Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη για αεροσκάφη και ελικόπτερα κυριότητας ή κατοχής του φορολογούμενου, της συζύγου του ή των προσώπων που συνοικούν μαζί τους και τους βαρύνουν, η οποία ορίζεται ως εξής:

A) Για αεροσκάφη με κινητήρα κοινό, εσωτερικής καύσης και στροβιλοελικοφόρα, καθώς και ελικόπτερα στο ποσό των εξήντα πέντε χιλιάδων (65.000)€ για τους 150 πρώτους ίππους, που προσαυξάνεται με το ποσό των πεντακοσίων (500)€ για κάθε ίππο πάνω από τους εκατόν πενήντα (150) ίππους του κινητήρα τους.

B) Για αεροσκάφη αεριοπρωθούμενων (JET) στο ποσό των διακοσίων (200)€ για κάθε λίμπρα ώθησης.

Οι διατάξεις της περίπτωσης β' (για τα αυτοκίνητα -παλαιότητα, ιδιοκτησία επιχειρήσεων, ανήλικων κτλ) εφαρμόζονται ανάλογα και σε αυτήν την περίπτωση τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης.

Ε) Τεκμήριο για δεξαμενή κολύμβησης

Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη που υπολογίζεται με βάση το ύψος των ετήσιων εξόδων συντήρησης και χρήσης δεξαμενής κολύμβησης (πισίνα) που χρησιμοποιείται για τις οικογενειακές ανάγκες ή του κύριου της ή του κατόχου της, και της συμμετοχής των εξόδων αυτών στους οικογενειακούς προϋπολογισμούς. Η τεκμαρτή αυτή δαπάνη για κάθε πισίνα που έχει συνολική επιφάνεια 25 τετραγωνικά μέτρα και πάνω καθορίζεται με βάση τον αριθμό των τετραγωνικών μέτρων της επιφάνειας της ανάλογα με το αν είναι εξωτερική ή εσωτερική ως εξής:

Επιφάνεια της πισίνας (σε τετραγωνικά μέτρα)	Ετήσια τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης σε ευρώ	
	Εξωτερική πισίνα	εσωτερική πισίνα
Από 25 μέχρι και 60	11.600	17.400
Πάνω από 60 μέχρι 120	29.200	43.800
Πάνω από 120	46.800	70.200

Αν υπάρχουν περισσότερες από μία πισίνες γίνεται κατάσταση με γραμμογράφηση ίδια με αυτή της δήλωσης που υποβάλλεται μαζί με την δήλωση.

Από το νόμο ορίζεται ότι το συνολικό ποσό της ετήσιας δαπάνης του φορολογούμενου της συζύγου και των προσώπων που τους βαρύνουν προσαυξάνεται κατά 10% για κάθε ένα στοιχείο προσδιορισμού της δαπάνης διαβίωσης πέρα από το δεύτερο. Η προσαύξηση δεν μπορεί να ξεπεράσει το διπλάσιο του μεγαλύτερου ποσού της τεκμαρτής δαπάνης.

Η προσαύξηση τεκμηρίων δαπανών διαβίωσης δεν γίνεται όταν το ποσό της δαπάνης δεν ξεπερνά τα 7.350€.

3) Το ετήσιο συνολικό ποσό τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης που προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων μπορεί να αμφισβητηθεί από το φορολογούμενο όταν η πραγματική δαπάνη του φορολογούμενου και των μελών που τον βαρύνουν είναι μικρότερη από την τεκμαρτή δαπάνη, όπως αποδεικνύεται από τον υπόχρεο με βάση πραγματικά περιστατικά.

Η επίκληση των περιστατικών αυτών μπορεί να γίνει μόνο από τους υπόχρεους οι οποίοι:

A) Υπηρετούν την στρατιωτική θητεία τους στις Ένοπλες Δυνάμεις

B) Είναι φυλακισμένοι

Γ) Νοσηλεύονται σε νοσοκομείο ή κλινική

Δ) Είναι άνεργοι και για το χρονικό διάστημα που δικαιούνται βοήθημα ανεργίας

Ε) Συγκατοικούν με συγγενείς πρώτου βαθμού και έχουν μειωμένες δαπάνες διαβίωσης, γιατί αποδεικνύεται ότι στις δαπάνες συμβάλλουν οι συγγενείς αυτοί οι οποίοι πραγματοποιούν εισόδημα από εμφανές πηγές.

ΣΤ) Είναι ορφανοί ανήλικοι οι οποίοι έχουν στην κυριότητα τους επιβατικά αυτοκίνητα επιβατικής ιδιωτικής χρήσης από κληρονομιά του πατέρα ή της μητέρας τους.

Z) Προσκομίζουν στοιχεία από τα οποία αποδεικνύεται ότι από τα γεγονότα ανώτερης βίας (πυρκαγιά, πλημμύρα κτλ) πραγματοποίησαν δαπάνη μικρότερη από την τεκμαρτή.

Όταν συντρέχει μία ή περισσότερες από τις περιπτώσεις αυτής της παραγράφου, ο φορολογούμενος υποχρεούται να υποβάλλει μαζί με την δήλωσή του και τα αναγκαία δικαιολογητικά για την απόδειξη των ισχυρισμών του. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ελέγχει την ακρίβεια των ισχυρισμών και τα αποδεικτικά στοιχεία του φορολογούμενου και μειώνει ανάλογα την ετήσια τεκμαρτή δαπάνη στην οποία αναφέρονται οι ισχυρισμοί και τα αποδεικτικά στοιχεία.

Στις πιο πάνω α' και στ' περιπτώσεις, η διαφορά μεταξύ της τεκμαρτής και της πραγματικής δαπάνης διαβίωσης λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της συνολικής τεκμαρτής δαπάνης του γονέα ή του τέκνου που συμβάλλει στις δαπάνες διαβίωσης του υπόχρεου. Αν πρόκειται για τους γονείς, η διαφορά τεκμαρτής δαπάνης καταλογίζεται σε εκείνον που έχει το μεγαλύτερο εισόδημα.

Πως μειώνονται ή καλύπτονται τα τεκμήρια

- Τα δάνεια μειώνουν τα τεκμήρια. Τα ποσά που προέρχονται από δάνεια για να μπορούν να μειώσουν τη δαπάνη των τεκμηρίων πρέπει να αποδεικνύονται από έγγραφα τα οποία να έχουν βέβαιη ημερομηνία.
- Όταν για τα δάνεια έχει συνταχθεί ιδιωτικό συμφωνητικό, το συμφωνητικό πρέπει να έχει κατατεθεί στην Αρμόδια Δ.Ο.Υ μέσα σε 10 ημέρες από τότε που συντάχθηκε. Στην περίπτωση που έχει γίνει συμβολαιογραφικό έγγραφο υποβάλλεται το έγγραφο αυτό μαζί με την δήλωση. Αν το δάνειο έχει ληφθεί από επιχείρηση χρειάζεται βεβαίωση της επιχείρησης. Απαραίτητη προϋπόθεση το δάνειο για να χρησιμοποιηθεί για τη μείωση τεκμηρίων, πρέπει τα δάνεια να έχουν ληφθεί πριν γίνει η συγκεκριμένη δαπάνη που αποτελεί τεκμήριο. Έτσι η ημερομηνία λήψης του δανείου πρέπει να είναι η ίδια η προηγούμενη από αυτή της πράξης που αποτελεί το τεκμήριο.
- Το δάνειο που θα χρησιμοποιηθεί για αγορά αυτοκινήτου, ακινήτου κλπ πρέπει να έχει ληφθεί μέχρι την ημερομηνία της αγοράς διαφορετικά δεν λαμβάνεται υπόψη για τη μείωση των τεκμηρίων αυτών.
- Τα χρηματικά ποσά που προέρχονται από δωρεές ή γονικές παροχές μπορούν να αποτελέσουν ποσά που μειώνουν τα τεκμήρια.

- Για να αναγνωρισθούν τα ποσά από δωρεές ή γονικές παροχές πρέπει η δήλωση για το φόρο δωρεάς ή γονικής παροχής να έχει υποβληθεί στην Αρμόδια Δ.Ο.Υ μέχρι την 31/12/ του φορολογούμενου έτους. Αν έχει γίνει συμβόλαιο για δωρεά ή γονική παροχή χρηματικών ποσών, η δήλωση στην Αρμόδια Δ.Ο.Υ πρέπει να έχει γίνει επίσης μέχρι 31/12.
- Τα κέρδη από λαχεία, Προ-πό, Λόττο και από παρόμοια παιχνίδια μπορεί να επικαλεστεί ο φορολογούμενος για την κάλυψη τεκμηρίων. Λαμβάνονται υπόψη τα καθαρά ποσά αφού προηγούμενα έχει αφαιρεθεί ο φόρος σε όσες περιπτώσεις οφείλεται.
- Τέλος τα κέρδη από καζίνα δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη για κάλυψη τεκμηρίων καθώς δεν αναγράφονται σε κέρδη αλλά σε εξαργύρωση μάρκων κάποια δεδομένη χρονική στιγμή.
- Συνοψίζοντας το άρθρο 16 έχει ως αντικείμενο τα τεκμήρια δαπανών διαβίωσης. Είναι ο προσδιορισμός των εξόδων που κάνει ο φορολογούμενος για την διαβίωση του, είτε τεκμαρτών είτε πραγματικών, εκτός όμως από τεκμήριο που αφορά περιουσιακά στοιχεία του φορολογουμένου καθώς αυτά αναλύονται παρακάτω στο άρθρο 17 . Τα τεκμήρια γενικά είναι ένας πολύ σημαντικός τομέας για την φορολογία καθώς είναι ένα είδος ελέγχου για το Κράτος αφού το ποσό του εισοδήματος του εκάστοτε φορολογούμενου δεν θα πρέπει να ξεπερνά τα σύνολο των τεκμηρίων. Σε περίπτωση που το εισόδημα του φορολογουμένου είναι μικρότερο των τεκμηρίων διαβίωσης έχει το δικαίωμα να ανακαλέσει παλαιότερες φορολογικές δηλώσεις όπου εκεί το εισόδημα του ήταν υψηλότερο .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΑΡΘΡΟ 17: ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ

ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Ως ετήσια τεκμαρτή δαπάνη του φορολογούμενου, της συζύγου του και των προσώπων που τους βαρύνουν λογίζονται και τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται για:

A) Αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων, δίτροχων ή τρίτροχων αυτοκι-νούμενων οχημάτων, πλοίων αναψυχής και λοιπών σκαφών αναψυχής, αεροσκαφών και κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας.

Ως κινητά πράγματα μεγάλης αξίας νοούνται εκείνα που η αξία τους υπερβαίνει το ποσό των πέντε χιλιάδων (5.000)€. Ενδεικτικά αναφέρονται κοσμήματα, πίνακες, ταπέτες, γούνες κλπ.

Αν η αξία κάθε πράγματος είναι μικρότερη του ποσού αυτού των 5000€, τα αγορασθέντα όμως πράγματα αποτελούν κατά τις συναλλακτικές αντιλήψεις ενιαίο σύνολο πχ σετ επίπλων, (σαλόνι τραπεζαρία κλπ), τότε για τον υπολογισμό της αξίας λαμβάνεται υπόψη η αξία όλων αυτών των πραγμάτων, εφόσον υπερβαίνει το ποσό των 5.000€.

Κατά την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της περίπτωσης δεν λαμβάνονται υπόψη τα Χρηματικά ποσά που διατίθενται για την αγορά κινητών πραγμάτων που αποτελούν αρδευτικό εξοπλισμό γεωργικής εκμετάλλευσης, καθώς και όσα αποτελούν το άμεσο αντικείμενο της ασκούμενης εμπορικής δραστηριότητας. Εξαιρούνται επίσης αυτά που αποτελούν πάγιο εξοπλισμό επαγγελματικής χρήσης και αποκτώνται από πρόσωπα που ασκούν εμπορική ή γεωργική επιχείρηση ή ελεύθερο επάγγελμα.

B) Αγορά ή χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων ή ανέγερση οικο-δομών ή κατασκευή δεξαμενής κολύμβησης. Ως τίμημα αγοράς λαμβάνεται η αξία που προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του Ν.1249/1982. Αν το τίμημα που καθορίζεται στα οικεία πωλητήρια συμβόλαια είναι μεγαλύτερο από την πιο πάνω αξία, ως καταβαλλόμενη δαπάνη λαμβάνεται το καθοριζόμενο σε αυτά συμβόλαια τίμημα. Ειδικά, για τις περιοχές που δεν ισχύει το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, ως καταβαλλόμενη δαπάνη λαμβάνεται:

α) Το τίμημα που καθορίζεται στα οικεία πωλητήρια συμβόλαια.

β) Η διαφορά μεταξύ του τιμήματος ή της αξίας κατά περίπτωση, που φορολογήθηκε και της πραγματικής αξίας του ακινήτου, η οποία εξευρίσκεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν στη φορολογία μεταβίβασης ακινήτων. Ως τίμημα θα ληφθεί υπόψη το μεγαλύτερο ποσό. Εξαιρείται η δαπάνη για ανέγερση οικοδομής από επιχείρηση που αναλαμβάνει κατά κύριο επάγγελμα την ανέγερση οικοδομών.

Επίσης εξαιρείται η δαπάνη για αγορά από ενήλικο, με δικαίωμα πλήρους κυριότητας καθώς και η ανέγερση από αυτόν οικοδομής, ως πρώτης κατοικίας, εφόσον η επιφάνεια ως δεν υπερβαίνει τα 120 τετραγωνικά μέτρα. Αν η επιφάνεια της οικοδομής υπερβαίνει τα 120 τετραγωνικά μέτρα, λαμβάνεται υπόψη μόνο η δαπάνη που αντιστοιχεί στην επιφάνεια πάνω από τα 120 τετραγωνικά μέτρα.

Κατά την εφαρμογή των δύο προηγούμενων εδαφίων δεν θεωρείται ότι αποκτάται πρώτη κατοικία αν ο υπόχρεος, ο άλλος σύζυγος και τα τέκνα που τους βαρύνουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, έχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή ισόβιας επικαρπίας ή οίκησης, εξ' ολοκλήρου ή επί ιδανικού μεριδίου, σε άλλη οικία ή οικίες, εφόσον το άθροισμα της συνολικής επιφάνειας που τους αντιστοιχεί υπερβαίνει τα 70 τετραγωνικά μέτρα. Η επιφάνεια αυτή προσαυξάνεται κατά 20 τετραγωνικά μέτρα για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και κατά 25 τμ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα που βαρύνουν τον υπόχρεο ή τον άλλο σύζυγο.

δ) Καταργήθηκε η χορήγηση δανείων προς οποιονδήποτε και οι προσωρινές διευκολύνσεις ή προσωρινές καταθέσεις στις ατομικές επιχειρήσεις τους στις οποίες είναι μέλη ή μέτοχοι με την παράγραφο 10 του άρθρου 4 του Ν.3091/02.

ε) Η ετήσια δαπάνη για δωρεές, γονικές παροχές ή χορηγίες χρηματικών ποσών, εφόσον αυτά συνολικά υπερβαίνουν ετησίως τα 300€ εκτός από τις Δωρεές προς το Δημόσιο, τους δήμους, τις κοινότητες του Κράτους, Τα ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία, που αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και τα προνοιακά ιδρύματα του ευρύτερου δημοσίου τομέα (κρατικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου) ως και τα προνοιακά ιδρύματα του ιδιωτικού δικαίου των οποίων οι εν γένει δαπάνες λειτουργίας καλύπτονται τουλάχιστον κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%) με επιχορηγήσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Επίσης εξαιρούνται από το τεκμήριο, οι δωρεές ή χορηγίες προς τα κοινωφελή ιδρύματα, τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που νόμιμα έχουν συσταθεί ή συνιστώνται και τα οποία επιδιώκουν κοινωφελής σκοπούς, καθώς και τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που νόμιμα υπάρχουν ή συνιστώνται, εφόσον επιδιώκουν σκοπούς πολιτικούς.

στ) Απόσβεση δανείων ή πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής, καθώς και για την εξόφληση υποχρεώσεων από την χρήση καρτών πιστωτικών ή πληρωμών, εκτός χρεωστικών. Στο ποσό της δαπάνης αυτής περιλαμβάνεται και το ποσό των οικείων τόκων στους οποίους περιλαμβάνονται και οι τυχόν τόκοι υπερημερίας. Εξαιρετικά, από το ποσό της δαπάνης που καταβάλλεται για τοκοχρεωλυτική απόσβεση δανείου που έχει ληφθεί για την αγορά ή ανέγερση πρώτης κατοικίας εμβαδού μεγαλύτερου των 120 τμ θα λαμβάνεται το άθροισμα ολόκληρου του ποσού των τόκων και του τμήματος του χρεολυσίου που αναλογεί επιμεριστικά στο πέραν των 120 τμ εμβαδού κατοικίας.

Συνοψίζοντας το άρθρο 17 αναφέρεται στα τεκμήριο απόκτησης περιουσιακών στοιχείων. Η δαπάνη δηλαδή που καταβάλει ο φορολογούμενος για την αγορά περιουσιακών στοιχείων , όπως η απόκτηση ή ανέγερση ενός ακινήτου , την οποία και δεν δικαιολογεί το Κράτος λόγω του ότι γίνεται αναφορά σε απόκτηση η δαπάνες αυτού του άρθρου είναι πραγματικές .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΑΡΘΡΟ 18:ΜΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΤΕΚΜΗΡΙΟΥ

Το τεκμήριο προσδιορισμού της ετήσιας δαπάνης δεν εφαρμόζεται:

- α) Προκειμένου για τεκμαρτή δαπάνη, η οποία προκύπτει βάσει επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης αναπήρου, το οποίο απαλλάσσεται από τα τέλη κυκλοφορίας. Υπάρχει αλλαγή από το τεκμήριο απόκτησης, της δαπάνης που καταβάλλεται για αγορά επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης ειδικά διασκευασμένων για πρόσωπα που παρουσιάζουν κινητικές αναπηρίες που υπερβαίνουν σε ποσοστό το εξήντα επτά τοις εκατό (67%)
- β) Προκειμένου για αλλοδαπό προσωπικό που δε διαμένει μόνιμα στην Ελλάδα ή ημεδαπό προσωπικό που διαμένει μόνιμα στο εξωτερικό και απασχολείται αποκλειστικά σε επιχειρήσεις που υπάγονται στις διατάξεις του αν Ν 378/1968 και του άρθρου 25 του Ν 27/1967 για το ποσό του ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης, η οποία προκύπτει βάσει του επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης ή του ενοικίου.
- γ) Προκειμένου για αλλοδαπές επιχειρήσεις που υπάγονται στις διατάξεις του αν Ν 89/1967 του αν Ν 378/1968 και του άρθρου 25 του Ν 27/1975, για το ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης, η οποία προκύπτει βάσει επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης.
- δ) Προκειμένου για τεκμαρτή δαπάνη η οποία προκύπτει βάσει ενός επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης ιδιοκτησίας προσώπου που το εισήγαγε με μειωμένους δασμούς, φόρους ή τέλη λόγω μετοικεσίας του από την αλλοδαπή για το έτος εκτελωνισμού του αυτοκινήτου και τα δύο (2)

επόμενα έτη, εφόσον ο δικαιούχος της απαλλαγής εξακολουθεί και κατά τα επόμενα έτη αυτά να κατοικεί στην Ελλάδα.

ε) Προκειμένου για τεκμαρτή δαπάνη η οποία προκύπτει βάσει ενός επιβατικού ή περισσότερων αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης μέχρι και δεκατέσσερις (14) φορολογήσιμους ίππους το οποίο ανήκει στην κυριότητα ή στην κατοχή του υπόχρεου ή αν πρόκειται για οικογένεια, για δύο αυτοκίνητα που ανήκουν το καθένα στην κυριότητα ή κατοχή του κάθε συζύγου ή από κοινού και στους δύο συζύγους. Εάν ο υπόχρεος έχει στην κυριότητα ή κατοχή του περισσότερα του ενός αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης μέχρι 14 φορολογήσιμους ίππους το τεκμήριο δεν εφαρμόζεται για εκείνο με την μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη.

ζ) Προκειμένου για επιχειρήσεις μεταπώλησης αυτοκινήτων που έχουν υπαχθεί στο ειδικό καθεστώς φορολογίας του άρθρου 36α του ν. 1642/1986, για την τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει βάσει των επιβατικών αυτοκινήτων που έχουν αγορασθεί για μεταπώληση με βάση τις διατάξεις του άρθρου 36α του ν. 1642/1986, εφόσον η άδεια και οι πινακίδες κυκλοφορίας του μεταβιβαζόμενου αυτοκινήτου οχήματος έχουν παραμείνει στη δημόσια οικονομική υπηρεσία στην οποία έγινε η μεταβίβαση του αυτοκινήτου προς την επιχείρηση μεταπώλησης μέχρι και την ημερομηνία μεταπώλησης από αυτή σε τρίτο και το αυτοκίνητο κατά το χρονικό αυτό διάστημα δεν κυκλοφόρησε παράνομα. Κατά τις μεταπωλήσεις αυτής της περίπτωσης δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 10 μέχρι 14 του άρθρου 81. Οι μεταπωλήτριες επιχειρήσεις έχουν υποχρέωση μαζί με την ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματος να συνυποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, στην οποία να αναγράφουν τα πιο κάτω αυτοκίνητα που αγόρασαν ή πούλησαν στο οικείο έτος. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής αυτής της περίπτωσης.

η) Προκειμένου για τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει με βάση επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης κυριότητας ή κατοχής του φορολογουμένου, της

συζύγου του και των προσώπων που τους βαρύνουν τα οποία έχουν αποκτηθεί μέχρι την 31.12.1992.

θ) Προκειμένου για τεκμαρτή δαπάνη η οποία προκύπτει με βάση ενός σκάφους αναψυχής ολικού μήκους μέχρι δέκα (10) μέτρα που δεν έχει ναυτολογημένο πλήρωμα ή μέρος του έτους, το οποίο ανήκει στην κυριότητα ή κατοχή του υπόχρεου ή του άλλου συζύγου ή και στους δύο από κοινού. Δεν καταργήθηκε το τεκμήριο αγοράς. Σε περίπτωση συζύγων που έχουν στην κυριότητα τους περισσότερα από ένα τέτοια σκάφη η απαλλαγή εφαρμόζεται για ένα σκάφος και συγκεκριμένα γι' αυτό με την μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη. Δεν έχουν τεκμήριο αν η εργοστασιακή τους αξία κατά το πρώτος έτος κυκλοφορίας, μειωμένη λόγω παλαιότητας σύμφωνα με τα ποσοστά που ισχύουν είναι κάτω από 50.000€.

ι) Προκειμένου για τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει με βάση επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης κυριότητας ή κατοχής του φορολογουμένου της συζύγου του και των προσώπων που τους βαρύνουν, τα οποία αποκτώνται από την 1.1.2004 και εφεξής και η εργοστασιακή τιμολογιακή αξία του έτους πρώτης κυκλοφορίας τους μειωμένη λόγω παλαιότητας κατά τα ποσοστά της κλίμακας της παραγράφου 1 του άρθρου 126 του ν. 2960/2001 (ΦΕΚ 265Α) δεν υπερβαίνει το ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

ία) Οι περιπτώσεις η, θ και ι του άρθρου αυτού έχουν ανάλογη εφαρμογή και στα εδάφια τρίτο, τέταρτο, πέμπτο, δέκατο πέμπτο και δέκατο έκτο της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 16.

ιβ) Προκειμένου για τεκμαρτή δαπάνη η οποία προκύπτει με βάση ένα σκάφος αναψυχής ολικού μήκους μέχρι δέκα (10) μέτρα που δεν έχει ναυτολογημένο πλήρωμα για ολόκληρο ή μέρος του έτους, το οποίο ανήκει στην κυριότητα ή κατοχή του υπόχρεου ή του άλλου συζύγου ή και στους δύο από κοινού.

Εάν ο υπόχρεος ή η σύζυγός του έχουν στην κυριότητα ή κατοχή τους περισσότερα του ενός τέτοια σκάφη, το τεκμήριο δεν εφαρμόζεται για εκείνο το σκάφος με τη μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη. Σε περίπτωση που ο κάθε σύζυγος έχει στην κυριότητα ή κατοχή του τέτοιο σκάφος και οι τεκμαρτές δαπάνες αυτών των σκαφών είναι ίσες, η απαλλασσόμενη τεκμαρτή δαπάνη του ενός σκάφους επιμερίζεται κατά 50% στον καθένα.

ιγ) Προκειμένου για τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει με βάση σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης, κυριότητας ή κατοχής μόνιμων κατοίκων εξωτερικού.

ιδ) Προκειμένου για αγορά πάγιου εξοπλισμού επαγγελματικής χρήσης από πρόσωπα που ασκούν εμπορική ή γεωργική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα.

ιε) Προκειμένου για αγορά επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, ειδικά διασκευασμένων για πρόσωπα που παρουσιάζουν κινητικές αναπηρίες που υπερβαίνουν σε ποσοστό το εξήντα επτά τοις εκατό (67%). Ως επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης ειδικά διασκευασμένα για κινητικά ανάπηρους θεωρούνται εκείνα που διασκευάστηκαν ύστερα από άδεια της αρμόδιας αρχής για να οδηγούνται από πρόσωπα που παρουσιάζουν κινητική αναπηρία με ποσοστό πάνω από εξήντα επτά τοις εκατό (67%) ή για να μεταφέρουν αυτά τα πρόσωπα μαζί με τα αντικείμενα που είναι απαραίτητα για τη μετακίνησή τους.

ιστ) Το τεκμήριο με βάση την ετήσια συνολική δαπάνη, που υπολογίζεται, σύμφωνα με τα άρθρα 16 και 17, δεν εφαρμόζεται όταν η διαφορά μεταξύ του εισοδήματος που δηλώθηκε από το φορολογούμενο, τη σύζυγό του και τα πρόσωπα που τους βαρύνουν, και της συνολικής ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης αυτών είναι μικρότερη από ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) του εισοδήματος που δηλώθηκε με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωσή τους το ίδιο έτος.

κ) Δεν εφαρμόζεται το τεκμήριο για αυτοκίνητα που έχουν αγορασθεί για μεταπώληση από επιχειρήσεις μεταπώλησης αυτοκινήτων που έχουν υπαχθεί

στο ειδικό καθεστώς φορολογίας του άρθρου 36^α του Ν 1642/1986 εφόσον η άδεια και οι πινακίδες κυκλοφορίας έχουν κατατεθεί στην εφορία μέχρι την ημερομηνία μεταπώλησης. (Άρθρο 18 παρ 2 Ν 2238/1994)

λ) Από την 1/1/2005 υπάρχει πλήρης απαλλαγή από το τεκμήριο αποκτήσεις, ολόκληρου του ποσού της δαπάνης που καταβάλλεται για αγορά παγίου εξοπλισμού επαγγελματικής χρήσης από πρόσωπα που ασκούν εμπορική ή γεωργική ή ελεύθερο επάγγελμα (μηχανήματα, έπιπλα κλπ).

μ) Όταν η διαφορά μεταξύ του εισοδήματος που δηλώθηκε από το φορολογούμενο, τη σύζυγο του και τα πρόσωπα που τους βαρύνουν και της συνολικής ετήσιας δαπάνης αυτών είναι μικρότερη από το ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) του εισοδήματος που δηλώθηκε από την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση τους το ίδιο έτος. Κατά τον υπολογισμό αυτής της διαφοράς δε λαμβάνονται υπόψη τα εισοδήματα που απαλλάσσονται από την φορολογία ή φορολογούνται αυτοτελώς ή με ειδικό τρόπο.

Παράδειγμα: Με την δήλωση του που κατατέθηκε πριν την προθεσμία λήξης της ο φορολογούμενος δήλωσε φορολογούμενο εισόδημα 20,000€. Τα τεκμήρια που δηλώνονται έχουν συνολική ετήσια δαπάνη 23,000€. Ο φορολογούμενος θα φορολογηθεί με βάση το εισόδημα που δηλώθηκε επειδή η διαφορά είναι κάτω από το 20% ανάμεσα στα δύο ποσά. Το 20% υπολογίζεται στο φορολογούμενο εισόδημα που δηλώθηκε, δηλαδή $20,000 \times 20\% = 4,000$. Αν στο ίδιο το παράδειγμα τα τεκμήρια ήταν 26,000€ τότε θα φορολογούνταν με βάση τα τεκμήρια επειδή η διαφορά είναι πάνω από το 20%, δηλαδή πάνω από τα 4,000€ στο παράδειγμά μας.

Συνοψίζοντας το άρθρο 18 έχει ως αντικείμενο τη μη εφαρμογή του τεκμηρίου . Σε ποιες , δηλαδή , περιπτώσεις έχουμε την απαλλαγή του τεκμηρίου από τον υπόχρεο. Η μη εφαρμογή τεκμηρίου δεν έχει σχέση με τις

εκπτώσεις δαπανών ή τις απαλλαγές από το φόρο , καθώς το Κράτος δικαιολογεί κάποια επιπλέον έξοδα για ειδικές περιπτώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Άρθρο 19:ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΑΥΤΗΣ

1. Η διαφορά μεταξύ του εισοδήματος που δηλώθηκε από το φορολογούμενο, τη σύζυγό του και τα πρόσωπα που τους βαρύνουν ή προσδιορίστηκε από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και της συνολικής ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης τους, των άρθρων 16 και 17, προσαυξάνει τα εισοδήματα που δηλώνονται ή προσδιορίζονται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά το ίδιο οικονομικό έτος, του φορολογουμένου ή της συζύγου του, κατά περίπτωση, από εμπορικές επιχειρήσεις ή από την άσκηση ελευθέρων επαγγελμάτων και αν δε δηλώνεται εισόδημα από τις κατηγορίες αυτές η διαφορά αυτή λογίζεται εισόδημα της παρ. 3 του άρθρ. 48.

2. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον προσδιορισμό της διαφοράς της προηγούμενης παραγράφου υποχρεούται να λάβει υπόψη του τα αναγραφόμενα στη δήλωση χρηματικά ποσά, τα οποία αποδεικνύονται από νόμιμα παραστατικά στοιχεία και με τα οποία καλύπτεται ή περιορίζεται η διαφορά που προκύπτει. Στις περιπτώσεις αυτής της

παραγράφου ο φορολογούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης. Τα ποσά αυτά ιδίως είναι:

α. Πραγματικά εισοδήματα τα οποία αποκτήθηκαν από τον ίδιο, τη σύζυγό του και τα πρόσωπα που τους βαρύνουν και τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Αν τα εισοδήματα αυτά αποκτήθηκαν στην αλλοδαπή, αναγνωρίζονται, εφόσον υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος στην Ελλάδα ή απαλλάσσονται νομίμως από αυτόν.

β. Χρηματικά ποσά που δε θεωρούνται εισόδημα κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

γ. Χρηματικά ποσά που προέρχονται από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων.

δ. Εισαγωγή συναλλάγματος, που δεν εκχωρείται υποχρεωτικά στην Τράπεζα της Ελλάδος, εφόσον δικαιολογείται η απόκτησή του στην αλλοδαπή. Δεν απαιτείται η δικαιολόγηση της απόκτησης αυτού του συναλλάγματος για τα πρόσωπα:

αα. που κατοικούν μονίμως στο εξωτερικό,

ββ. που είχαν διαμείνει τρία (3) τουλάχιστον χρόνια στην αλλοδαπή και η εισαγωγή του συναλλάγματος γίνεται μέσα σε δύο (2) χρόνια από τη μετοικεσία τους,

γγ. που είχαν διαμείνει πέντε (5) τουλάχιστον συνεχή χρόνια στην αλλοδαπή και το επικαλούμενο ποσό συναλλάγματος προέρχεται από καταθέσεις στο όνομά τους ή στο όνομα του άλλου συζύγου σε τράπεζα της Ελλάδας ή σε υποκατάστημα Ελληνικής τράπεζας στο εξωτερικό κατά το χρόνο που διέμεναν στην αλλοδαπή ή από καταθέσεις τους μέσα σε ένα (1) χρόνο από τη μετοικεσία τους στην Ελλάδα χωρίς το συνάλλαγμα αυτό να έχει επαναχθεί στην αλλοδαπή. Η προϋπόθεση της μη επανεξαγωγής του συναλλάγματος δεν απαιτείται για το ποσό εκείνο του συναλλάγματος που έχει επαναχθεί στην αλλοδαπή για την απόκτηση περιουσιακού στοιχείου από εκείνα που

αναφέρονται στο άρθρο 17, εφόσον η δαπάνη για την απόκτηση αυτού του στοιχείου έχει ληφθεί υπόψη κατά την εφαρμογή των άρθρων 17 ή 19.

ε. Δάνεια, τα οποία έχουν ληφθεί και αποδεικνύονται με έγγραφα στοιχεία που φέρουν βέβαιη χρονολογία. Ειδικώς, όταν πρόκειται για την κάλυψη διαφοράς δαπάνης της προηγούμενης παραγράφου, κατά το ποσό που προέρχεται από δαπάνη του άρθρου 17, το ποσό του δανείου λαμβάνεται υπόψη εφόσον από το οικείο έγγραφο αποδεικνύεται ότι έχει ληφθεί πριν από την πραγματοποίηση της σχετικής δαπάνης.

στ. Δωρεά ή γονική παροχή χρηματικών ποσών για την οποία η οικεία φορολογική δήλωση έχει υποβληθεί μέχρι τη λήξη του έτους στο οποίο πραγματοποιήθηκε η σχετική δαπάνη.

ζ. Ανάλωση κεφαλαίου που αποδείγμενα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από το φόρο.

Για τον προσδιορισμό του κεφαλαίου κάθε έτους από τα πραγματικά εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί ή νόμιμα απαλλαγεί από το φόρο, τα οποία προκύπτουν από συμψηφισμό των θετικών και αρνητικών στοιχείων αυτών, τα χρηματικά ποσά, τα οριζόμενα στις περιπτώσεις β, γ, δ, ε και στ και οποιοδήποτε άλλο ποσό το οποίο αποδειγμένα έχει εισπραχθεί, εκπίπτουν οι δαπάνες που ο προσδιορισμός τους ορίζεται από τα άρθρα 16 και 17, ανεξάρτητα από το αν απαλλάσσονται της εφαρμογής του τεκμηρίου. Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν δαπάνες με βάση το άρθρο 16 ή αν το ποσό τους είναι μικρότερο από τα 2.900 ευρώ, το ποσό που πρέπει να εκπέσει αντί αυτών προσδιορίζεται με βάση την κοινωνική, οικονομική και οικογενειακή κατάσταση των φορολογουμένων και των υποδειγμένων δαπανών διαβίωσής τους και σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερο των 2.900 ευρώ.

Κάθε ποσό που καταβλήθηκε για την απόκτηση αυτών των εσόδων τα μειώνει, προκειμένου αυτά να ληφθούν υπόψη για την κάλυψη ή τον περιορισμό της συνολικής ετήσιας δαπάνης, εκτός αν τα ποσά αυτά έχουν ληφθεί υπόψη κατά τον προσδιορισμό του εισοδήματος του έτους που

καταβλήθηκαν και ο φορολογούμενος επικαλείται ανάλωση κεφαλαίου του έτους αυτού.

Για την κάλυψη ή περιορισμό της διαφοράς που προκύπτει κατά την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της περίπτωσης δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 10 του Ν.2019/1992 (ΦΕΚ Α 34) για τα ποσά των πραγματικών ή τεκμαρτών δαπανών που πραγματοποιούνται από 1.1.1994.

Χρηματικά ποσά που έχουν ληφθεί υπόψη τη δήλωση που, τυχόν, υποβλήθηκε κατά τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρ. 10 του Ν. 2019/1992 , για την κάλυψη ή τον περιορισμό διαφοράς δαπάνης, αφαιρούνται από το κεφάλαιο που σχηματίζεται από προηγούμενα έτη, όπως αυτό προσδιορίζεται με βάση όσα ορίζονται στα εδάφια δεύτερο, τρίτο και τέταρτο αυτής της περίπτωσης.

Προκειμένου προσδιορισμού του εισοδήματος με βάση την ετήσια τεκμαρτή δαπάνη του παρόντος άρθρου, η ζημία του ίδιου οικονομικού έτους ή και των προηγούμενων δεν εκπίπτει και ούτε μεταφέρεται για συμψηφισμό στα επόμενα οικονομικά έτη.

Οι υπόχρεοι που δεν αναγράφουν ή ανακριβώς αναφέρουν στη δήλωση τα στοιχεία, τα σχετικά με τις δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων και τον προσδιορισμό της ετήσιας συνολικής δαπάνης διαβίωσης, υπόκεινται σε πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 87. Επίσης, όσοι δεν αναγράφουν στη δήλωση τη δαπάνη αγοράς ή ανέγερσης ακινήτων υπόκεινται στις κυρώσεις που προβλέπονται από το άρθρο 88.

Με απόφαση του Υπ. Οικονομικών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται με τη

δήλωση φόρου εισοδήματος και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΑΡΘΡΟ 52: ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

1) Με βάση τη δήλωση του άρθρου 61 και λοιπούς τίτλους βεβαίωσης του άρθρου 74 βεβαιώνεται ποσό ίσο με το πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) του φόρου που προκύπτει από τους βεβαιωτικούς τίτλους για το φόρο που αναλογεί στο εισόδημα του διανυόμενου οικονομικού έτους. Αν στους βεβαιωτικούς αυτούς τίτλους περιλαμβάνονται και εισοδήματα για τα οποία ο φόρος παρακρατείτε στην πηγή ή καταβάλλεται κατά τις διατάξεις των επόμενων παραγράφων, ο φόρος που παρακρατήθηκε ή καταβλήθηκε για τα εισοδήματα αυτά εκπίπτει από το φόρο που πρέπει να βεβαιωθεί κατά το

προηγούμενο εδάφιο. Αν το εισόδημα με βάση το οποίο ενεργείται η βεβαίωση του φόρου προσδιορίζεται κατά τρόπο τεκμαρτό, ο φόρος που πρέπει να βεβαιωθεί κατά το άρθρο αυτό. Όταν υποβάλλεται δήλωση για πρώτη φορά το προς τη βεβαίωση ποσό της παραγράφου αυτής περιορίζεται στο μισό. Για καταβολή του φόρου βεβαίωσης αυτής εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παρ. 9 του άρθρου 9.

2) Οι διατάξεις του πρώτου και του τέταρτου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται όταν:

A) το ποσό που πρέπει να βεβαιωθεί δεν υπερβαίνει τα 30€.

B) στους βεβαιωτικούς τίτλους περιλαμβάνονται μόνο τα εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες γενικά και από ιδιοκατοίκηση.

3) Αν δεν υποβληθεί δήλωση, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας προβαίνει στη βεβαίωση του προκαταβλητέου ποσού φόρου, με βάση την υπάρχουσα εγγραφή για το εγγύτερο, πριν από την παράλειψη υποβολής της δήλωσης οικονομικό έτος, εφόσον διαπιστώνεται ότι ο υπόχρεος εξακολουθεί να αποκτά εισόδημα.

4) Ειδικά για τους αρχιτέκτονες και τους μηχανικούς ο προκαταβλητέος φόρος υπολογίζεται ως εξής:

A) σε τέσσερα τοις εκατό (4%) της νόμιμης αμοιβής για εκπόνηση μελετών επίβλεψη χωροταξικών, πολεοδομικών, συγκοινωνιακών, υδραυλικών ή τοπογραφικών έργων και σχεδίων που αναφέρονται στις περιπτώσεις β και δ της παραγράφου 5 του άρθρου 49.

B) Σε δέκα τοις εκατό (10%) της νόμιμης αμοιβής για εκπόνηση μελετών και σχεδίων που αφορούν οποιαδήποτε άλλης φύσης έργα και για επίβλεψη της εκτέλεσης αυτών, καθώς και των έργων της προηγούμενης περίπτωσης και της ενέργειας πραγματογνωμοσύνης κλπ για τα έργα αυτά.

Εξαιρετικά, για αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών για την επίβλεψη εκτέλεσης κάθε είδους τεχνικών έργων που ορίζονται στις προηγούμενες περιπτώσεις ο προκαταβλητέος φόρος επιβάλλεται πριν από τη θεώρηση των

οικείων εργασιών από την αρμόδια αρχή στο ποσό της αμοιβής επίβλεψης του δικαιούχου, όπως αυτή κατατίθεται στο Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Π.Δ 242/1984 (φεκ 96^Α) και προκειμένου για εκπόνηση μελετών ή σχεδίων και επίβλεψη έργων του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και κοινωφελών ή θρησκευτικών ιδρυμάτων, ο προκαταβλητέος φόρος κατά τα ποσοστά της παραγράφου αυτής υπολογίζεται στο ποσοστό συμβατικής αμοιβής. Το ποσό του φόρου που προκύπτει κατά τα οριζόμενα στην παρούσα, αποδίδεται στη δημόσια οικονομική υπηρεσία της περιφέρειας όπου βρίσκεται η επαγγελματική έδρα του δικαιούχου των αμοιβών αρχιτέκτονα ή μηχανικού με την υποβολή δήλωσης πριν από την θεώρηση των σχεδίων ή μελετών ή από τη χορήγηση της σχετικής άδειας από τις αρμόδιες υπηρεσίες του δημοσίου. Η δήλωση αυτή περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο του δικαιούχου της αμοιβής, τη διεύθυνση του, τη νόμιμη ή συμβατική κατά περίπτωση αμοιβής, του προκαταβλητέου φόρου, την αρμόδια για τη φορολογία δημόσια οικονομική υπηρεσία του ίδιου και εκείνου που την ανέθεσε τη σύνταξη της μελέτης ή των σχεδίων ή την επίβλεψη, πλην των περιπτώσεων που την ανάθεση την έκανε το Δημόσιο.

Η υπηρεσία του Δημοσίου που είναι αρμόδια για την θεώρηση των σχεδίων ή μελετών ή για χορήγηση της άδειας, αν δεν καταβληθεί προηγουμένως στη δημόσια οικονομική υπηρεσία το οφειλόμενο ποσό του προκαταβλητέου φόρου. Η καταβολή αποδεικνύεται με την προσκόμιση του οικείου τριπλότυπου της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης, όπως και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

5) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί:

Α) Να ορίζεται, όπως το εισόδημα από εμπορία καπνού σε φύλλα αντί για την προκαταβολή σε ποσό ίσο με το μισό του φόρου που αναλογεί στο εισόδημα του προηγούμενου οικονομικού έτους, προκαταβάλλεται για το φόρο του

εισοδήματος του οικονομικού έτους που έχει αρχίσει, πριν από την έκδοση από τον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της άδειας μεταφοράς ή μεταβίβασης του καπνού, ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) στην αξία του τιμολογίου των εξαγόμενων στην αλλοδαπή και ένα τοις εκατό (1%) στα πουλούμενα στο εσωτερικό καπνά σε φύλλα.

Β) Να ορίζεται, όπως η προκαταβολή υπολογίζεται με άλλο τρόπο, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Συνοψίζοντας το άρθρο 52 αναφέρεται στην προκαταβολή του φόρου , δηλαδή σε ποιες περιπτώσεις έχουμε την προκαταβολή , με ποιο τρόπο, για πια φορολογητέα εισοδήματα , καθώς και ποιες είναι οι εξαιρέσεις από αυτή τη περίπτωση . Θα πρέπει να διευκρινίσουμε ότι ο παρακρατηθέν φόρος αφαιρείται από τον οφειλόμενο και εάν είναι μεγαλύτερος τότε η διαφορά επιστρέφεται .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΕΝΙΑΙΟ ΤΕΛΟΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ (ΦΟΡΟΣ ΚΑΤΟΧΗΣ)

ΕΠΙΒΟΛΗ Ε.Τ.ΑΚ

Τι είναι το ενιαίο τέλος ακινήτων.

Είναι ένας νέος φόρος που επιβάλλεται στα ακίνητα.

Με ποιο νόμο επιβλήθηκε.

Το **Ενιαίο Τέλος Ακινήτων** (φόρος κατοχής) επιβλήθηκε με το νόμο 3634/29-1-2008 άρθρα 5 έως 21.

Σε ποια ακίνητα επιβάλλεται.

Σε γενικές γραμμές επιβάλλεται στα κτίσματα που βρίσκονται στην Ελλάδα εντός ή εκτός σχεδίου και τα οικόπεδα που βρίσκονται εντός σχεδίου.

Σε ποια ακίνητα δεν επιβάλλεται.

Δεν επιβάλλεται φόρος κατοχής στα αγροτεμάχια που βρίσκονται **εκτός** σχεδίου και ανήκουν σε ιδιώτες (φυσικά πρόσωπα). Στα ακίνητα που δεν υπάγονται περιλαμβάνονται όλα τα γεωτεμάχια (όχι τα κτίρια) και οι εκτάσεις που είναι **εκτός** σχεδίου.

Σε ποιους επιβάλλεται το Ε.Τ.ΑΚ.

Σε όσους έχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας σε ακίνητα.

Σε όσους έχει παραχωρηθεί το δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης σε κοινόκτητο χώρο του υπογείου, πυλωτής, δώματος ή ακάλυπτου χώρου οικοδομής που χρησιμοποιείται ως χώρος στάθμευσης, βοηθητικός χώρος και πισίνα.

Από πότε άρχισε να επιβάλλεται.

Η επιβολή του ΕΤΑΚ άρχισε από την 1-1-2008 και κάθε επόμενο έτος.

Ο φόρος αυτός πληρώνεται μία φορά ή κάθε χρόνο.

Το Ενιαίο Τέλος Ακινήτων θα πληρώνεται από τους ιδιοκτήτες ακινήτων **κάθε χρόνο**.

Ποιά είναι η ημερομηνία που λαμβάνεται υπόψη για τη φορολογία.

Για την επιβολή του φόρου λαμβάνονται υπ' όψιν τα ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα και τα έχει στην κατοχή του ο φορολογούμενος την 1^η Ιανουαρίου κάθε έτους.

Αν ένα ακίνητο μεταβιβασθεί θα πληρωθεί φόρος.

Το ακίνητο που υπάρχει την 1^η Ιανουαρίου και εν συνεχεία μεταβιβαστεί σε άλλο πρόσωπο το ΕΤΑΚ θα το πληρώσει για φέτος αυτός που το είχε στην κατοχή του την 1^η Ιανουαρίου. Τον επόμενο χρόνο θα πληρώσει φόρο αυτός που θα είναι ιδιοκτήτης την 1^η Ιανουαρίου της επόμενης χρονιάς.

Ποιός φορολογείται.

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ανεξάρτητα από την ιθαγένεια του, την κατοικία του ή την έδρα του που έχει ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα και υπάγονται στο ΕΤΑΚ.

Ανεξάρτητα από τον ιδιοκτήτη ο φόρος επιβάλλεται **επί του ακινήτου** χωρίς να λαμβάνεται υπόψη οτιδήποτε άλλο με εξαίρεση την πρώτη κατοικία και τις απαλλαγές που ρητά ορίζονται από το νόμο.

Η φορολογητέα αξία των ακινήτων υπολογίζεται με τον ίδιο τρόπο για όλους.

Η φορολογητέα αξία των ακινήτων υπολογίζεται με άλλον τρόπο για τα νομικά πρόσωπα και με άλλον τρόπο για τα φυσικά πρόσωπα.

Πως υπολογίζεται η φορολογητέα αξία για τα νομικά πρόσωπα.

Για τα νομικά πρόσωπα η φορολογητέα αξία θα προσδιοριστεί με βάση το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων.

Πώς υπολογίζεται η φορολογητέα αξία για τα φυσικά πρόσωπα.

Για τα φυσικά πρόσωπα

α) Για ακίνητα που βρίσκονται σε περιοχές που ισχύει το αντικειμενικό σύστημα, η φορολογητέα αξία θα προσδιοριστεί, αφού ληφθούν υπόψη οι τιμές εκκίνησης ή αφετηρίας. Με Υπουργικές αποφάσεις καθορίστηκαν οι συντελεστές αυξομείωσης ανά είδος ακινήτου ή κτιρίου.

β) Για ακίνητα που βρίσκονται σε περιοχές που δεν ισχύει το αντικειμενικό σύστημα, η φορολογητέα αξία των οικοπέδων προσδιορίστηκε με Υπουργικές αποφάσεις με βάση την κατώτερη τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο του οικοπέδου για κάθε δήμο ή κοινότητα και διάφορα άλλα κριτήρια.

ΑΠΑΛΛΑΣΟΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ

Σε ποιες περιπτώσεις υπάρχει απαλλαγή από το φόρο

Από την επιβολή του φόρου κατοχής (ΕΤΑΚ) απαλλάσσονται

1) Τα χωράφια που είναι εκτός σχεδίου πόλεως ή οικισμού που ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα.

2) Τα δάση και οι δασικές εκτάσεις.

- 3) Τα ακίνητα ξένων κρατών , ξένων πρεσβευτών , ξένων πρόξενων και γενικά το ξένο προσωπικό των ξένων πρεσβειών με τον όρο της αμοιβαιότητας.
- 4) Τα ακίνητα που η αρχαιολογική υπηρεσία τα έχει δεσμεύσει και κάνει έρευνα.
- 5) Τα κτίσματα για τα οποία έχει εκδοθεί άδεια κατεδάφισης.
- 6) Τα ακίνητα που έχει επιτάξει ο στρατός.
- 7) Το Ελληνικό δημόσιο με την ευρεία έννοια , οι δήμοι , οι κοινότητες και η τράπεζα της Ελλάδας για τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα τους.
- 8) Η Εκκλησία με την ευρεία έννοια , οι γνωστές θρησκείες και δόγματα για τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα τους.
- 9) Τα μουσεία , οι ξένες αρχαιολογικές σχολές και τα κοινωφελή ιδρύματα για τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα τους.

Η κύρια κατοικία απαλλάσσεται από τον φόρο (ΕΤΑΚ)

Η κύρια κατοικία για τα φυσικά πρόσωπα **απαλλάσσεται** από το φόρο για εμβαδόν μέχρι 200 τ.μ εφόσον η αξία της είναι μέχρι 300.000 ευρώ. Αν η επιφάνεια της είναι πάνω από 200 τ.μ ή η αξία της πάνω από 300.000 ευρώ η αξία άνω των 300.000 υπόκειται σε φόρο.

Ειδικά για το 2008 από τη μεγαλύτερη σε αξία κατοικία των φυσικών προσώπων ανεξάρτητα αν είναι άγαμοι ή έγγαμοι αν ιδιοκατοικείται ή όχι αφαιρείται ποσό μέχρι 300.000 ευρώ.

Για το 2009 τι θα ισχύσει.

Εξαγγέλθηκαν αλλαγές στο ΕΤΑΚ για το 2009 και πιο συγκεκριμένα ,

- Θα καθιερωθεί αφορολόγητο όριο για κατοικίες στα 200.000 ευρώ για κάθε οικογένεια. Περιλαμβάνονται και οι μονογονεϊκές οικογένειες.

- Το αφορολόγητο όριο γίνεται 230.000 ευρώ για οικογένειες με τρία παιδιά και πάνω.
- Για όσους δεν είναι παντρεμένοι το αφορολόγητο όριο είναι 100.000 ευρώ.
- Πάνω από το αφορολόγητο όριο υπολογίζεται φόρος με συντελεστή ένα τοις χιλίοις.
- Στις κατοικίες περιλαμβάνονται οι μονοκατοικίες και τα διαμερίσματα.
- Αντίθετα σε αυτό το αφορολόγητο όριο δεν περιλαμβάνονται τα οικόπεδα , καταστήματα , γραφεία κ.λ.π.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Ο φόρος υπολογίζεται για όλη την οικογένεια μαζί ή ξεχωριστά.

Η ακίνητη περιουσία κάθε προσώπου φορολογείται ξεχωριστά. Ο φόρος επιβάλλεται στη συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας που υπάγεται στο φόρο αφού προηγουμένα αφαιρεθεί η κύρια κατοικία.

Τα νέα μέτρα για το Ε.Τ.ΑΚ.

Ανακοινώθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών τα νέα μέτρα για το Ε.Τ.ΑΚ που θα εφαρμοστούν στο μέλλον.

Σύμφωνα με τα μέτρα αυτά δεν θα επηρεάσουν τον τρόπο υπολογισμού του Ε.Τ.ΑΚ για το 2008 που ήταν η πρώτη εφαρμογή του.

- Πιο συγκεκριμένα τα νέα μέτρα θα είναι

- Θα καθιερωθεί αφορολόγητο όριο για κατοικίες στα 200.000 ευρώ για κάθε οικογένεια . Περιλαμβάνονται και οι μονογονεϊκές οικογένειες .
- Το αφορολόγητο όριο γίνεται 230.000 ευρώ για οικογένειες με τρία παιδιά και πανω.
- Για όσους δεν είναι παντρεμένοι το αφορολόγητο όριο είναι 100.000 ευρώ.
- Πάνω από το αφορολόγητο όριο υπολογίζεται φόρος με συντελεστή ένα τοις χιλίσις.
- Στις κατοικίες περιλαμβάνονται οι μονοκατοικίες και τα διαμερίσματα .
- Αντίθετα σε αυτό το αφορολόγητο όριο δεν περιλαμβάνονται τα οικόπεδα , καταστήματα , γραφεία κ.λ.π.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

ΔΗΛΩΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ Ε1

Η δήλωση αποτελεί δεσμευτικό τίτλο για το φορολογούμενο . Μπορεί όμως , για λόγους συγγνωστής πλάνης , να την ανακαλέσει εν όλο ή εν μέρει

φέρονται και το βάρος της απόδειξης των πραγματικών περιστατικών που τη συνιστούν . Η ανάκληση γίνεται με την υποβολή δήλωσης μέσα στο οικείο οικονομικό έτος στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας , με την οποία ανακαλείται φορολογητέα ύλη ή τεκμαρτή και πραγματική δαπάνη ή οποιοδήποτε προσδιοριστικό της δαπάνης στοιχείο , προκειμένου να προσδιοριστεί το εισόδημα με βάση τα τεκμήρια . Στην περίπτωση απόρριψης της ανάκλησης επιδίδεται , από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας , με απόδειξη , γνωστοποίηση αυτής στο φορολογούμενο , ο οποίος μπορεί να την προσβάλει προσφεύγοντας , μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την επίδοση , ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου . Αν η ανακλητική δήλωση υποβληθεί σε χρόνο μεταγενέστερο του οικείου οικονομικού έτους , ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεούται να γνωστοποιήσει στο φορολογούμενο , επί αποδείξει ότι η ανάκληση δεν γίνεται δεκτή λόγω παρόδου του οικείου οικονομικού έτους και ο φορολογούμενος μπορεί να προσφύγει μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την επίδοση κατά της γνωστοποίησης αυτής ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου , το οποίο αποφαινεται στην ουσία . Η συζήτηση της προσφυγής προσδιορίζεται κατά προτίμηση μέσα σε τρεις (3) μήνες το αργότερο από την κατάθεση της προσφυγής . Ανάκληση δήλωσης με σκοπό την ανατροπή οριστικής και αμετάκλητης φορολογικής εγγραφής είναι ανεπίτρεπτη .

Όταν ο φορολογούμενος έχει αμφιβολίες αναφορικά με την υποχρέωση επίδοσης δήλωσης για ορισμένα στοιχεία φορολογητέας ύλης , έχει το δικαίωμα να υποβάλλει δήλωση στην οποία γίνεται ρητή γι' αυτό επιφύλαξη , η οποία πρέπει να είναι ειδική και αιτιολογημένη . Κάθε γενική και αόριστη επιφύλαξη θεωρείται ανύπαρκτη και δεν επιφέρει κανένα αποτέλεσμα . Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεούται να απαντήσει στην επιφύλαξη μέσα σε τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης ως εξής :

α) Είτε να δεχθεί την επιφύλαξη και να διαγράψει το ποσό της φορολογητέας ύλης για το οποίο έγινε η επιφύλαξη .

β) Είτε να απορρίψει την επιφύλαξη και να γνωστοποιήσει αυτό στο φορολογούμενο με ιδιαίτερη ανακοίνωση , την οποία θα του επιδώσει με απόδειξη ή με το κοινοποιούμενο για άλλες ανακρίβειες της δήλωσης φύλλο ελέγχου ή με το φύλλο ελέγχου που εκδόθηκε μετά από τη διενέργεια ελέγχου . Στην περίπτωση αυτή , αν δεν επέλθει διοικητική επίλυση της διαφοράς , ο φορολογούμενος δικαιούται να ζητήσει από το διοικητικό πρωτοδικείο , είτε με την προσφυγή που ασκεί για τυχόν άλλες διαφορές που προέκυψαν από τον έλεγχο , είτε με αυτοτελή αίτηση που υποβάλλεται μέσα στην προθεσμία για την υποβολή της προσφυγής , τη διαγραφή του ποσού της φορολογητέας ύλης για την οποία έγινε η επιφύλαξη . Η συζήτηση για την προσφυγή ή την αίτηση αυτή ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου προσδιορίζεται , κατά προτίμηση , μέσα σε τρεις (3) μήνες το αργότερο από την κατάθεση της προσφυγής ή της αίτησης

Κατά τον ίδιο τρόπο μπορεί να γίνει επιφύλαξη αναφορικά με το χαρακτηρισμό της φορολογητέας ύλης και την υπαγωγή της σε άλλη φορολογία ή σε άλλη κατηγορία ή σε μειωμένο φορολογικό συντελεστή ή στις εκπτώσεις από το φορολογούμενο εισόδημα κλπ. Ειδικά , όταν πρόκειται για υπαγωγή σε άλλη φορολογία ή κατηγορία εισοδήματος και γίνει δεκτή η επιφύλαξη , η δήλωση λογίζεται ότι υποβλήθηκε για τη φορολογία ή την κατηγορία αυτή . Η επιφύλαξη δεν συνεπάγεται αναστολή της βεβαίωσης και είσπραξης του αμφισβητούμενου φόρου.

Όταν η επιφύλαξη γίνει δεκτή από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή το διοικητικό δικαστήριο , ενεργείται νέα εκκαθάριση του φόρου της δήλωσης και το επιπλέον ποσό αυτού που βεβαιώθηκε ή καταβλήθηκε εκπίπτει ή συμψηφίζεται με το φόρο που προκύπτει με βάση τα οριστικά στοιχεία , όταν αυτός είναι μεγαλύτερος από το φόρο που προέκυψε

με βάση τα στοιχεία της δήλωσης . Σε κάθε άλλη περίπτωση ο επιπλέον φόρος επιστρέφεται .

Ε 1 Η υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος υποβάλλεται εις τριπλούν. Γράφουμε πάντα με κεφαλαία γράμματα. Η συμπλήρωση οποιοδήποτε κωδικού της δήλωσης πρέπει να γίνεται με καθαρά ευκολοδιάβαστα γράμματα. Τα τετραγωνίδια που έχουν αστερίσκο δεν συμπεριλαμβάνονται από τους φορολογούμενους αλλά από τους υπάλληλους της Δ.Ο.Υ. Οι αριθμοί θα πρέπει να είναι καθαρογραμμένοι και μην αφήνουν περιθώρια για αμφισβητήσεις.

Το έντυπο (Ε1) Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος:

Στον πίνακα 1 γράφονται τα στοιχεία του φορολογούμενου και σε περίπτωση έγγαμων και της συζύγου του. Επίσης, γράφονται προαιρετικά και τα στοιχεία του εκπροσώπου του φορολογούμενου. Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος είναι κάτοικος εξωτερικού, η αναγραφή των στοιχείων του εκπροσώπου του είναι υποχρεωτική.

Τα στοιχεία του φορολογούμενου ή της συζύγου του (επώνυμο, όνομα, όνομα πατέρα) πρέπει να γράφονται ολόκληρα όπως ακριβώς γράφονται ολόκληρα όπως ακριβώς γράφονται στην ταυτότητα τους.

Η διεύθυνση επαγγέλματος συμπληρώνεται μόνο από όσους αποκτούν εισόδημα από επιχ/σεις ή ελεύθερο επάγγελμα, ενώ η διεύθυνση κατοικίας συμπληρώνεται σε κάθε περίπτωση, υποχρεωτικά, από όλους ανεξαιρέτως τους φορολογούμενους.

Επίσης το τηλέφωνο (σταθερό) είναι απαραίτητο να αναγράφεται για να δίδονται διευκρινήσεις που πιθανόν θα χρειαστούν. Ο φορολογούμενος πρέπει να έχει υποχρεωτικά ΑΦΜ καθώς και η σύζυγος του, το δικό της διαφορετικά δε θα γίνει η εκκαθάριση και η δήλωση θα επιστραφεί.

Ο εν διαστάσει υπόχρεος (πρώην σύζυγος) πρέπει να διαγράψει από τον πίνακα τα στοιχεία και τον ΑΦΜ της πρώην συζύγου του. Πριν από την υποβολή ξεχωριστών δηλώσεων λόγω διάστασης πρέπει να υποβληθεί από τους δύο, δήλωση διακοπής των σχέσεων στο τμήμα Μητρώου της Δ.Ο.Υ.

Ο πίνακας 2 είναι πληροφοριακός και ζητούνται πληροφορίες που είναι απαραίτητες για το σωστό υπολογισμό του φόρου εισοδήματος. Συμπληρώνεται μόνο σε καταφατική περίπτωση οπότε θα σημειώνεται "Χ" πάνω στην λέξη "ΝΑΙ". Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης δε σημειώνεται τίποτα. Ο πίνακας αυτός παίζει σημαντικό ρόλο για την σωστή εκκαθάριση της δήλωσης. Επομένως θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή κατά την συμπλήρωση του.

Ενδεικτικά στον Κωδικό 327-328 σημειώνεται "Χ" στην λέξη "ΝΑΙ" αν ο ίδιος ή η σύζυγος, υποβάλλει δήλωση για πρώτη φορά. Στων κωδικό 319-320 σημειώνετε "Χ" στη λέξη "ΝΑΙ" αν ο ίδιος ή η σύζυγος, αν είναι κάτοικος εξωτερικού και αποκτάει εισόδημα στην Ελλάδα.

Ο πίνακας 3 είναι επίσης πληροφοριακός και ζητείται η συμπλήρωση των ενδείξεων του, για να υπολογισθούν είτε οι εκπτώσεις από το δηλωθέν εισόδημα σας ή της συζύγου σας, ποσού 1900€ εάν υπάρχει για σας ή κάποιο από τα προστατευόμενα μέλη αναπηρία πάνω από 67%, είτε η αύξηση του αφορολόγητου ποσού του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας για κάθε παιδί που είναι προστατευόμενο μέλος. Επομένως και ο πίνακας αυτός συμπληρώνεται καταφατική περίπτωση διαφορετικά τον αγνοείτε. Όσον αφορά τον αριθμό των παιδιών γράφεται αριθμητικά.

Στον πίνακα 4Α γράφονται τα φορολογούμενα εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, από κύριες συντάξεις ή επικουρικές κτλ.

Στον πίνακα 4Β γράφονται τα φορολογούμενα εισοδήματα από γεωργικές επιχειρήσεις με βάση τα βιβλία κ στοιχεία είτε με βάση το αντικειμενικό σύστημα σύμφωνα με τις τιμές που κάθε χρόνο δίνει στην δημοσιότητα το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

Στον πίνακα 4 Γ αναγράφονται τα φορολογούμενα εισοδήματα από εμπορικές επιχειρήσεις καθώς και στον πίνακα 4Δ αναγράφονται τα εισοδήματα από ελεύθερα εισοδήματα από ελεύθερα επαγγέλματα. Όσον αφορά τον πίνακα 4Ε γράφονται τα εισοδήματα που προέκυψαν από ακίνητα (π.χ κατοικιών, ξενοδοχείων, καταστημάτων, γαιών, σχολείων κλπ). Στον πίνακα 4Γ γράφονται τα εισοδήματα από κινητές αξίες και συγκεκριμένα το καθαρό εισόδημα από τόκους δανείων ημεδαπής προέλευσης ενώ για τα εισοδήματα αλλοδαπής προέλευσης συμπληρώνεται ο πίνακας 4Ζ.

Στον πίνακα 5 γράφονται τα στοιχεία που προσδιορίζουν την ετήσια τεκμαρτή δαπάνη του φορολογούμενου. Στην περίπτωση 1 του πίνακα αυτού γράφονται οι τεκμαρτές δαπάνες διαβίωσης. Οι δαπάνες της περίπτωσης 1 προσδιορίζονται με βάση την κατοχή ή χρήση ορισμένων περιουσιακών στοιχείων του φορολογούμενου, της συζύγου του και των τέκνων τους που συνοικούν και τους βαρύνουν.

Στην υποπερίπτωση (α) αναγράφονται στοιχεία για τον προσδιορισμό του ετήσιου τεκμαρτού μισθώματος για ιδιοκατοικούμενη ή μισθωμένη κύρια κατοικία και έως δύο δευτερεύουσες κατοικίες.

Στην υποπερίπτωση (β) γράφονται τα στοιχεία για τον προσδιορισμό ετήσιου τεκμαρτού μισθώματος για λοιπές δευτερεύουσες κατοικίες.

Στην υποπερίπτωση (γ) γράφονται τα στοιχεία που αφορούν τα επιβατικά ΙΧ, ΜΥ (ονοματεπώνυμο κυρίου(κατόχου), στοιχεία κυκλοφορίας, φορολογήσιμοι ίπποι, μήνες κυριότητας, ποσοστό συνιδιοκτησίας και έτος πρώτης κυκλοφορίας).

Στην υποπερίπτωση (δ) γράφονται τα σκάφη αναψυχής (όνομα σκάφους, Αριθμός και λιμάνι νηολογίου, χώρα, μήνες κυριότητας, μέτρα μήκους, ποσοστό συνιδιοκτησίας, πρώτη νηολόγηση).

Ενώ στην υποπερίπτωση (ε) αναγράφονται τα αεροσκάφη και ελικόπτερα ΙΧ.

Στην υποπερίπτωση (στ) γράφονται δεξαμενές κολύμβησης (πισίνες) και συγκεκριμένα (εξωτερ. Τετρ. Μέτρα, ποσοστά συνιδιοκτησίας, εσωτερ. τετρ. Μέτρα και ποσοστά συνιδιοκτησίας).

Στην υποπερίπτωση (ζ) γράφετε το μεγαλύτερο ποσό τεκμαρτής δαπάνης από στοιχείο της οικογένειας των περιπτώσεων γ έως και στ.

Στην περίπτωση 2 του ίδιου πίνακα γράφονται τα ποσά που καταβλήθηκαν για την αγορά περιουσιακών στοιχείων και γενικά για την πραγματοποίηση δαπανών που αποτελούν τεκμήριο κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 17 του Ν 2238/1994 (π.χ αγορά ακινήτων, αυτοκινήτων κλπ δηλαδή μη καταναλωτικών αγαθών καθώς και για δωρεές).

Στον πίνακα 6 εκτός διαφόρων πληροφοριακών στοιχείων που ζητούνται, γράφονται όλα τα εισοδήματα είτε απαλλάσσονται από το φόρο είτε που φορολογούνται με ειδικό τρόπο και τούτο διότι για να τα επικαλεστεί αργότερα ο υπόχρεος πρέπει να προσκομίσει κάθε αποδεικτικό στοιχείο. Σύμφωνα με τον νόμο δεν είναι υποχρεωτική πλέον η αναγραφή των εισοδημάτων που απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο (π.χ τόκοι καταθέσεων) αλλά για την αποφυγή τλαιπωρίας και για την δικαιολόγηση τεκμηρίων συνιστάτε ανεπιφύλακτα να γράφονται τα εισοδήματα αυτά.

Στον ίδιο πίνακα γράφονται επίσης και εκείνα τα εισοδήματα που μειώνουν τα τεκμήρια.

Ο πίνακας 7 αφορά τα ποσά δαπανών που αφαιρούνται από το συνολικό εισόδημα ή από το φόρο.

Οι εκπτώσεις-δαπάνες που μειώνουν το φορολογητέο εισόδημα μπορούν να καταταχθούν σε δύο κατηγορίες:

α) Σε εκπτώσεις ανεξάρτητα από την πηγή του εισοδήματος όπως των ανάπηρων (φορολογούμενων ή προστατευόμενων μελών) που ανέρχονται στο ποσό των 1.900€ για καθένα (πίνακας 3) ή των κατοίκων μικρών νησιών (πίνακας 2), καθώς και ορισμένες δαπάνες που αναφέρονται στον πίνακα 7 της δήλωσης.

β) Στις εκπτώσεις ανάλογα με την πηγή εισοδήματος όπως αυτές που αφορούν δαπάνες επισκευής ή συντήρησης εκμισθωμένων κατοικιών (πίνακας 4Ε), οι δαπάνες που αφορούν το εισόδημα των αγροτών (πίνακας 4Β).

Έχει γίνει εκτενείς αναφορά σε προηγούμενο κεφάλαιο για ποσά δαπανών που αφαιρούνται από το συνολικό εισόδημα ή από το φόρο λόγω της σημαντικότητας που παρουσιάζει.

Στον πίνακα 8 δηλώνονται τα ποσά των φόρων που παρακρατήθηκαν στο όνομα του φορολογούμενου κατά την διάρκεια του προηγούμενου έτους. Ειδικά διευκρινίζεται ότι αν έχει δηλωθεί από τον υπόχρεο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες σε μία ή περισσότερες από τις περιπτώσεις 1,2,3,4 και 6 του πίνακα 4Α του εντύπου Ε1. Αφού προστεθούν τα ποσά των φόρων που αναλογούν στα εισοδήματα αυτά, το σχετικό σύνολο γράφεται στους Κ.Α 313-314. Μετά αφού προστεθούν τα ποσά των φόρων που παρακρατήθηκαν στα ίδια εισοδήματα, το σύνολο που θα προκύψει γράφεται στους Κ.Α 315-316.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Η διαφορά μεταξύ αναλογούντος και παρακρατηθέντος φόρου δεν πρέπει να υπερβαίνει το 1,5%. Ενώ ο προκαταβληθέντος ή παρακρατηθείς φόρος στις περιπτώσεις αυτές δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος από το 20% των αντίστοιχων ακαθάριστων εισοδημάτων.

Στον πίνακα 9 γράφονται τα πρόσωπα που θεωρείται ότι βαρύνουν τον φορολογούμενο. Π.Χ προστατευόμενα μέλη, φοιτητές, παιδιά που υπηρετούν. Έχει γίνει εκτενής αναφορά σε άλλο κεφάλαιο.

Ο πίνακας 10 συμπληρώνεται από την υπηρεσία (Δ.Ο.Υ) και δεν χρειάζεται οι φορολογούμενοι να γράφουν οτιδήποτε πάνω σε αυτόν. Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται μόνο στην περίπτωση που έχει υπολογιστεί προκαταβολή φόρου του τρέχοντος έτους.

Ο πίνακας 11 συμπληρώνεται σε περίπτωση που προκύπτει επιστρεφόμενο ποσό το οποίο θα κατατεθεί στον λογαριασμό και στην τράπεζα που θα αναγράψει ο υπόχρεος.

Υποχρεωτική στην δήλωση φορολογίας εισοδήματος είναι η υπογραφή του υπόχρεου και της συζύγου του.

ΕΝΤΥΠΟ Ε9

Το έντυπο Ε9 «Δήλωση στοιχείων ακινήτων» υποβάλλεται εις τριπλούν από τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που από την 1 Ιανουαρίου του φορολογούμενου έτους που έχουν εμπράγματο δικαίωμα πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης σε ακίνητα τα οποία αποκτήθηκαν μέσα στο φορολογούμενο έτος ή σε όσα πρόσωπα νομικά ή φυσικά έχουν οποιαδήποτε μεταβολή στα ακίνητα τους τα οποία έχουν δηλωθεί στο έντυπο το προηγούμενο φορολογούμενο έτος.

ΕΝΤΥΠΟ Ε2

Όσοι έχουν εισοδήματα από ακίνητα πρέπει να συμπληρώσουν το έντυπο Ε2 «Αναλυτική κατάσταση για τα μισθώματα ακινήτων». Το έντυπο αυτό υποβάλλεται εις διπλούν. Στο έντυπο αυτό υπάρχει υποχρέωση να καταχωρηθούν όλα τα οικοδομημένα ακίνητα ανεξάρτητα αν αποκτά κανείς εισοδήματα από αυτά ή όχι. Από τα υπόλοιπα ακίνητα που δεν είναι οικοδομημένα θα πρέπει να περιληφθούν μόνον εκείνα τα οποία είναι μισθωμένα.

Όσοι δήλωσαν εισοδήματα από ακίνητα με την περσινή δήλωση θα παραλάβουν μαζί με τη δήλωση τους ταχυδρομικά και το έντυπο Ε2. Σε περίπτωση που έχει στην ιδιοκτησία του ακίνητα τόσο ο σύζυγος όσο και η σύζυγος υπάρχει υποχρέωση για υποβολή χωριστού εντύπου Ε2 για κάθε έναν από τους συζύγους. Η υποχρέωση αυτή υπάρχει έστω και αν υπάρχει συνιδιοκτησία σε μερικά ή σε όλα τα ακίνητα.

Το έντυπο Ε2 συμπληρώνεται επίσης και στην περίπτωση που το ακίνητο ,οικία , διαμέρισμα , γραφείο παραμένει κενό.

Επίσης το έντυπο Ε2 συμπληρώνεται υποχρεωτικά και στις περιπτώσεις δωρεάν παραχώρησης ακινήτων σε τρίτους (εάν είναι γονείς προς παιδιά ή και αντίστροφα για δωρεάν παραχώρηση χρήσης μιας κύριας κατοικίας μέχρι 200 τ.μ) καθώς και στις περιπτώσεις ιδιόχρησης επαγγελματικών χώρων .π.χ γραφείων .

ΕΝΤΥΠΟ Ε3

Το έντυπο αυτό υποβάλλεται από όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που ασκούν επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα , ανεξάρτητα από τη μορφή , το είδος και το χαρακτήρα τους (κερδοσκοπικό ή μη) εφόσον τηρούν βιβλία οποιασδήποτε κατηγορίας του ΚΒΣ ή υποχρεούνται στην τήρηση τέτοιων βιβλίων και δεν τα τηρούν ή απαλλάσσονται από την υποχρέωση τήρησης βιβλίων του ΚΒΣ. Δηλαδή υποβάλλεται τόσο από τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα , τις αστικές κερδοσκοπικές ή μη εταιρίες , τις συμμετοχικές ή αφανείς , τις κοινοπραξίες της παρ.2 του άρθρου 2 του ΚΒΣ , τις Ε.Π.Ε , τις Α.Ε , καθώς και τα υπόλοιπα υπόχρεα νομικά πρόσωπα του άρθρου 101 του Ν.2238/1994.

Σε περίπτωση που υπάρχουν υποκαταστήματα , υποβάλλεται ένα έντυπο για το σύνολο της επιχείρησης.

Το έντυπο Ε3 δεν υποβάλλεται από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που είναι έταιροι ή μέλη , κατά περίπτωση , των νομικών προσώπων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.

Οι αλλοδαπές εμποροβιομηχανικές και ναυτιλιακές επιχειρήσεις που έχουν εγκαταστήσει στη χώρα μας , σύμφωνα με τους Α.Ν 378/1968 και Α.Ν 89/1967 , όπως ισχύουν καθώς και οι ημεδαπές ναυτιλιακές επιχειρήσεις που φορολογούνται με τις ειδικές διατάξεις του Ν. 27/1975 , δεν υποχρεούνται στην υποβολή του εντύπου καθόσον δεν φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις περί φορολογίας εισοδήματος.

Το ίδιο ισχύει και για τις αλλοδαπές επιχειρήσεις που αποκτούν στην Ελλάδα εισοδήματα από την εκμίσθωση ακινήτων , αφού δεν έχουν μόνιμη εγκατάσταση στη χώρα μας και δεν αποκτούν άλλα εισοδήματα πλὴν αυτών που αναφέρονται πιο πάνω

Οι αυτοκινητιστές που συμμετέχουν στις Ι.Μ.Ε διατηρούν σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 383/1976 , την ιδιότητα του επαγγελματία αυτοκινητιστή σε όλη τη διάρκεια της χρήσης και κατ' ακολουθία υποχρεούνται από τις διατάξεις του Κ.Β.Σ να τηρούν βιβλία εσόδων - εξόδων και κατά συνέπεια υποβάλλουν κανονικά και το έντυπο αυτό.

Οι κοινωνίες λεωφορείων ενταγμένων σε ΚΤΕΛ υποβάλλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος (Έντυπο Ε5) στο όνομα τους και με τη δήλωση αυτή συνυποβάλλουν και το Έντυπο Ε3.

Σε περίπτωση μετατροπής κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής περιόδου Ε.Ε σε Ο.Ε και αντίστροφα , υποβάλλεται μία δήλωση φορολογίας εισοδήματος που περιλαμβάνει τα καθαρά κέρδη όλης της διαχειριστικής περιόδου και ένα μόνο έντυπο Ε3 με όλα τα δεδομένα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1:

Ο Υπόχρεος Δημητρίου ο οποίος είναι παντρεμένος με την Καρατζοπούλου Αλίκη

έχουν ένα παιδί με έτος γέννησης το 2007.

Του υπόχρεου τα φορολογικά στοιχεία είναι

A) Καθαρό ποσό από μισθούς 19.874,82 ευρώ.

B) Έχει στην κατοχή του , στην περιοχή Χερσόνησσο , 2 χωράφια με ελαιόδεντρα , το ένα είναι 4,700 στρέμματα και το άλλο 1,546 στρέμματα.

Γ) Είναι ιδιοκτήτης μίας κατοικίας στην περιοχή Πόρο , 101 τ.μ , με έτος άδειας 2001.

Δ) Έχει στην κατοχή του , ένα επιβατικό Ι.Χ , με αριθμό κυκλοφορίας ΗΚΜ 6744 , 11 Φορολογήσιμους ίππους , έτος πρώτης κυκλοφορίας 2006 και ποσοστό συνιδιοκτησίας 50%.

E) Δηλώνει δαπάνες παροχής υπηρεσιών 3.240 ευρώ.

ΣΤ) Τ όκοι που καταβλήθηκαν για απόκτηση πρώτης κατοικίας ανέρχονται στις 2.475,15 ευρώ. Ο φόρος που αναλογεί στους μισθούς είναι 1948,79 ευρώ ενώ ο φόρος που παρακρατήθηκε 1919,17 ευρώ.

Z) Δηλώνει 3.885,23 ευρώ

Η σύζυγος δηλώνει

A) Καθαρό ποσό από μισθούς 9.617,30 ευρώ.

B) Έχει ένα χωράφι με ελαιόδεντρα στην περιοχή Σκαλάνι , 3.238 στρέμματα .

Γ) Έχει το 50% του επιβατικού Ι.Χ με το σύζυγο της.

Δ) Κατέβαλε έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης 68 ευρώ.

E) Κατέβαλε για ασφάλιστρα ασθένειας 487,59 ευρώ.

ΣΤ) Εισοδήματα από ταμείο ανεργίας ΟΑΕΔ 3.157,46 ευρώ.

Παράδειγμα 2:

Ο υπόχρεος Παπαδόπουλος , ο οποίος είναι παντρεμένος με την Σταθακοπούλου Αργυρώ , έχουν δύο παιδιά , μία κόρη φοιτήτρια γεννημένη το 1983 και ένα γιό γεννημένο το 1989 ο οποίος είναι φαντάρος.

Του υπόχρεου τα φορολογικά στοιχεία είναι

A) Καθαρό ποσό από μισθούς 13.631,00 ευρώ.

B) Ζημιά από ατομική επιχείρηση προηγούμενου έτους 1.159,00 ευρώ.

Γ) Ακαθάριστα έσοδα από ατομική επιχείρηση 4.344,00 ευρώ.

Δ) Έχει στην κατοχή του ένα επιβατικό Ι.Χ , με αριθμό κυκλοφορίας ΖΚΗ 1506, με 11 φορολογήσιμους ίππους και έτος πρώτης κυκλοφορίας 1992.

Ε) Είναι ιδιοκτήτης μίας κατοικίας 113 τ.μ.

ΣΤ) Κατέβαλε στο ΤΕΒΕ 2.693,34 ευρώ.

Ζ) Ενοίκια ατομικής επιχείρησης 699 ευρώ και δαπάνες παροχής υπηρεσιών 800 ευρώ.

Της συζύγου τα φορολογικά στοιχεία είναι

A) Το καθαρό ποσό από μισθούς είναι 12.584 ευρώ.

B) Έχει ένα χωράφι 30 στρεμμάτων με ελαιόδεντρα στην περιοχή Τεφέλι .

Γ) Έχει στην κατοχή της ένα επιβατικό Ι.Χ , με αριθμό κυκλοφορίας ΜΥΖ 1254, με 6 φορολογήσιμους ίππους και έτος πρώτης κυκλοφορίας 2004.

Δ) Εισοδήματα από επιδοτήσεις 716 ευρώ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΑ

- 1.Ερμηνεια-Φορολογία Εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, Δημήτρη Αντωνόπουλου-Ηλία Κατσούδης, Τομος Α, Β και Γ
2. Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων, Στάγγελ Χρήστος, εκδόσεις Φορολογιστική.

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ-ΝΟΜΟΙ-ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

1. Ν.2238/94 «Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων»

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

1. Δηλώστε έξυπνα 2008, Τεύχος όγδοο, Ετήσια έκδοση Σακκούλα
2. Δηλώστε έξυπνα 2009, Τεύχος ένατο, Ετήσια έκδοση Σακκούλα
3. Φορολογική Επιθεώρηση, Ειδική Έκδοση, Ομοσπονδίας Εφοριακών, Μάρτιος 2008
4. Λογιστής ,Απρίλιος 2008

INTERNET

WWW. GUS. GR

WWW. FLE .GR

WWW. GSIS. GR